

**Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa**
im. Stanisława Pigonia
w Krośnie

**KARTY PRZEDMIOTÓW
STUDIA STACJONARNE
KIERUNEK PIELEGNIASTWO**

ROK AKADEMICKI ROZPOCZĘCIA KSZTAŁCENIA: 2017/2018

I ROK

MODUŁ - NAUKI PODSTAWOWE

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Anatomia P1P_NP-A
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Anatomy
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. E. Piontek

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 40 h Ćwiczenia audytoryjne - 25 h Samokształcenie - 20 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	-----

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 (W) + 1(C) + 1 (S) = 4		
		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczy-	Wykład	40	

ciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Ćwiczenia audytoryjne	25	
	w sumie:	65	
	ECTS	3	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (nie-wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	5	
	Przygotowanie do egzaminu	10	
	w sumie:	20	
ECTS	1		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów między-obszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego posługiwania się terminologią w zakresie anatomii prawidłowej człowieka, morfologii, i topografii kości, mięśni narządów wewnętrznych, centralnego układu nerwowego, zaopatrujących go naczyń i nerwów w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. Ćwiczenia - Metody praktyczne (Semestr I): opis, pokaz, objaśnienie.
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr I): <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i czynności kości. Połączenia kości. 2. Budowa i mechanika mięśni. Narządy pomocnicze. 3. Układ trawienny. Otrzewna. 4. Układ oddechowy. 5. Układ moczowy. 6. Układ płciowy męski i żeński 7. Krocze. Przepukliny brzuszne. 8. Serce. Krążenie małe, duże i płodowe. 9. Układ wewnątrzwydzielniczy. 10. Ogólny podział i budowa mózgowia i rdzenia kręgowego.

11. Ośrodki i drogi nerwowe
12. Układ nerwowy autonomiczny.
13. Antropologia.
14. Anatomia topograficzna głowy i szyi.
15. Anatomia topograficzna klatki piersiowej.
16. Anatomia topograficzna jamy brzusznej.
17. Anatomia topograficzna kończyn górnej.
18. Anatomia topograficzna kończyn dolnej.

Ćwiczenia (Semestr I):

1. Kości i ich połączenia.
2. Mięśnie i ich narządy pomocnicze.
3. Układ trawienny
4. Układ oddechowy
5. Układ moczowy
6. Układ płciowy męski i żeński
7. Układ krążenia
8. Naczynia krwionośne
9. Układ chłonny i wewnątrz wydzielniczy
10. Narządy zmysłów
11. Morfologia centralnego układu nerwowego

Samokształcenie (Semestr I):

1. Budowa, podział i rozmnażanie komórki
2. Budowa i proporcje ciała w zależności od wieku
3. Różnice konstytucyjne budowy ciała.
4. Gruczoły płciowe jako gruczoły dokrewne

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
------------------	---	------------------	---------------------------	---

P1P_N P-A	w zakresie wiedzy (Semestr I): Posługuje się mianownictwem anatomicznym;	A_W1	Wykład	Egzamin
P1P_N P-A	Omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna);	A_W2		
P1P_N P-A	w zakresie umiejętności (Semestr I): Posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	A_U1	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
P1P_N P-A	Konstruuje wzór wykorzystania podstaw wiedzy anatomicznej w badaniu przedmiotowym.	A_U4		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	60	0,8	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia audytoryjne	25	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	85	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Woźniak W., (red.), Anatomia człowieka – podręcznik dla studentów, Urban & Partner, Wrocław 2009 - dodruk 2016. 2. Putz HR, Past R., Atlas anatomii człowieka, Sobota. Urban Partner, Wrocław 2001. 3. Urbanowicz Z., Podstawy anatomii człowieka, Tom I i II, Czelej, Lublin 2001 4. Bochenek A., Reicher M., Anatomia człowieka, Tom I-V, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2010.
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urbanowicz Z., Anatomia człowieka. Słownik encyklopedyczny, Morpol, Lublin 2000. 2. Lippert H., Anatomia, Urban & Partner, Wrocław 1998
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	40
Ćwiczenia audytoryjne (Semestr I)	25
Samokształcenie (Semestr I)	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	85
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	4
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Fizjologia P1P_NP-F
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physiology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	NIE DOTYCZY
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 40 h Ćwiczenia audytoryjne - 20 h Samokształcenie - 15 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 (W) + 1 (C) + 0,5 (S) = 3,5	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	40 20	

na tych zajęciach:	w sumie:	60	
	ECTS	3	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	5	
	Przygotowanie do egzaminu	5	
	w sumie:	15	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Wykształcenie u studentów znajomości mechanizmów podstawowych jak i regulacyjnych warunkujących funkcjonowanie organizmu człowieka w stanie równowagi wewnętrznej jak również umiejętność interpretowania norm fizjologicznych parametrów życiowych człowieka.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie Ćwiczenia - Metody praktyczne (Semestr II): opis, pokaz, objaśnienie
Treści kształcenia:	Wykład (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrofizjologia 2. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. 3. Obwodowy układ nerwowy. 4. Fizjologia czucia. 5. Fizjologia przewodu pokarmowego 6. Mechanizmy podstawowe i regulacja ciśnienia krwi. 7. Krążenie krwi obwodowe, płucne i lokalne. 8. Gruczoły wydzielania wewnętrznego i przemiana materii. 9. Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków Ćwiczenia (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Potencjały spoczynkowe czynnościowe.

2. Skurcze mięśni szkieletowych.
3. Praca mięśni, zmęczenie mięśni.
4. Odruchy rdzeniowe.
5. Badanie odruchów klinicznych.
6. Słuch i wzrok – telereceptory.
7. Krwinki czerwone, hematokryt, hemoliza.
8. Krzepnięcie krwi, grupy krwi.
9. Próby czynnościowe układu krążenia.
10. Osłuchiwanie klatki piersiowej, próby czynnościowe układu oddechowego.

Samokształcenie (Semestr II):

1. Fizjologia oddychania.
2. Elektrokardiografia.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NP-F	w zakresie wiedzy (Semestr II): Rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych;	A_W3	Wykład	Egzamin
P1P_NP-F	Charakteryzuje specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;	A_W4		
P1P_NP-F	Wylicza enzymy biorące udział w trawieniu i objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń.	A_W13		
P1P_NP-F	Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	A_W.22		
P1P_NP-F	w zakresie umiejętności (Semestr II): Wykazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka.	A_U2	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej						
Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5
Semestr II						
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik		
Wykład (samokształcenie, egzamin)	55	0,8	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny		
Ćwiczenia audytoryjne	20	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny		
Suma	75	1				
7. Zalecana literatura						
Literatura podstawowa:			<ol style="list-style-type: none"> 1. Ganong W. F., Fizjologia. PZWL ,Warszawa 2007. 2. Górski J.,(red.) Fizjologia człowieka. PZWL ,Warszawa 2010. 3. Konturek S.(red.) Fizjologia człowieka : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2011. 4. McLanghlin D.P., Fizjologia człowieka. PWN, Warszawa 2008. 5. Traczyk W .Z., Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2007 6. Traczyk W.Z., Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. PZWL, Warszawa 2001 7. Pasterniak K., Funkcjonowanie organizmu człowieka. PWSZ Krosno 2003 8. Rosołowska – Huszcz D., Gromadzka – Ostrowska J., Ćwiczenia z fizjologii człowieka. Wyd. SGGW, Warszawa 2008. 9. Tafil- Klawe. ,Klawe J.J.,(red.)Wykłady z fizjologii człowieka. PZWL, Warszawa 2009 			
Literatura uzupełniająca:			<ol style="list-style-type: none"> 1. Bullock J., Fizjologia. Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2000. 2. Silbernagl, Stefan: Ilustrowana fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2010. 			

3. Wojtyczek Ł., Podstawy fizjologii człowieka z elementami fizjologii wysiłku fizycznego. PWSZ, Krosno 2009.

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	40
Ćwiczenia audytoryjne (Semestr II)	20
Samokształcenie (Semestr II)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za modul/przedmiot	3,5

9. Uwagi

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Patologia P1P_NP-P
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pathology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Piontek

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 35 h Ćwiczenia audytoryjne - 25 h Samokształcenie - 15 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 (W) + 1 (C) + 0,5 (S) = 3,5		
		Stacjonarne	Niestacjonarne

A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład	35	
	Ćwiczenia audytoryjne	25	
	w sumie:	60	
	ECTS	3	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece:	5	
	Praca w sieci:	5	
	Przygotowanie do egzaminu:	5	
	w sumie:	15	
ECTS	0,5		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego posługiwania się w zakresie patologii i patomorfologii człowieka, w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie Ćwiczenia - Metody praktyczne (Semestr II): opis, pokaz, objaśnienie
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Choroba –klasyfikacja, objawy, przebieg rokowanie i zejście. 2. Etiologia i patogenezę. 3. Czynniki chorobotwórcze i mechanizmy ich działania . 4. Odczynowość ustroju- odporność swoista i nieswoista . 5. Alergia i jej typy. Ćwiczenia (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaburzenia gospodarki wodno – jelitowe i kwasowo - zasadowej 2. Patologia ogólna krwi, krążenia i oddychania.

3. Patomorfologia ogólna (zmiany wsteczne, zaburzenia w krążeniu, zapalenia i nowotwory)
4. Rozpatruje procesy patologiczne na poziomie subkomórkowym, komórkowym, tkankowym i narządowym, w odpowiedzi na bodźce patologiczne takie jak: czynniki chemiczne, fizyczne, mikrobiologiczne, chemioterapeutyczne i środowiskowe.

Samokształcenie (Semestr II):

1. Zapalenia.
2. Wstrząs

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt Kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NP-P	w zakresie wiedzy (Semestr II): Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów;	A_W19	Wykład	Egzamin
P1P_NP-P	Omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawienne-go, moczowo-płciowego i nerwowego.	A_W20		
P1P_NP-P	Wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.	A_W21		
P1P_NP-P	w zakresie umiejętności (Semestr II): Opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy.	A_U11	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-P	Powiązuję obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych	A_U12		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	50	0,7	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia audytoryjne	25	0,3	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	75	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> Guzek J. W., Patofizjologia człowieka w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008 Domagała W., Chosia M., Uraśńska E., Podstawy patologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 Kruś S., Patologia : podręcznik dla licencjackich studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003. Badowska- Kozakiewicz A. M. (red.), Patologia człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 Bręborowicz A., Thor P. J., Winnicka M. M.(red), Patofizjologia. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010 Korobowicz E., (red.), Patologia. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> Skoczyńska A., Patogeneza miażdżycy. Urban & Partner, Wrocław 2006 Maśliński S., Ryzewski J.(red), Patofizjologia: podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	35
Ćwiczenia audytoryjne (Semestr II)	25

Samokształcenie (Semestr II)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	3,5
9. Uwagi	

**Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa**

im. Stanisława Piłonia
w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Genetyka P1P_NP-G
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Genetics
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 35 h Samokształcenie - 10 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwiercie- dlać te relacje, należy więc wymie- nić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje part- nerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1,5 (W) + 0,5 (S) = 2		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycie-	Wykład	Stacjonarne 35	Niestacjonarne

la z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	w sumie:	35	
	ECTS	1,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	3	
	Praca w sieci	2	
	Przygotowanie do zaliczenia	5	
	w sumie	10	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego poruszania się w tematyce kompetencji w zakresie struktury i analizy kwasów nukleinowych, organizacji genomu człowieka, regulacji procesów transkrypcji i translacji, molekularnych podstaw mutagenyzy, teratogenyzy i onkogenyzy człowieka. Przekazanie podstaw diagnostyki genetycznej i zasad poradnictwa genetycznego oraz praktycznych wiadomości dotyczących patogenyzy najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr I): <ol style="list-style-type: none"> 1. Genetyka jako nauka .Podstawy genetyki klasycznej. Prawo Mendla. Środowisko a zmienność organizmów. Fenotyp i genotyp. 2. Choroby genetyczne człowieka- podział, historia odkryć , epidemiologia. 3. Rodzaje kwasów nukleinowych i ich budowa. Budowa genomu. Organizacja genomu człowieka. 4. Budowa i funkcja komórki. Mitoza i mejoza. Komórki somatyczne i rozrodcze. 5. Cykl komórkowy. Rekombinacje. Replikacja DNA. 6. Kod genetyczny. Transkrypcja. Translacja. Regulacja ekspresji genów. 7. Choroby jednogenowe człowieka: autosomalne recesywne i dominujące oraz sprzężone z płcią recesywne i dominujące. 8. Starzenie i śmierć komórki. Apoptoza i nekroza. Genetyczne podstawy

onkogeny. Onkogeny i geny supresorowe. Nowotwory dziedziczne.

9. Kariotyp człowieka. Nondysjunkcja. Monosomia i trisomia. Poliploidia. Aberracje chromosomowe człowieka.
10. Podstawy teratogenezy. Teratogeny. Rodzaje wad rozwojowych człowieka. Podstawy dysmorfologii. Molekularne mechanizmy determinacji płci u człowieka. Metody diagnostyki prenatalnej.

Samokształcenie (Semestr I):

1. Molekularne podstawy mutagenezy i naprawy DNA.
2. Czynniki mutagenne. Rodzaje mutacji. Znaczenie mutacji.
3. Podstawy dziedziczenia grup krwi człowieka. Konflikt serologiczny.
4. Zastosowanie genetyki w transplantologii.
5. Prawo Hardy'ego - Weinberga. Populacja mendelowska.
6. Programy wielodyscyplinarne i formy pracy we wspomaganiu rozwoju dzieci z chorobami genetycznymi.
7. Etyczne, prawne i społeczne aspekty zastosowania genetyki w medycynie. Banki DNA i banki komórek. Implikacje wynikające z poznania genomu człowieka.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NP-G	w zakresie wiedzy (Semestr I): Omawia funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz podstawowe koncepcje regulacji ekspresji genów w tym regulacji epigenetycznej	A_W10	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-G	Opisuje budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy: zna profile metaboliczne podstawowych narządów	A_W11		
P1P_NP-G	Wymienia zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia poza jądrowej informacji genetycznej.	A_W12		
P1P_NP-G	w zakresie umiejętności (Semestr I): Szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych.	A_U6	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-G	Wykorzystuje wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworów oraz diagnostyce prenatalnej.	A_U13		

	w zakresie kompetencji społecznych:			
	NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	45	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	45	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Winter P.C. Genetyka., PWN Warszawa 2009 2. Wojcierowski J.(red.) Genetyka medyczna, Czelej Lublin 2000 3. Passarge E., Genetyka Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich Warszawa 2004
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kalt J. W. Biologiczne podstawy psychologii., PWN, Warszawa 2006 2. Lewiński W. Genetyka. Operon, Rumia 1999

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	35
Samokształcenie (Semestr I)	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	45

Punkty ECTS za modul/przedmiot	2
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Biochemia i biofizyka P1P_NP-BIB
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Biochemistry and biophysics
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 25 h Ćwiczenia warsztatowe - 5 h Samokształcenie - 15 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordy- natora (efekty kształcenia wymie- nione w punkcie 5 powinny od- zwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty ob- szarowe):	
Interesariusze i instytucje part- nerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Biologia, Fizjologia, Fizyka

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 0,5(C) +0,5 (S) = 1,5	Stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycie- la z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach:	Wykład Ćwiczenia warsztatowe	
		25
		5

	W sumie :	30
	ECTS	1,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5
	Praca w sieci	5
	Przygotowanie do zaliczenia	5
	w sumie	15
	ECTS	0,5
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY	

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego poruszania się w tematyce/ kompetencji w zakresie znajomości podstawowych procesów biochemicznych i biofizycznych oraz zrozumienie zjawisk fizjologicznych i patologicznych.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie Ćwiczenia - Metody praktyczne (Semestr I): opis, pokaz, objaśnienie
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr I): <ol style="list-style-type: none"> 1. Aminokwasy, peptydy , białka. 2. Przemiany węglowodanów. 3. Tłuszcze i ich przemiany 4. Procesy dostarczające energii. 5. Biochemia tkanek i narządów. 6. Regulacja hormonalna przemian metabolicznych. 7. Znaczenie witamin i związków mineralnych w żywieniu 8. Światło i zmysł wzroku. Układ optyczny, zdolność rozdzielcza oka. Powstawanie obrazu w siatkówce. 9. Fale akustyczne i zmysł słuchu. Teorie analizy dźwięku w uchu wewnętrznym. 10. Biofizyka układu krążenia. 11. Oddziaływanie czynników fizycznych na organizm. 12. Podstawy elektrofizjologii i bioenergetyki.

Ćwiczenia (Semestr I):

1. Powstawanie ciał ketonowych.
2. Powstawanie związków wysokoenergetycznych.
3. Krew, składniki i ich rola (bufory krwi).
4. Składniki moczu fizjologicznego i patologicznego.
5. Regulacja gospodarki wodno- mineralnej.
6. Gospodarka fosforowo- wapniowa.
7. Witaminy (makro i mikropierwiastki).
8. Rola różnicy ciśnień między układem żylnym i tętnicznym.

Samokształcenie (Semestr I):

1. Powstawanie i rola amin biogennych.
2. Regulacja przemiany węglowodanowej i jej zaburzenia.
3. Cholesterol i jego pochodne.
4. Lokalizacja i przebieg łańcucha oddechowego.
5. Rola nerki w utrzymaniu homeostazy.
6. Budowa a mechanizm działania hormonów.
7. Mechanizm zmiany sygnału mechanicznego na elektryczny w narządzie Cortiego.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NP-BIB	w zakresie wiedzy (Semestr I): Określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi.	AW_5	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-BIB	Wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne).	AW_6		

P1P_NP-BIB	Różnicuje budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząstek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych, różnicuje witaminy	AW_9		
P1P_NP-BIB	w zakresie umiejętności (Semestr I): Prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.	AU_3	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-BIB	Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	AU_7		
	w zakresie kompetencji społecznych: nie dotyczy			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	40	0,9	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia warsztatowe	5	0,1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	45	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Pasternak K., Podstawy biochemii: dla studentów I roku Wydziału Pielęgniarstwa, Polihymnia, Lublin 2000
2. Bańkowski E., Biochemia: podręcznik dla studentów uczelni medycznych., Med. Pharm Wrocław 2006
3. Murray R.K. Biochemia Harpera., Państwowy zakład wydawnictw

	Lekarskich Warszawa 2008
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Berg J.M., Biochemia., PWN Warszawa 2005 2. Hames B.D., Biochemia., PWN Warszawa 2006
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	25
Ćwiczenia warsztatowe (Semestr I)	5
Samokształcenie (Semestr I)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	45
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Mikrobiologia i parazytologia P1P_NP-MiP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Microbiology and parasitology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	Dr n. weterynarii Paweł Rosenbeiger

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwiercie- dlać te relacje, należy więc wymie- nić odpowiednie efekty obszarowe):	Wykład - 40 h Ćwiczenia audytoryjne - 5 h Samokształcenie - 15 h
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	-----

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1(W) + 0,5 (Ć) +0,5 (S) = 2		
		Stacjonarne	Niestacjonar- ne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz cał- kowita liczba punktów ECTS osią-	Wykład	40	
	Ćwiczenia audytoryjne	5	

ganych na tych zajęciach:			
	w sumie:	45	
	ECTS	1,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	5	
	Przygotowanie do zaliczenia	5	
	w sumie:	15	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów samodzielnego poruszania się w zakresie mikrobiologii i parazytologii w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. Ćwiczenia - Metody praktyczne (Semestr I): opis, pokaz, ćwiczenia
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr I): <ol style="list-style-type: none"> 1. Mikrobiologia – rys historyczny, ogólne pojęcia. Diagnostyka mikrobiologiczna. 2. Bakteriologia (klasyfikacja bakterii, ich budowa, fizjologia i chorobotwórczość). 3. Wirusologia, mykologia. 4. Dezynfekcja, sterylizacja i antyseptyka. Szczepienia. 5. Podstawy antybiotykoterapii. Flora fizjologiczna człowieka, probiotyki, probiotyki. 6. Zakażenia wewnątrzszpitalne. Sepsa. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych w myśl ustawy z dnia 5 grudnia 2008. 7. Parazytologia. Ćwiczenia audytoryjne (Semestr I): <ol style="list-style-type: none"> 1. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pierwotnia-

ków / Protoza/ (Trichomonas vaginalis, Giardia lamblia, Trypanosoma brucei, Entamoeba histolytica, Plasmodium sp., Toxoplasmosa gonidii)

2. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pasożytniczych płazińców / Platyhelminthes/: Fasciola hepatica, Schistosoma sp., Diphyllbothrium latum, Teania saginata, Teania solium, Echinococcus multilocularis, Hymenolepsis Nana, Hymenolepsis diminuta).
3. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pasożytniczych nicieni / Nematoda/: (Strongyloides stercoralis, Enterobius vermicularis, Ascaris lumbricoides, Trichinella spirali, Trichuris trichiura).
4. Biologia, chorobotwórczość i rola epidemiologiczna pasożytniczych stawonogów/ Arthropoda/: 9 Ixodes ricinus, Sarcoptes scabiei, Pediculus humanus, Pthirus pubis, Cimex lectularius, Anopheles maculipennis, Puleż irritans, Xenopsylla Cheopis).

Samokształcenie (Semestr I):

1. Pasożytnictwo jako międzygatunkowa interakcja antagonistyczna.
2. Klasyfikacja pasożytów i żywicieli.
3. Łańcuch epidemiologiczny.
4. Rola stawonogów w transmisji chorób infekcyjnych i inwazyjnych człowieka.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NP-MiP	w zakresie wiedzy (Semestr I): Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii.	A_W14	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-MiP	Różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania.	A_W15		
P1P_NP-MiP	w zakresie umiejętności (Semestr I): Rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych.	A_U5	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-MiP	Klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej.	A_U14		

PIP_NP-MiP	Wykorzystuje wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt- żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty.	A_U15		
	w zakresie kompetencji społecznych:			
NIE DOTYCZY				

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	55	0,7	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia audytoryjne	5	0,3	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	60	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> Anusz Z.: Mikrobiologia i parazytologia lekarska: podręcznik dla szkół medycznych. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1999. Buczek A.: Choroby pasożytnicze. Epidemiologia, diagnostyka, objawy. Wydawnictwo Liber, Lublin 2004. Heczko P.B.(red): Mikrobiologia: podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> Kadłubowski R., Kurnatowska A.,(red.), Zarys parazytologii lekarskiej: podręcznik dla studentów. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszaw 2001. Virella G.: Mikrobiologia i choroby zakaźne. Wydawnictwo Urban&Partner, Wrocław 2000. Zaręba M.L.: Mikrobiologia lekarska dla studentów medycyny. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001.

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	40
Samokształcenie (Semestr I)	15
Ćwiczenia audytoryjne (Semestr I)	5
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Radiologia P1P_NP-R
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Radiology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Lek. med Mariola Rajs

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 20 h Samokształcenie - 10 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić od- powiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	-----

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	0,5 (W) + 0,5 (S) = 1		
		Stacjonarne	Niestacjonarne

A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład	20	
	w sumie:	20	
	ECTS	0,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (nie-wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci:	2	
	Przygotowanie do zaliczenia	3	
	w sumie:	10	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego poruszania się w zakresie radiologii i diagnostyki obrazowej.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badania obrazowe z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego. 2. Badania obrazowe z wykorzystaniem ultradźwięków. 3. Badania obrazowe oparte o zjawisko rezonansu magnetycznego. 4. Udział pielęgniarki w przeprowadzaniu diagnostycznych badań obrazowych. 5. Udział pielęgniarki w badaniach kontrastowych. 6. Udział pielęgniarki w badaniach z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego. 7. Udział pielęgniarki w przeprowadzaniu zabiegów z zakresu radiologii zabiegowej. <p>Samokształcenie (Semestr I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym. 2. Opieka nad chorym po zabiegach z zakresu radiologii zabiegowej.

3. Skutki promieniowania jonizującego na żywy organizm.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NP-R	w zakresie wiedzy (Semestr I): Określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania;	A_W7	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-R	Posiada wiedzę z zakresu diagnostyki radiologicznej;	A_W8		
P1P_NP-R	w zakresie umiejętności (Semestr I): Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych.	A_U16	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_NP-R	Ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej	A_U17		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowa	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie)	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	30	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Langy J. (red): Procedury i standardy pielęgniarstwa w tomografii komputerowej. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008.
2. Walecki J. , Pruszyński B. : Leksykon radiologii i diagnostyki obrazowej. ZamKor 2003.
3. Szczęsny L. Z.: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1983.
4. Małek G. : Ultrasonografia Dopplerowska. Medipage, Warszawa 2003.
5. Leszczyński S. : Radiologia. PZWL, Warszawa 1984.
6. Walecki J. , Ziemiański A. : Rezonans magnetyczny i tomografia komputerowa . PWN, Warszawa 1997.
7. Prokop M., Galanski M.: Spiralna i wielonarzędowa tomografia komputerowa człowieka .Medipage, Warszawa 2007.
8. Nowak S.: Zarys medycyny nuklearnej . PZWL, Warszawa 1998.
9. Daniel B. : Atlas anatomii radiologicznej człowieka . PZWL, Warszawa 1996
10. Walecki J.: Neuroradiologia. Oświata UN-O, Warszawa 2000.
11. Opperman H.: Diagnostyka ultrasonograficzna w pediatrii. Urban & Partner 1999.
12. Szczerbo-Trojanowska M.: Radiologia kliniczna. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2000.
13. Kremer H., Dobrinski W.: Diagnostyka ultrasonograficzna Urban & Partner 1996
14. Pruszyński B.: Radiologia: diagnostyka obrazowa- Rtg, USG, MR i radioizotopy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

----

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	20
Samokształcenie (Semestr I)	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	1

9. Uwagi

MODUŁ - NAUKI SPOŁECZNE

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Psychologia P1P_NS-Ps
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Psychology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Mgr Katarzyna Kotowska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr 1
Forma i wymiar zajęć według planu studiów: W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić od- powiednie efekty obszarowe):	Stacjonarne Wykład - 30 h Ćwiczenia audytoryjne - 10 h Samokształcenie - 15 h
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Socjologia, Pedagogika

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 0,5 (C) + 0,5 (S) = 2	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz cał- kowita liczba punktów ECTS osią-	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	30 10	

ganych na tych zajęciach:	w sumie:	40	
	ECTS	1,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Przygotowanie ogólne	7	
	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	3	
	w sumie:	15	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu mechanizmów dotyczących funkcjonowania człowieka w ujęciu podstawowych koncepcji psychologicznych. Studenci posiadają wiedzę dotyczącą własnych indywidualnych zdolności i umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej. Znają czynniki pozytywnie oraz negatywnie wpływające na proces nawiązania i podtrzymania kontaktu werbalnego i emocjonalnego z pacjentem. Studenci opanowali podstawowe wiadomości dotyczące pozytywnych i negatywnych wyznaczników stanu stresu psychologicznego i fizjologicznego. Wypracowują własne, indywidualne metody funkcjonowania w warunkach stresu krótko i długoterminowego.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr I): wykład, objaśnienie lub wyjaśnienie, eksponujące (fragmenty filmów). Ćwiczenia - Metody praktyczne (Semestr I): problemowe (wykład konwersatoryjny), aktywizujące (metoda sytuacyjna, inscenizacja, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne (psychologiczne), eksponujące (film).
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr I): <ol style="list-style-type: none"> 1. Psychologia w systemie nauk humanistycznych, filozoficzne podstawy psychologii. Rozwój psychologii jako nauki, podstawowe teorie i prądy w psychologii współczesnej. 2. Podstawowe metody badawcze w psychologii, pojęcie świadomości w wybranych teoriach psychologicznych. 3. Introspekcjonizm, behawioryzm, psychoanaliza, psychologia humanistyczna, psychologia poznawcza jako teorie przedstawiające różne poglądy na temat determinantów zachowania człowieka. 4. Procesy kierunkowe, teorie wyjaśniające powstawanie emocji, me-

chanizmy leżące u podstaw motywacji. Wewnętrzne i zewnętrzne czynniki pojawienia się motywu. Związki pomiędzy procesami emocjonalnymi, motywacyjnymi a działaniem. Czynniki pozytywnie i negatywnie wpływające na procesy motywacyjne.

5. Procesy poznawcze, spostrzeganie jako mechanizm tworzenia doświadczenia za pomocą zmysłów. Uwaga, pamięć, uczenie się, język, jako narzędzia niezbędne w procesie nabywania, tworzenia i przechowywania doświadczeń.
6. Stany świadomości – sen i czuwanie. Poziomy przetwarzania informacji. Procesy koncentracji uwagi.
7. Uczenie się jako specyficzny proces poznawczy. Procedura warunkowania klasycznego i sprawczego. Cechy skutecznej kary i nagrody. Czynniki pozytywnie wpływające na proces uczenia się.
8. Pamięć, jako proces nabywania, przechowywania odtwarzania doświadczenia, rodzaje pamięci, stadia zapamiętywania. Techniki sprawnego zapamiętywania.
9. Myślenie i język, jako procesy umożliwiające rozwiązywanie problemów. Typy myślenia, procedury rozwiązywania problemów. Myślenie twórcze, odtwórcze, kreatywność.
10. Teorie inteligencji, czynniki determinujące rozwój inteligencji. Klasyczna teoria inteligencji, inteligencja emocjonalna i wieloraka.
11. Etapy i prawidłowości rozwoju człowieka na przestrzeni całego życia.
12. Psychospołeczne uwarunkowania zdrowia psychicznego. Wpływ choroby somatycznej na zdrowie psychiczne człowieka (na poszczególnych etapach jego rozwoju od okresu noworodkowego po późną dorosłość).

Ćwiczenia (Semestr I):

1. Wprowadzenie do komunikacji interpersonalnej. Definicja i funkcje komunikowania się, modele i style komunikacji społecznej. Spostrzeganie.
2. Kompetencja komunikacyjna. Umiejętności podstawowe. Obraz własnej osoby, autoprezentacja. Znaczenie atrakcyjności interpersonalnej w zawodach bazujących na bezpośrednim kontakcie z drugim człowiekiem.
3. Komunikacja pozawerbalna, znacznie „mowy ciała” w procesie porozumiewania się. Dotyk jako specyficzny rodzaj komunikacji w relacji pielęgniarka/pielęgniarz – pacjent. Ustalanie granic intymności.
4. Komunikacja słowna, indywidualne (pozytywne i negatywne) wyznaczniki porozumiewania się werbalnego. Bariery w procesie porozumiewania się. Formułowanie skutecznego komunikatu nastawionego na kształtowanie postaw prozdrowotnych. Czynniki decydujące o skuteczności komunikatu perswazyjnego.

5. Rozróżnienie zachowań pasywnych, asertywnych i agresywnych w codziennych sytuacjach społecznych. Indywidualna „Mapa asertywności”, ćwiczenia w zakresie wprowadzania asertywności do repertuaru codziennych zachowań społecznych.
6. Komunikowanie w sytuacji konfliktowej. Analiza przykładowych konfliktów; wartości, interesów, relacji, związanych z zawodem pielęgniarstwa/pielęgniarki.
7. Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną. Rola komunikatu wspierającego, znacznie empatii, otwartości, aktywnego słuchania w komunikowaniu się z osobą chorą somatycznie.
8. Specyfika komunikacji z osobami w różnych stanach chorobowych.

Samokształcenie (Semestr I):

1. Funkcjonowanie człowieka w warunkach stresu fizjologicznego i psychologicznego
2. Wpływ stresu sytuacyjnego i długotrwałego na funkcjonowanie człowieka (somatyczne, psychiczne i społeczne)
3. Związek pomiędzy poziomem stresu (pobudzenia) a skutecznością działania, analiza Prawa Yerkesa – Dodsona
4. Metody radzenia sobie ze stresem (wizualizacja, relaksacja, rekreacja, sztuka)
5. Indywidualne metody radzenia sobie ze stresem związanym z funkcjonowaniem w sytuacjach zawodowych oraz z syndromem wypalenia zawodowego

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NS-Ps	w zakresie wiedzy (Semestr I): Zna podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania.	B.W1	Wykład	Egzamin
P1P_NS-Ps	Zna problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne	B.W2		
P1P_NS-Ps	Omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.	B.W3		
P1P_NS-Ps	Wymienia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka.	B.W4		
P1P_NS-Ps	Różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna pojęcia osobowości i jej zaburzeń.	B.W5		

P1P_NS-Ps	Charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji	B.W6		
P1P_NS-Ps	Definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej.	B.W7		
P1P_NS-Ps	Zna techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji, oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	B.W8		
P1P_NS-Ps	Rozumie procesy poznawcze i różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	B.W14		
P1P_NS-Ps	w zakresie umiejętności (Semestr I): Ocena wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka.	B.U2	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
P1P_NS-Ps	Projektuje i realizuje w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej;	B.U3		
P1P_NS-Ps	Prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne;	B.U4		
P1P_NS-Ps	Analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany;	B.U5		
P1P_NS-Ps	Ocena funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja);	B.U6		
P1P_NS-Ps	Zna psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych;	B.U7		
P1P_NS-Ps	Zna psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i prorodzinnego;	B.U8		
P1P_NS-Ps	Kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania się	B.U9		
P1P_NS-Ps	Wykazuje umiejętność aktywnego słuchania;	B.U10		
P1P_NS-Ps	Wykorzystuje techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i para werbalnej w opiece zdrowotnej;	B.U11		
P1P_NS-Ps	Tworzy warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarka - pacjent oraz pielęgniarka - personel medyczny;	B.U12		
P1P_NS-Ps	Dokonyuje wyboru właściwych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych;	B.U13		
P1P_NS-Ps	Stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	B.U14		
	w zakresie kompetencji społecznych: Nie dotyczy			
6. Sposób obliczania oceny końcowej				

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowne	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	45	0,7	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia audytoryjne	10	0,3	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	55	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Aronson, E. (2009). Człowiek istota społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. (rozdział 4)
2. Kwiatkowska, A., Krajewska-Kułak, E., Panek, W. (red.). (2003). Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Lublin: Czelej. (rozdziały: 1, 2, 3,)
3. McKay, M., Davis, M. Fanning, P. (2004). Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. (rozdziały: 1, 2, 3, 10, 11, 12, 18)
4. Morreale, S. P., Spitzberg, B. H., Barge, J. K. (2008). Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza I umiejętności. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. (rozdziały: 5, 6, 16, 18.3.,)
5. Stewart, J. (red.). (2000). Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. (rozdziały: 3, 4, 5, 7, ,)
6. Strelau, J., Doliński, D. (red.). (2008). Psychologia. Podręcznik akademicki (t.1-2). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. (Tom 2. Rozdział 19.4.)
7. Motyka, M. Rola aktywnego słuchania w komunikacji terapeutycznej z pacjentem. W: Problemy Pielęgniarstwa 2011; 19 (2): 259-265.

Literatura uzupełniająca:

1. Dwyer, D. (2005). *Bliskie relacje interpersonalne*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2. Maslach, C., Leiter, M. P. (2011). *Prawda o wypaleniu zawodowym. Co robić ze stresem w organizacji*. Warszawa: Wydawnictwo Nauko-

we PWN.

3. Sapolsky, R. M. (2012). *Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Psychofizjologia stresu*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	30
Samokształcenie (Semestr I)	15
Ćwiczenia audytoryjne (Semestr I)	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2

9. Uwagi

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Socjologia P1P_NS-S
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Sociology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	dr Alicja Kawalec- Przetacznik

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 30 h Samokształcenie - 10 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić od- powiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Psychologia, Pedagogika

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 0,5 (S) = 1,5		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela	Wykład	Stacjonarne 30	Niestacjonarne

z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	W sumie:	30	
	ECTS	1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Przygotowanie w bibliotece	3	
	Praca w sieci	2	
	Przygotowanie do egzaminu	5	
	w sumie:	10	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego poruszania się w tematyce w zakresie socjologii. Rozumienie społeczeństwa z perspektywy mikro, mezo i makrostruktury.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza, przedmiot, funkcje i podstawy teoretyczne socjologii. 2. Socjologia i jej specyfika jako nauki o zachowaniu. 3. Związki socjologii z naukami przyrodniczymi. 4. Wybrane metody i techniki badawcze socjologii. 5. Kultura i jej wpływ na życie społeczne (kultura zdrowotna) 6. Podstawy socjologii choroby, niepełnosprawności i rehabilitacji. 7. Socjiothanatologia- zagadnienia socjologicznej analizy śmierci i umierania. 8. Role społeczne (rola społeczna lekarza, pielęgniarki, pacjenta). 9. Zdrowie jako zjawisko społeczne (socjologia zdrowia). 10. Rola socjologii zdrowia, choroby i medycyny w nowoczesnych programach socjomedycznych realizowanych w krajach Unii Europejskiej.

Samokształcenie (Semestr I):

1. Opanowanie i pogłębianie treści wykładowych.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NS-S	w zakresie wiedzy (Semestr I): Omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii;	B.W9	Wykład	Egzamin
P1P_NS-S	Omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	B.W10		
P1P_NS-S	Charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	B.W11		
P1P_NS-S	Definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania;	B.W12		
P1P_NS-S	Różnicuje pojęcia: dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	B.W13		
P1P_NS-S	Definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz dyskryminacji;	B.W15		
P1P_NS-S	w zakresie umiejętności (Semestr I): Ocena wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka.	B.U2	Wykład	Egzamin
P1P_NS-S	Analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu;	B.U15		
P1P_NS-S	Kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologii wśród dzieci i młodzieży.	B.U16		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
------------------------	-----------------	--------------------	--------------------	-------------------	-------------------	--------------------

Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	40	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Norman Goodman: Wstęp do socjologii Nowy Jork 1991.
2. J. Aleksandrowicz: W poszukiwaniu definicji zdrowia, Studia Filozoficzne, 1972 nr 9.
3. Z. Cendrowski: Będę żył 107 lat, Zdrowie społeczne, Warszawa 1969.
4. A. Firkowska-Mankiewicz (red.): Rodzina a problemy zdrowia i choroby, Warszawa 1990.
5. K. Frysztacki (red.): Z zagadnień socjologii stosowanej, Kraków 1996
6. T. Jaworska: Empiryczna analiza kategorii pojęciowej „zdrowie” [w:] I. Kropińska (red.): Zdrowie człowieka w jego egzystencji, Elbląg 2000.
7. E. Korzeniowska: O zdrowiu i jego definicjach, „Zdrowie Publiczne” 1988 nr 9.
8. T. B. Kulik: Koncepcja zdrowia w medycynie [w:] Kulik T. B. Kulik, I. Wrońska: Zdrowie w medycynie i naukach społecznych,
9. A. Majchrowska (red.): Wybrane elementy socjologii. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych, Lublin 2003.
10. P. Ochman: Socjologiczna interpretacja definicji zdrowia WHO, implikacje teoretyczne i praktyczne, „Studia Socjologiczne” 1986 nr 2.
11. A. Ostrowska: Wstęp do socjologii medycyny, Warszawa 1990.
12. M. Sokołowska (red.): Socjologia zdrowia i medycyny. Konserwatorium. Materiały 1986–1988 Warszawa 1989.
13. M. Sokołowska (red.): Badania socjologiczne w medycynie, Warszawa 1969.
14. I. Taranowicz, A. Majchrowska, Z. Kawczyńska-Butrym: Elementy

	<p>socjologii dla pielęgniarek, Lublin 2000.</p> <p>15. B. Tobiasz-Adamczyk: Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Kraków 1995.</p>
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zygmunt Bauman: Socjologia Poznań 1996. 2. Adam Podgórecki: Socjotechnika Warszawa 1986. 3. Wiktor Szczerba: Działalność społeczna Warszawa 1966. 4. K. Puchalski: Zdrowie w świadomości społecznej, Łódź 1997. 5. Z. Słońska, M. Musina: Promocja zdrowia. Słownik podstawowych terminów, Warszawa 1993. 6. M. Sokołowska, J. Hołowka, A. Ostrowska (red.): Socjologia a zdrowie, Warszawa 1976. 7. I. Wrońska, J. Mariański: Wartości życiowe młodzieży (na przykładzie szkół pielęgniarских), Lublin 1999.
3. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	30
Samokształcenie (Semestr I)	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	40
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	1,5
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Pedagogika P1P_ NS-P
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pedagogic
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Prof. Zygmunt Sibiga

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarny
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Wykład - 25 h Seminarium - 15 h Samokształcenie - 15 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Psychologia, Socjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 0,5 (Sem) + 0,5 (S) = 2		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całość	Wykład	Stacjonarne 25	Niestacjonar- ne

kowiata liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Seminarium	15	
	w sumie:	40	
	ECTS	1,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	3	
	Przygotowanie do egzaminu	7	
	w sumie:	15	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego poruszania się w tematyce/kompetencji w zakresie pedagogiki.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie; Seminarium - Metody praktyczne (Semestr I): opis, pokaz, objaśnienie;
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr I): <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogika jako nauka o wychowaniu, pojęcie wychowania i jego cechy, podstawowe pojęcia pedagogiczne, miejsce pedagogiki w systemie nauk o człowieku, paradygmaty pedagogiki współczesnej, przedmiot i metody badań pedagogiki jako nauki. 2. Związek pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi, istota i płaszczyzny współpracy z psychologią, filozofią, socjologią i innymi naukami społecznymi. Filozoficzne podstawy działalności wychowawczej, wychowanie jako zjawisko społeczne, środowisko społeczne i jego kształtowanie. 3. System edukacyjny w Polsce, ogólna charakterystyka poszczególnych elementów (system szkolny, opiekuńczy, kształcenia równoległego, permanentnego, rodzinnego), cechy systemu szkolnego (obowiązkowość, drożność, dostępność, jednolitość). 4. Rozwój systemów dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem systemu herbertowskiego, progresywnego i współczesnego. Systemy wychowania, np. chrześcijański, liberalny, współczesny.

5. Cele wychowania jako realizacja wartości osobowych i społecznych. Strategie wychowawcze (np. strategia dysonansu , świadectwa, symulacji).
6. Kategorie aksjologiczne w wychowaniu (wartości a sacrum, wartości chrześcijańskie, wartości a symbole w wychowaniu, wartości a normy społeczne).
7. Potrzeby odwoływania się do wartości w wychowaniu, preferowanie wartości w wychowaniu, prymat wartości nad celami wychowania.
8. Teorie , formy metody wychowania. Trudności wychowawcze.
9. Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży i dorosłych. Przedmiot i cel badań pedagogiki zdrowia. Edukacja zdrowotna w szkole, zakładach pracy i innych siedliskach, edukacja pacjenta. Formy, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji zdrowotnej i edukacji pacjentów w różnym wieku.
10. Organizacja i metody pracy opiekuńczo – wychowawczej w wybranych zakładach opieki.

Seminarium / Samokształcenie (Semestr I):

1. Wychowanie w świetle teorii osobowości. Teoria behawiorystyczna a wychowanie. Teoria zorientowana humanistycznie a wychowanie. teoria psychologiczna a wychowanie.
2. Charakterystyka współczesnych systemów wychowawczych. Założenia systemu chrześcijańskiego.
3. Wartości w wychowaniu. „Wolność” jako podstawowy fakt ludzkiej egzystencji i procesu wychowania. „Odpowiedzialność” jako podstawowa kategoria egzystencji osobowej.
4. Wychowanie moralne i prorodzinne. Potrzeba wychowania prorodzinnego.
5. Rodzina jako środowisko wychowawcze, funkcje, przemiany, postawy rodzicielskie. Rodzina a instytucjonalne formy wychowania.
6. Metody wychowania (metody modelowania, metody zadaniowe, metody perswazji, metody nagradzania i karania).
7. Metody dydaktyczne edukacji zdrowotnej i edukacji pacjentów w różnym wieku.
8. Środki dydaktyczne w edukacji zdrowotnej pacjentów w różnym wieku.
9. Rozumienie pojęć: edukacja zdrowotna, edukacja pacjentów, wychowanie zdrowotne, oświata zdrowotna.
10. Specyfika pracy opiekuńczo – wychowawczej w wybranych zakładach opieki.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji						
Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)			Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NS-P	w zakresie wiedzy (Semestr I): Objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);			B.W16	Wykład / Seminarium	Egzamin
P1P_NS-P	Wykazuje znajomość procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;			B.W17		
	w zakresie umiejętności: NIE DOTYCZY					
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY					
6. Sposób obliczania oceny końcowej						
Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5
Semestr I						
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik		
Wykład (samokształcenie, egzamin)	40	0,7	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny		
Seminarium	15	0,3	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny		
Suma	55	1				
7. Zalecana literatura						
Literatura podstawowa:		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W., Pedagogika. PZWL, Warszawa 1999. 2. Kamińska U., Zarys metodyki pracy opiekuńczo – wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania. Katowice 2002. 3. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2006. 4. Nowicka A. (red.), Wybrane problemy osób starszych. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006. 5. Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.1-2, pod red. Kwiecińskiego Z. i Śliwerskiego B. PWN, Warszawa 2003. 				

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Szewczyk T., Pedagogika zdrowia. [W:] Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej, tom 3. Praca zbiorowa pod red. Śliwerskiego B. Gdańsk 2006, GWP, s. 337 – 359. 7. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowawcze. Kraków 2001. 8. Wrońska I., Nowak M. (red), Wprowadzenie do pedagogiki. Wyd. Czelej, Lublin 2002.
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Barnes D., Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia, Warszawa 1988. 2. Bereźnicki F., Podstawy dydaktyki, Kraków 2007. 3. Biernacka D., Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia, Warszawa 2001. 4. Demel M., Pedagogika zdrowia. WSiP, Warszawa 1980. 5. Janowski A., Pedagogika praktyczna, zarys problematyki, zdrowy rozsądek, wyniki badań, Warszawa 2002. 6. Janowski A., Poznawanie uczniów, Warszawa 1985. 7. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki . PWN, Warszawa 1993. 8. Kupisiewicz C., Podstawy dydaktyki ogólnej, Warszawa, 1996. 9. Łobocki M., Trudności wychowawcze w szkole, Warszawa 1989. 10. Łysek J. (red), Niepowodzenia szkolne, Kraków 1998. 11. Mieszalski S., Interakcje w klasie szkolnej, Warszawa 1997. 12. Nałaskowski A., Metody nauczania, Toruń 1997. 13. Nowak M., Podstawy pedagogiki otwartej. KUL 1999. 14. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1987. 15. Podstawy edukacji, Krosno 1994. 16. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 1998. 17. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2001.
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład	25
Samokształcenie	15
Seminarium	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Punkty ECTS za modul/przedmiot	2
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	PRAWO P1P- NS-Pr
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Law
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Dr Magdalena Materniak

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki Społeczne
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 20 h Samokształcenie - 10 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	-----

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	0,75 (W) + 0,25 (S) = 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
---	--------------------------------	--------------------	-----------------------

A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład	20	
	w sumie:	20	
	ECTS	0,75	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	3	
	Praca w sieci	2	
	Przygotowanie do zaliczenia	5	
	w sumie:	10	
ECTS	0,25		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Poznanie przepisów prawnych dotyczących wykonywania zawodów medycznych, w szczególności zawodu pielęgniarki oraz zdobycie umiejętności analizowania i zastosowania przepisów prawnych w kontekście wykonywania zawodów medycznych; przestrzeganie praw pacjenta oraz obowiązków pracowniczych, znajomość funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie;
Treści kształcenia:	Wykłady/Samokształcenie (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i istota prawa. Podstawowe podziały i funkcje prawa. Relacje prawa i moralności. 2. Podstawowe elementy prawa cywilnego i administracyjnego. 3. System źródeł prawa w Polsce. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych, z uwzględnieniem zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego. 4. Status prawny zawodu pielęgniarki. 5. Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarki 6. Problematyka odpowiedzialności prawnej w zawodach medycznych, w szczególności w zawodzie pielęgniarki. 7. Prawa pacjenta oraz obowiązki personelu medycznego.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P- NS- Pr	w zakresie wiedzy (Semestr II): Zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa i jego miejsce w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	B_W19	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P- NS- Pr	Zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;	B_W20		
P1P- NS- Pr	Zna podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych: prawa i obowiązki pielęgniarki, strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwolenia na wykonywanie indywidualnej lub grupowej praktyki pielęgniarskiej;	B_W21		
P1P- NS- Pr	Różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu pielęgniarki	B_W22		
P1P- NS- Pr	w zakresie umiejętności (Semestr II): Zna przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;	B_U17	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P- NS- Pr	Zna możliwości stosowania odpowiedzialności zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych.	B_U18		
	w zakresie kompetencji społecznych: Nie dotyczy			

6. Sposób obliczania oceny końcowej						
Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	30	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akty prawne dotyczące omawianej problematyki według aktualnego stanu prawnego 2. Karkowska D., Włodarczyk W., Prawo medyczne dla pielęgniarek, Wolters Kluwer 2014. 3. Sygit B., Wąsik D., Prawo ochrony zdrowia, Warszawa 2016. 4. Filarski T., Sroka T., Zrozumieć prawa pacjenta, Warszawa 2015.
-------------------------------	---

Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kubiak R. Prawo medyczne, Warszawa 2014. 2. Nesterowicz M., Prawo medyczne, Toruń 2016. 3. Dereń A. M. Zarys prawa cywilnego w pytaniach i odpowiedziach, Nysa 2008. 4. Kuciński J. (red.), Zarys prawa, Warszawa 2012. 5. Krukowski. J., Wstęp do nauki o państwie i prawie, Lublin 2004. 6. Radwański Z., Prawo cywilne - część ogólna, Warszawa 2015.
----------------------------------	--

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	20
Samokształcenie (Semestr II)	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30
Punkty ECTS za modul/przedmiot	1

9. Uwagi

Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 9/17
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły
Zawodowej
im. Stanisława Piłonia w Krośnie
z dnia 10 maja 2017 roku

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Zdrowie Publiczne P1P_NS-ZP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Public Health
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Paweł Januszewicz

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 75 h Samokształcenie - 15 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3,5 (W) + 1 (S) = 4,5	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	75 75 3,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece: Praca w sieci: Przygotowanie do egzaminu: w sumie: ECTS	5 5 5 15 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności modelowania czynników zewnętrznych i wewnętrznych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swoistej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz krytyczną analizę wybranych systemów opieki.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie;
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja zdrowia w medycynie i naukach społecznych. 2. Założenia i zadania systemowego modelu ochrony zdrowia w Polsce. 3. Współczesne strategie opieki medycznej i programy zdrowotne w realizacji zdrowia publicznego. 4. Modele edukacji zdrowotnej-założenia teoretyczne ich realizacja w koncepcji zdrowia publicznego. 5. Relacje między rodziną a zdrowiem i chorobą. 6. Patologia rodziny a zdrowie.

7. Media a zdrowie publiczne
8. Nowe technologie w komunikacji o zdrowiu i chorobie
9. Zdrowie publiczne międzynarodowe

Samokształcenie (Semestr II)

1. Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem.
2. Zachowania zdrowotne związane z paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i aktywnością fizyczną.
3. Czynniki kształtujące stan zdrowia.
4. Narkomania jako problem medyczny i społeczny.
5. Zaburzenia psychiczne jako zagrożenie zdrowia populacji
6. Opieka medyczna w szkole w ramach zdrowia publicznego
7. Model medycyny rodzinnej- założenia i zadania
8. Koncepcja medycyny pracy

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NS-ZP	w zakresie wiedzy (Semestr II): Zna Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka i Kartę Praw Dziecka;	B_W23	Wykład	Egzamin
P1P_NS-ZP	Przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia;	B_W24		
P1P_NS-ZP	Wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	B_W25		
P1P_NS-ZP	Zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	B_W26		
P1P_NS-ZP	Klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym;	B_W27		
P1P_NS-ZP	Omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych;	B_W28		

P1P_NS-ZP	Charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób;	B_W29		
P1P_NS-ZP	Omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce;	B_W30		
P1P_NS-ZP	Wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;	B_W31		
P1P_NS-ZP	Wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach Unii Europejskiej;	B_W32		
P1P_NS-ZP	Określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	B_W33		
P1P_NS-ZP	Omawia strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej;	B_W34		
P1P_NS-ZP	Omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm;	B_W35		
P1P_NS-ZP	Charakteryzuje podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i rodzaje dokumentacji obowiązujących na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	B_W36		
P1P_NS-ZP	Definiuje pojęcia: obciążenie pracą; choroba zawodowa i wypadek przy pracy;	B_W37		
P1P_NS-ZP	Wskazuje typowe etapy procesu poszukiwania pracy;	B_W38		
P1P_NS-ZP	Opisuje etapy planowania pracy własnej i ich znaczenie w rozwoju zawodowym;	B_W39		
P1P_NS-ZP	Definiuje pojęcie jakości w opiece zdrowotnej i pielęgnowaniu; różnicuje kryteria opieki zdrowotnej oraz pielęgniarskiej;	B_W40		
P1P_NS-ZP	w zakresie umiejętności(Semestr I): Opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia			
P1P_NS-ZP	Ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych, demograficznych;	B_U20	Wykład	Egzamin

P1P_NS-ZP	Interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego	B_U21		
P1P_NS-ZP	Dokonuje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania;	B_U22		
P1P_NS-ZP	Projektuje metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych;	B_U23		
P1P_NS-ZP	Kontroluje czynniki obciążające w pracy pielęgniarki oraz sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;	B_U24		
P1P_NS-ZP	Rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja);	B_U25		
P1P_NS-ZP	Przeprowadza ocenę jakości opieki pielęgniarskiej dla potrzeb doskonalenia pielęgnowania;	B_U 26		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	90	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	90	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indulski J.A., Jethon Z., Dawydzik L.T.: Zdrowie publiczne: wybrane zagadnienia, Łódź: Oficyna Wydawnicza IMP im. prof.J. Nofera , 2000 2. Januszewicz P., Socha P., Mazur A.: Zdrowie publiczne. Cz. 1, Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2009 Kulik B. T., Latalski M.: Zdrowie publiczne : podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, Lublin: "Czelej" , 2002 3. Leowski J.: Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne: ochrona zdrowia w gospodarce rynkowej, Warszawa: CeDeWu, 2004 4. Nojszewska E.: System ochrony zdrowia w Polsce Warszawa: Wolters Kluwer Polska, 2011 5. Sygit M.: Zdrowie publiczne, Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2010 6. Włodarczyk C. (red.): Systemy zdrowotne: zarys problematyki, Kraków: Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2001 7. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne: wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2009
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym ,Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2010 2. Latalski M., (red.), Zdrowie publiczne, AM Lublin 1999. 3. Latalski M., Medycyna rodzinna w Polsce, Medycyna rodzinna 1998, s. 2. 4. Latalski M., Woźnica L., Zakres świadczeń zdrowotnych i medycznych realizowanych w praktyce lekarzy rodzinnych, Medycyna Ogólna 1998, s 28-35. 5. Ogińska-Bulik N., Miniszewskiej J.: Zdrowie w cyklu życia człowieka ,Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2012 6. www.polsatnews.pl 7. http://www.mp.pl 8. http://www.mz.gov.pl 9. Standardy Medyczne Profilaktyka Zdrowotna, czasopismo lekarskie.
3. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	75

Samokształcenie (Semestr II)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	4,5
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Filozofia i etyka zawodu pielęgniarstwa P1P- NS-FiEZP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Philosophy and ethics of the profession of a nurse
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Mgr Zenona Radwańska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki Społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 65 h Samokształcenie - 15 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	-----

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 (W) + 1 (S) = 4		
		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów	Wykład	65	

ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	w sumie:	65	
	ECTS	3	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (nie-wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	5	
	Przygotowanie do zaliczenia	5	
	w sumie	15	
	ECTS	1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji holistycznego, tolerancyjnego i opiekuńczego postępowania, z poszanowaniem wieku, płci, poglądów, kultury, religii, narodowości, stylu życia, przekonań i życzeń każdej osoby, która wchodzi w relacje z pielęgniarką/pielęgniarem oraz wykształcenie kompetencji rozwiązywania problemów moralnych w pracy z poszanowaniem systemu wartości pacjenta i własnego.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie;
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr II):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powstawanie nauki i filozofii. Jońscy filozofowie przyrody. 2. Teorie żywiołów i medycyna Hipokratesa. Medycyna jako teoria, technologia i etyka. 3. Filozofia Platona i Arystotelesa. Idea i forma. 4. Stoicyzm i epikureizm – różne filozofie i etyki w dobie upadku i kryzysu cywilizacyjnego. 5. Filozofia św. Augustyna i św. Tomasza z Akwinu. 6. Rene Descartes i Pascal. Porządek rozumu i serca. Dualizm psychofizyczny. 7. Egzystencjalizm chrześcijański i laicki. Wolność i odpowiedzialność. 8. Utylitaryzm. 9. Personalizm chrześcijański 10. Etyka jako nauka filozoficzna- główne kierunki i ich charakterystyka.

11. Etyka zawodowa pielęgniarek. Historia pielęgniarstwa jako historia etyki pielęgniarstwa
12. Koncepcje etyczne w medycynie i pielęgniarstwie. Pryncypializm, personalizm, utylitaryzm, etyka troski, teoria adwokatury, etyka niezależna T. Kotarbińskiego.
13. Wartości w pracy pielęgniarki – aksjologia pielęgniarstwa.
14. Kodeksy etyki zawodowej pielęgniarek: kodeks ICN, kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP.
15. Prawa pacjenta w pracy pielęgniarki- dokumenty międzynarodowe i krajowe.
16. Dylematy etyczne w pracy pielęgniarki i podejmowanie decyzji etycznych.
17. Odpowiedzialność zawodowa i cywilna w zawodzie pielęgniarki.
18. Wzory osobowe w pielęgniarstwie.
19. Bioetyka – wprowadzenie w zagadnienie.

Samokształcenie (Semestr II):

1. Przygotowanie do egzaminu z treści przedstawianych na wykładzie.
2. Godność człowieka w pracy pielęgniarki – różnorodność określeń, konsekwencje dla praktyki pielęgniarstwa.
3. Zakaz dyskryminacji w pracy pielęgniarki – analiza dokumentów praw człowieka i deontologii.
4. Etyka końca życia – problemy moralne opieki terminalnej,
5. Etyka czci dla życia Alberta Schweitzera.
6. Klauzula sumienia w kodeksach etyki zawodowej pielęgniarek

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P - NS- FiEZP	w zakresie wiedzy (Semestr I): Różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	B_W41		Zaliczenie z oceną
P1P - NS- FiEZP	Posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna	B_W42	Wykład	

	Tadeusza Kotarbińskiego);			
P1P - NS-FiEZP	Charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	B_W43		
P1P - NS-FiEZP	Zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	B_W44		
P1P - NS-FiEZP	Rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki.	B_W45		
P1P - NS-FiEZP	w zakresie umiejętności (Semestr II): Różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki;	B_U27	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P - NS-FiEZP	Szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną;	B_U28		
P1P - NS-FiEZP	Wie jak rozwiązać dylematy moralne w praktyce zawodowej;	B_U29		
P1P - NS-FiEZP	Dbą o rozwój moralny i kształtowanie sumienia;	B_U30		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	80	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Wrońska I., Mariański J. (red.): Etyka w pracy pielęgniarskiej, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002
2. Dobrowolska B., Etyka w pielęgniarstwie, w: Bioetyka, Rożyńska J., Chańska W. (red.), Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
3. Dobrowolska B.: Wprowadzenie do medycznej etyki troski, Wydawnictwo BRANTA, 2010
4. Fry S.T. Johnstone M.J., Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji etycznych. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2009.
5. Karkowska D., Prawa pacjenta. ABC a Wolters Kluwers business, Warszawa 2009;
6. Karta Pracowników Służby Zdrowia, Papieska rada Ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia, Watykan 1995.
7. Kazusy etyczne wraz z analizą na stronie: <http://www.incet.uj.edu.pl>
8. Dobrowolska B., Problemy etyczne i prawne w opiece nad noworodkiem urodzonym przedwcześnie, w: Opieka nad wcześniakiem, Pilewska-Kozak A., (red.), PZWL, Warszawa 2009;
9. Dobrowolska B.: Dylematy moralne w pracy pielęgniarek, w: Problemy wielokulturowości w medycynie, Krajewska-Kułąk E., Wrońska I., Kędzióra-Kornatowska E. (red.), PZWL, Warszawa 2010.
10. Zasoby Wirtualnego Muzeum Pielęgniarstwa Polskiego – www.wmpp.org.pl
11. Konstańczak St.: Etyka pielęgniarska, Wydawnictwo Difin, 2010
12. Pater D. Rachunek sumienia dla katolickich lekarzy i pielęgniarek, Wydawnictwo PAX 2010
13. Dokumenty praw człowieka i pacjenta
14. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP, 2003.

Literatura uzupełniająca:

1. Tatarkiewicz W.: Historia filozofii, T. I, II i III PWN, Warszawa 1970
2. Kuderowicz Z.: Filozofia nowożytnej Europy, PWN, Warszawa 1989
3. Szumowski Władysław.: Historia medycyny filozoficznie ujęta, Warszawa 1994
4. Brzeziński T.: Etyka lekarska, PZWL, Warszawa 2002

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	65

Samokształcenie (Semestr II)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	4
9. Uwagi	

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

im. Stanisława Piłonia
w Krośnie

Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 9/17
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
im. Stanisława Piłonia w Krośnie

z dnia 10 maja 2017 roku

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Język angielski ED-JA
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	English
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Mgr Anna Świst

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki społeczne
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Język polski i j.angielski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I i II, semestr I,II,III,IV
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Ćwiczenia audytoryjne - 120h - (30h(I)+30h(II)+30h(III)+30h(IV)) Samokształcenie - 10 h (IV)
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Znajomość języka angielskiego na poziomie średnio-zaawansowanym lub zaawansowanym

3. Bilans punktów ECTS – (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (C) = 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 30 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS – (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1(C) = 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 30 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS	NIE DOTYCZY		

przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)			
--	--	--	--

Bilans punktów ECTS – (Semestr III)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (C) = 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 30 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS – (Semestr IV)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1,5 (C) + 0,5 (S) = 2	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 30 1,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do egzaminu	3 2 5	

	w sumie:	10	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Zdobycie kompetencji językowych na poziomie B1																		
Metody dydaktyczne:	<p>Metody podające (Semestr I, II, III, IV):</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis, prelekcja, prezentacja, objaśnienie - metody aktywizujące - dyskusja, film, inscenizacja, gry dydaktyczne, metoda sytuacyjna <p>Metody praktyczne (Semestr I, II, III, IV):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia, metoda projektów, symulacja 																		
Treści kształcenia:	<p>Gramatyka i leksyka na poziomie B1, z elementami słownictwa specjalistycznego z zakresu języka angielskiego medycznego</p> <p>I semestr</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Słownictwo</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Gramatyka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - żywność, dieta, gotowanie - rodzina, wygląd, osobowość - pieniądze, finanse - transport, podróże - części ciała - organy wewnętrzne </td> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - czasy teraźniejsze - sposoby wyrażania przyszłości - czasy przeszłe - stopniowanie przymiotników </td> </tr> </tbody> </table> <p>II semestr</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Słownictwo</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Gramatyka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - komunikacja (telefon, email, dyskusja) - sport - związki i relacje (miłość, przyjaźń, przynależność do grupy) - lekarze specjaliści - oddziały szpitalne </td> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - czasowniki modalne - wyrażanie nawyków (usually, used to) - czasy zaprzeczone (Past Perfect, Past Perfect Continuous) </td> </tr> </tbody> </table> <p>III semestr</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Słownictwo</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Gramatyka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - film, kino, rozrywka - edukacja - dom (lokalizacja, typy, wnętrza) - zakupy - obowiązki pielęgniarek - praca w szpitalu </td> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - strona bierna - zdania czasowe - pierwszy i drugi okres warunkowy - mowa zależna </td> </tr> </tbody> </table> <p>IV semestr</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Słownictwo</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Gramatyka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td style="height: 20px;"></td> </tr> </tbody> </table>			Słownictwo	Gramatyka	<ul style="list-style-type: none"> - żywność, dieta, gotowanie - rodzina, wygląd, osobowość - pieniądze, finanse - transport, podróże - części ciała - organy wewnętrzne 	<ul style="list-style-type: none"> - czasy teraźniejsze - sposoby wyrażania przyszłości - czasy przeszłe - stopniowanie przymiotników 	Słownictwo	Gramatyka	<ul style="list-style-type: none"> - komunikacja (telefon, email, dyskusja) - sport - związki i relacje (miłość, przyjaźń, przynależność do grupy) - lekarze specjaliści - oddziały szpitalne 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowniki modalne - wyrażanie nawyków (usually, used to) - czasy zaprzeczone (Past Perfect, Past Perfect Continuous) 	Słownictwo	Gramatyka	<ul style="list-style-type: none"> - film, kino, rozrywka - edukacja - dom (lokalizacja, typy, wnętrza) - zakupy - obowiązki pielęgniarek - praca w szpitalu 	<ul style="list-style-type: none"> - strona bierna - zdania czasowe - pierwszy i drugi okres warunkowy - mowa zależna 	Słownictwo	Gramatyka		
Słownictwo	Gramatyka																		
<ul style="list-style-type: none"> - żywność, dieta, gotowanie - rodzina, wygląd, osobowość - pieniądze, finanse - transport, podróże - części ciała - organy wewnętrzne 	<ul style="list-style-type: none"> - czasy teraźniejsze - sposoby wyrażania przyszłości - czasy przeszłe - stopniowanie przymiotników 																		
Słownictwo	Gramatyka																		
<ul style="list-style-type: none"> - komunikacja (telefon, email, dyskusja) - sport - związki i relacje (miłość, przyjaźń, przynależność do grupy) - lekarze specjaliści - oddziały szpitalne 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowniki modalne - wyrażanie nawyków (usually, used to) - czasy zaprzeczone (Past Perfect, Past Perfect Continuous) 																		
Słownictwo	Gramatyka																		
<ul style="list-style-type: none"> - film, kino, rozrywka - edukacja - dom (lokalizacja, typy, wnętrza) - zakupy - obowiązki pielęgniarek - praca w szpitalu 	<ul style="list-style-type: none"> - strona bierna - zdania czasowe - pierwszy i drugi okres warunkowy - mowa zależna 																		
Słownictwo	Gramatyka																		

	<ul style="list-style-type: none"> - praca - urządzenia elektryczne, sprzęty, wyposażenie - przestępstwa, prawo, system kar - choroby - lekarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowniki w różnych formach (bezo-kolicznik, imiesłów, forma gerundialna) - trzeci okres warunkowy - zdania przydawkowe - pytania
--	--	---

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_NS_JA	w zakresie wiedzy (Semestr I, II, III, IV): Zna język angielski na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	B.W46	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną (Semestr I, II, III) Egzamin (Semestr IV)
P1P_NS_JA	w zakresie umiejętności (Semestr I, II, III, IV): Analizuje piśmiennictwo w języku angielskim	B.U32	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną ((Semestr I, II, III)) Egzamin (Semestr IV)
P1P_NS_JA	w zakresie kompetencji społecznych: Porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	B.U33	ćwiczenia	Zaliczenie z oceną ((Semestr I, II, III)) Egzamin (Semestr IV)

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	30	1		

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

Suma	30	1		
Semestr III				
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	30	1		
Semestr IV				
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne (samokształcenie, egzamin)	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	40	1		
7. Zalecana literatura				
Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>English File third edition intermediate</i>, Oxenden C., Latham-Koenig Ch., Oxford University Press 2. <i>Basic English in Medicine and Nursing</i>, Kasprzyk A. , PWSZ Krosno 			
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>English Grammar in Use intermediate</i>, Murphy, R. Cambridge University Press 			
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]			
Ćwiczenia audytoryjne (Semestr I, II, III, IV)	120			
Samokształcenie (Semestr IV)	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	130			
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	5			
9. Uwagi				

MODUŁ - PODSTAWY OPIEKI PIELEŃNIARSKIEJ

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy pielęgniarstwa - POP-PP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Fundamentals of Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Danuta Zarzycka, mgr Maria Zakrzewska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	I rok, semestr I i II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 30 h, Ćwiczenia - 160 h, Samokształcenie - 85, Zajęcia praktyczne - 80 h, Praktyki zawodowe - 120 h.
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	-----

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 (W) = 2		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osią-	Wykład	Stacjonarne 30	Niestacjonar- ne

ganych na tych zajęciach:	w sumie:	30	
	ECTS	2	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia laboratoryjne	80	
	Zajęcia praktyczne	80	
	w sumie:	160	
	ECTS	7	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 (S) = 3	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:			
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	30	
	Praca w sieci	25	
	Przygotowanie do egzaminu	30	
	w sumie:	85	
ECTS	3		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia laboratoryjne	80	
	Praktyki zawodowe	120	
	w sumie:	200	
	ECTS	8	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom	NIE DOTYCZY		

(zgodnie z p. 2)			
4. Opis przedmiotu			
Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w zasób podstawowej wiedzy pielęgniarstwa oraz podstawowych umiejętności praktycznych jak również postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarstwa na poziomie określonym wcześniej zdefiniowanymi kompetencjami.		
Metody dydaktyczne:	<p>Wykład - Metody podające (semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie</p> <p>Ćwiczenia laboratoryjne – Metody praktyczne (Semestr I, II): opis, pokaz, objaśnienie</p> <p>Zajęcia praktyczne (Semestr I): metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie</p> <p>Praktyki zawodowe (Semestr II): metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie</p>		
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarstwo i jego istota. Pielęgniarstwo jako zawód, profesja, dyscyplina naukowa, sztuka. Pielęgniarstwo w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości 2. Pielęgniarstwo a opieka. Opiekuńczość a pielęgnowanie. Formy opieki 3. Pielęgniarka jej rola i funkcje zawodowe 4. Pacjent i koncepcje jego postrzegania. Potrzeby zdrowotne pacjenta, klasyfikacje, charakterystyka. 5. Udział i zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji. 6. Pielęgnowanie- działalność praktyczna pielęgniarki na rzecz podmiotu opieki w tym pomaganie, wspieranie, empatia. 7. Pielęgnowanie zindywidualizowane – istota i cechy, etapy i ich charakterystyka. Dokumentowanie pielęgnowania zindywidualizowanego 8. Diagnoza pielęgniarstwa - istota, znaczenie i cechy oraz klasyfikacje diagnoz w tym NANDA i ICNP. 9. Ocena stanu zdrowia, ustalenie rozpoznania, formułowanie planu opieki pielęgniarstwa opartego na dowodach naukowych u pacjentów z zaburzeniami termoregulacji, zmianami na skórze w tym odleżynami, zaburzeniami snu) 10. Podstawy teoretyczne pielęgnowania – teorie pielęgniarstwa. Istota pielęgnowania według F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy. <p>Ćwiczenia (Semestr I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Higieniczne mycie rąk. 2. Bandażowanie – zasady, sposoby i techniki wykonania. 3. Ścielenie łóżka dla chorego – wersje i modyfikacje. 4. Pozycje złożeniowe pacjenta i ich zmiana. Zastosowanie udogodnień. 		

5. Zmiana bielizny pościelowej i osobistej – odmiany i modyfikacje.
6. Toaleta ciała u chorego leżącego – wersje i modyfikacje.
7. Zabiegi zapewniające utrzymanie czystości głowy.
8. Przenoszenie i transport chorego.
9. Pomiary i dokumentowanie podstawowych funkcji życiowych
10. Zabiegi p/zapalne, bańki lecznicze – istota, rodzaje, stosowanie.
11. Zabiegi dorektalne.
12. Podawanie leków przez przewód pokarmowy, układ oddechowy oraz na skórę i błony śluzowe.

Ćwiczenia /Samokształcenie (Semestr II):

1. Podawanie leków drogą dotkankową: (iniekcje domięśniowe, podskórne, próby śródskórne, iniekcje dożylnie, kroplowy wlew dożylny, zakładanie igły vigo, zastosowanie pompy infuzyjnej w podawaniu leków.)
2. Pobieranie materiałów do badań: (mocz, kał, płwocina, pobieranie krwi żyłnej do badań metodą tradycyjną i próżniowo- aspiracyjną, oznaczenie glikemii za pomocą gleukometru, wykonanie OB.)
3. Wykonanie badania elektrokardiograficznego serca i podstawy oceny zapisu.
4. Zabiegi fizykalne w profilaktyce przeciwoleżynowej.
5. Dokumentowanie pielęgnowania zindywidualizowanego
6. Drenaż ułożeniowy. Gimnastyka bierna i czynna.
7. Wykonywanie spirometrii
8. Zgłębnikowanie żołądka, karmienie za pomocą zgłębnika
9. Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania (chirurgiczne mycie rąk, przygotowanie stolika opatrunkowego, zmiana opatrunku na ranie)
10. Jałowe mycie krocza, płukanie pochwy
11. Toaleta pośmiertna
12. Cewnikowanie pęcherz moczowego, płukanie pęcherza moczowego
13. Asystowanie pielęgniarki przy pobieraniu materiałów do badań (punkcja lędźwiowa, mostka, talerza biodrowego, jamy otrzewnowej i jamy opłucnej)
14. Wybrane metody pielęgnowania noworodka/niemowlęcia (dokonywanie pomiarów, przewijanie dziecka, pielęgnowanie kikutu pępownicy, kąpiel, karmienie dziecka)

Zajęcia praktyczne (Semestr I):

1. Zakres zadań i warunki pracy pielęgniarki w zakładach opieki zdrowotnej
2. Działania edukacyjne i wychowawcze w pracy pielęgniarki
3. Działania pielęgniarki w opiece nad pacjentem długotrwale unieruchomionym
4. Zakres działań profilaktycznych i leczniczych pielęgniarki wobec pacjenta zagrożonego rozwojem odleżyn
5. Zadania pielęgniarki w opiekowaniu się pacjentem z trudnościami w samoobsłudze, pacjentem z zaburzeniami snu, z bólem i gorączką, z pierwotnymi i wtórnymi wykwitami skórnymi
6. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem w różnym stanie: zdrowym, zagrożonym chorobą, o niepomyślnym rokowaniu

Praktyki zawodowe (Semestr II):

1. Samodzielne nawiązywanie kontaktu z chorym i jego rodziną.
2. Utrzymywanie kontaktu terapeutycznego pomiędzy studentem a pacjentami hospitalizowanymi.
3. Samodzielne przyjmowanie pacjenta do oddziału, zakładanie dokumentacji pielęgniarskiej.
4. Samodzielne ocenianie stanu zdrowia pacjenta (wstępne i bieżące), ustalanie rozpoznawania pielęgniarskiego i proponowanie oraz realizowanie wybranych form opieki pielęgniarskiej.
5. Udział w wybranych elementach procesu leczenia pacjentów.
6. Stosowanie w praktyce znanych zasad pielęgnowania pacjentów ze zwróceniem szczególnej uwagi na skórę, błony śluzowe i układ termoregulacji.
7. Sprawowanie opieki nad pacjentem długotrwale unieruchomionym

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
POP -PP	w zakresie wiedzy (Semestr I, II): Wskazuje uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki;	C. W1.		
POP -PP	Omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz procesu profesjonalizacji;	C. W2.		

POP -PP	Definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia;	C. W3.	Wykład	Zaliczenie z oceną (Semestr I) Egzamin (Semestr II)		
POP -PP	Charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej;	C. W4.				
POP -PP	Opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i Primary Nursing (istota, odrębności) oraz wpływu pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej;	C. W5.				
POP -PP	Zna i stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich;	C. W6.				
POP -PP	Określa istotę opieki pielęgniarskiej opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa;	C. W7.				
POP -PP	Różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia, rehabilitacji;	C. W8.				
POP -PP	Wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta w tym: długotrwałe unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu;	C. W9.				
POP -PP	Różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	C. W10.				
POP -PP	Charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki;	C. W11.				
POP -PP	Opisuje istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich;	C. W12.				
POP -PP	w zakresie umiejętności (Semestr I, II): Proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa;	C. U1.				
POP -PP	Gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;	C. U2.				
POP -PP	Wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi a także inne testy paskowe;	C. U3.				

POP -PP	Oznacza glikemię za pomocą glukometru;	C. U4.	Ćwiczenia / Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną Przebieg progresji kształtowania umiejętności indywidualnych udokumentowany w dzienniczku umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarstwa. Ocenianie sprawności wykonania umiejętności w warunkach naturalnych, z wykazaniem rozwoju względem pierwszego poziomu ocenionego w warunkach laboratoryjnych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek
POP -PP	Ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym;	C.U5.		
POP -PP	Planuje i realizuje opiekę pielęgniarstwa wspólnie z chorym/niepełnosprawnym i jego rodziną;	C. U6.		
POP -PP	Monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu;	C. U7.		
POP -PP	Dokonyuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarstwa;	C. U8.		
POP -PP	Przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	C. U9.		
POP -PP	Podaje choremu leki różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza, oblicza dawki leków;	C. U10.		
POP -PP	Pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą;	C. U11.		
POP -PP	Pielęgnuje skórę i jej wytwory, błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych w tym stosuje kąpiele lecznicze;	C. U12.		
POP -PP	Dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany w tym wykorzystuje bandażowanie;	C. U13.		
POP -PP	Wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta;	C. U14.		
POP -PP	Wykonuje zabiegi doodbytnicze - lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu;	C. U15.		
POP -PP	Zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego;	C. U16.		
POP -PP	Układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje;	C. U17.		

POP -PP	Wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;	C. U18.		
POP -PP	Wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne;	C. U19		
POP -PP	Zapewnia choremu bezpieczne otoczenie;	C. U20.		
POP -PP	Stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku;	C. U21.		
POP -PP	Wykonuje płukanie oka i ucha;	C. U22.		
POP -PP	Podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych;	C. U23.		
POP -PP	Zakłada zgłębnik do żołądka i odbarcza treści	C. U24.		
POP -PP	Stosuje zabiegi przeciwzapalne i bańki lekarskie;	C. U25.		
POP -PP	Zakłada, usuwa cewnik z żył obwodowych;	C. U26.		
POP -PP	Monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego;	C. U27.		
POP -PP	Wykonuje pulsoksymetrię, kapnometrię i EKG	C. U28.		
POP -PP	Asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej	C. U29.		
POP -PP	Pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych;	C. U30.		
POP -PP	Wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia i monitoruje jego rozwój;	C. U31.		
POP -PP	Przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie;	C. U32.		
POP -PP	Prowadzi dokumentację opieki pielęgniarstwa w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn	C. U33.		
POP -PP	Odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich;	C. U34.		
POP -PP	Pomagania pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;	C. U35.		

POP –PP	Wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach przedmiotu leczniczego	C.U61.		
POP –PP	Gromadzi informacje , formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1		
POP –PP	w zakresie kompetencji społecznych (Semestr I, II): Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece	D.K.1	Zajęcia praktyczne	Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – czyli na w.w. przedmiocie – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
POP –PP	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu	D.K.2		
POP –PP	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece	D.K.3		
POP –PP	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych	D.K.4		
POP –PP	Przestrzega praw pacjenta	D.K.5		
POP –PP	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe	D.K.6		
POP –PP	Przestrzega tajemnicy zawodowej	D.K.7		
POP -PP	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	D.K.8		
POP –PP	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta	D.K.9		
POP -PP	Przejawia empatie	D.K.10		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	wynik
Wykład	30	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

Ćwiczenia laboratoryjne	80	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	80	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	190	1		

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	wynik
Ćwiczenia laboratoryjne (samokształcenie)	165	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Praktyki zawodowe	120	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Egzamin OSCE	-	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	285	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> Ślusarska B., Zarzycka D.: Podstawy pielęgniarstwa, Tom 1, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. Ślusarska B., Zarzycka D.: Podstawy pielęgniarstwa, Tom 2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. Ślusarska B., Zarzycka D. A. Majda: Umiejętności pielęgniarские. Katalog Check-list, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. Ciechaniewicz W.(red): Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Podręcznik dla studiów medycznych. T 1-2. PZWL, Warszawa 2014 Ackley B., Ladwing G., Podręcznik diagnoz pielęgniarских. Przewodnik planowania opieki opartej na dowodach naukowych. Wyd. GC Media House, Warszawa 2011.
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś E.: Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. PZWL. Warszawa, 2014. Hildebrand N.: Iniekcje, infuzje, pobieranie krwi. Elsevier, Urban&Partner, Wrocław 2001. Kózka M., Płaszewska-Żywko L: Procedury pielęgniarские. WL PZWL, Warszawa 2013.

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (egzamin) (Semestr II)	30
Ćwiczenia laboratoryjne (Se-	160

mestr I, II)	
Zajęcia praktyczne (Semestr I)	80
Praktyki zawodowe (Semestr II)	120
Samokształcenie (Semestr II)	85
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	475
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	20
9. Uwagi	

**Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa**

im. Stanisława Piłonia
w Krośnie

Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 9/17
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
im. Stanisława Piłonia w Krośnie

z dnia 10 maja 2017 roku

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Promocja Zdrowia P1P_POP_P
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Health Promotion
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Mgr Agnieszka Kijowska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenia podstawowego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 30 h Samokształcenie - 20 h Zajęcia praktyczne - 20 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1,5 (W) + 1 (S) = 2,5		
		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład	30	
	w sumie:	30	
	ECTS	1,5	

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	5	
	Przygotowanie do zaliczenia	10	
	w sumie:	20	
	ECTS	1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne	20	
	w sumie:	20	
	ECTS	1	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie kompetencji w zakresie: rozpoznania potrzeb edukacji zdrowotnej wybranych grup (członków rodziny, grupy rówieśniczej) dostosowania strategii wsparcia działań promujących zdrowie oraz wspieranie odbiorców świadczeń/klientów w dążeniu do dbania o zdrowie własne i innych.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie Zajęcia praktyczne (Semestr II): metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcje zdrowia w medycynie i naukach społecznych. 2. Uwarunkowania zdrowia i rodzaje zagrożeń zdrowotnych powodowanych przez współczesną cywilizację Dekalog zdrowego stylu życia. 3. Promocja zdrowia zagadnienia ogólne – idea, geneza i rozwój. 4. Miejsce promocji zdrowia w Systemie Ochrony Zdrowia 5. Ocena stanu zdrowia jednostki / rodzina. Mierniki zdrowia społeczeństwa. 6. Strategie działań na rzecz zdrowia jednostki i wybranych grup społecznych – kompetencje i zadania pielęgniarki w promocji zdrowia. 7. Zasady konstruowania programów promocji zdrowia. Różnice między programem promocji zdrowia a programem edukacji zdrowotnej. Zajęcia praktyczne (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowania zdrowotne i styl życia, znaczenie osobistej odpowie-

działności za zdrowie

2. Sposoby i narzędzia oceny zachowań zdrowotnych wybranych osób/grup osób oraz stopnia samodzielności pacjenta w zakresie umacniania zdrowia.
3. Poradnictwo, doradztwo zdrowotne w pracy pielęgniarki
4. Wybrane metody edukacji zdrowotnej społeczeństwa – edukacja zdrowotna w rodzinie i szkole.
5. Planowanie, realizacja i ewaluacja programu edukacji zdrowotnej.
6. Programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w wybranych sytuacjach zdrowotnych – dostosowanie projektu do potrzeb odbiorcy usług.

Samokształcenie (Semestr II):

1. Przykłady programów promocji zdrowia realizowanych w krajach Unii Europejskiej.
2. Systemy wspierające jednostkę / rodzinę w promowaniu zdrowia.
3. Zasady edukacji zdrowotnej i ich zastosowanie w praktyce.
4. Wybrane skuteczne interwencje z udziałem pielęgniarki w sytuacji zagrożeń dla zdrowia.
5. Współczesne zagrożenia zdrowia – diagnostyka i terapia wybranych problemów zdrowotnych.
6. Siedliskowe podejście do zdrowia i jego realizacji w praktyce.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_P OP_P	w zakresie wiedzy (Semestr II): Zna problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych;	B_W18	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_P OP_P	Definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne .	C_W13		
P1P_P OP_P	Wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną.	C_W14		
P1P_P	Określa zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia, zna zasady konstruowania	C_W15		

OP_P	programów w promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.					
P1P_P OP_P	Zna strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.	C_W16				
P1P_P OP_P	w zakresie umiejętności (Semestr II): Opracowuje projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	B_U19	Zajęcia praktyczne	Zaliczenie z oceną		
P1P_P OP_P	Ocenia stan zdrowia jednostki/rodziny - „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe).	C_U36				
P1P_P OP_P	Rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia.	C_U37				
P1P_P OP_P	Uczy odbiorcę usług pielęgniarских samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych.	C_U38				
P1P_P OP_P	Inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”.	C_U39				
P1P_P OP_P	Realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych.	C_U40				
P1P_P OP_P	Opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin.	C_U41				
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY					

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	50	0,7	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

Zajęcia praktyczne	20	0,3	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	70	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andruszkiewicz A., Banaszekiewicz A.: Promocja zdrowia: dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo, Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2010 2. Charzyńska-Gula M., Edukacja zdrowotna rodziny, Lublin 2002 3. Demel M., Dziejów promocji zdrowia w Polsce (t. I-III), Kraków 2000 4. Jopkiewicz A.: Auksologia a promocja zdrowia, Kielce : Kieleckie Towarzystwo Naukowe , 2010 5. Lwow F., Milewicz A.: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych / red. Felicja Lwow i Andrzej Milewicz, Wrocław : Urban & Partner , cop. 2004 6. Karski J.: Praktyka i teoria promocji zdrowia ,Warszawa : "CeDeWu" , 2008 7. Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia, Warszawa : "CeDeWu" , 2003 8. Podstawowe dokumenty dotyczące promocji zdrowia i profilaktyki w kontekście zadań pielęgniarstwa (Deklaracja Wiedeńska i Monachijska, Dyrektywy Unii Europejskiej) 9. Syrek K., Borzucka- Sitkiewicz K.: Edukacja zdrowotna ,Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, cop. 2009
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. B., Wrońska I. (red.): Zdrowie w medycynie i naukach społecznych. FU KUL, Stalowa Wola 2000. 2. www.polsatnews.pl 3. http://www.mp.pl 4. http://www.mz.gov.pl 5. Standardy Medyczne Profilaktyka Zdrowotna, czasopismo lekarskie.,

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	30
Samokształcenie (Semestr II)	20

Zajęcia praktyczne (Semestr II)	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	70
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	3,5
9. Uwagi	

**Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa**

im. Stanisława Pigońa
w Krośnie

Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 9/17
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
im. Stanisława Pigońa w Krośnie

z dnia 10 maja 2017 roku

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Dietetyka P1P_POP-D
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Dietitian
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo

Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. Józef Ryżko

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 25 h, Samokształcenie - 15 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 0,5 (S)=1,5		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład		25	
	w sumie:		25	
	ECTS		1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece		5	
	Praca w sieci		5	
	Przygotowanie do zaliczenia		5	
	w sumie:		15	

	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego poruszania się w zakresie dietetyki
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metoda podająca (Semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie białek, węglowodanów, tłuszczów, soli mineralnych, witamin dla organizmu ludzkiego. Fizjologia trawienia i przyswajania pokarmów. 2. Normy żywienia i zasady racjonalnego odżywiania – dobowe zapotrzebowanie na białka, węglowodany, tłuszcze, witaminy i składnik mineralne. 3. Podstawy postępowania dietetycznego u dzieci i dorosłych. Rodzaje diet i ich klasyfikacja. 4. Żywienie w chorobach układu pokarmowego. 5. Odżywianie pacjentów z chorobami krążenia i układu oddechowego. 6. Zasady dietetyki w chorobach nerek i dróg moczowych. 7. Diety eliminacyjne w chorobach metabolicznych (cukrzyca, otyłość, nadczynność tarczycy, choroba i zespół Cushinga). 8. Żywienie pacjentów nieprzytomnych, po zabiegach operacyjnych, oparzonych i gorączkujących. <p>Samokształcenie (Semestr I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonaj analizy porównawczej własnej diety i wskaż zachowania prozdrowotne i antyzdrowotne. 2. Zaproponuj zmiany w sposobie odżywiania swojej rodziny. 3. Przedstaw modyfikację diety dla swojego rodzica lub rodzeństwa lub dziadków.

4. Przedstaw szczegółowe zalecenia dietetyczne dla pacjenta nad, którym ostatnio sprawowałeś opiekę pielęgniarską.
5. Przedstaw wady i zalety produktu, który stanowi podstawę twojej diety.
6. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z biegunką.
7. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z zaparciami.
8. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z nadciśnieniem tętniczym.
9. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta w śpiączce wątrobowej.
10. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta w śpiączce nerkowej.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_P OP-D	w zakresie wiedzy (Semestr I): Definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby.	C_W27	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_P OP-D	Wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego	C_W28		
P1P_P OP-D	Zna zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłania dietoterapii.	C_W29		
P1P_P OP-D	w zakresie umiejętności (Semestr I): Ocena stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego	C_U46	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_P OP-D	Prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych.	C_U47		
P1P_P OP-D	Stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych, trzustki i wątroby	C_U48		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej						
Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5
Semestr I						
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik		
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny		
Suma:	40	1				
7. Zalecana literatura						
Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> Balch J.F., Balch P. A. : Encyklopedia zdrowego żywienia. Kleks, Bielsko-Biała 2000. Bilek M.: Dietetyka:wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2014 Ciborowska M., Rudnicka A.: Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL Warszawa 2000. Gawęcki J.: Żywność człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010. Grymiński M., Gawęcki J.: Żywność człowieka zdrowego i chorego. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010. 					
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B. : Normy żywienia człowieka: podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. Instytut Żywności i Żywienia, Warszawa 2011. Roszkowski W. (red.): Podstawy nauki o żywieniu człowieka – przewodnik do ćwiczeń. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2000. Sobotka L. (red.) :Podstawy żywienia klinicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 					
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)						
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]					
Wykład (Semestr I):	25					

Samokształcenie (Semestr I)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	40
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	1,5
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Zakażenia szpitalne P1P_POP-ZS
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Hospital Infections
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Piontek

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	do wyboru
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 30 h Samokształcenie - 20 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić od- powiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia, Patologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 1 (S) = 2		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz cał- kowita liczba punktów ECTS osią-	Wykład	Stacjonarne 30	Niestacjonarne

ganych na tych zajęciach:	w sumie:	30	
	ECTS	1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	5	
	Przygotowanie do zaliczenia	10	
	w sumie:	20	
	ECTS	1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności rozpoznawania rejestracji zakażeń szpitalnych, analizy przyczyn występowania zakażeń szpitalnych, ochrony pacjentów, siebie i współpracowników przed zakażeniami.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metoda podająca (Semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr II):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie zakażenia szpitalnego oraz definicje poszczególnych typów zakażeń wg. Norm CDC. 2. Drogi szerzenia się zakażeń szpitalnych. Główne patogeny zakażeń szpitalnych . Struktura lekooporności szczepów wieloopornych i aler-towych. 3. Organizacja struktur administracyjnych odpowiadających za zapobieganie i zwalczanie zakażeń zakładowych w zakładach leczniczych. Rola i zadania tych struktur. Podstawy prawne działalności tych struktur. 4. Zasady współpracy z pracownią mikrobiologiczną . 5. Zakażenia wirusowe i grzybicze jako nowe wyzwanie dla służb epi-demiologicznych zakładów leczniczych. 6. Postępowanie aseptyczne przy łóżku chorego. Zasady zachowania aseptycznego na trakcie operacyjnym . Przygotowanie skóry i prze-wodu pokarmowego chorego do zabiegu operacyjnego. 7. Zasady gospodarki odpadami medycznymi- wpływ na profilaktykę i postępowanie w wypadku zakażeń szpitalnych.

Samokształcenie (Semestr II):

1. Dezynfekcja w kontekście zapobiegania zakażeniom szpitalnym.
2. Sterylizacja jako element zapobiegania zakażeniom szpitalnym.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_POP-ZS	w zakresie wiedzy (Semestr II): Definiuje zakażenia szpitalne z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	C_W39	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_POP-ZS	Wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego;	C_W40		
P1P_POP-ZS	Wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym;	C_W41		
P1P_POP-ZS	Analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi, takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe;	C_W42		
P1P_POP-ZS	w zakresie umiejętności (Semestr II): Prowadzi ocenę i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie.	C_U62	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_POP-ZS	Bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne.	C_U63		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowne	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
---------------------	----------------------	-------------	--------------	--------------

Wykład (samo-kształcenie, zaliczenie z oceną)	50	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Razem:	50	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bannister B., Choroby zakaźne. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 1998 2. Cirus M., Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia. Wyd. Instytut Problemów Ochrony Warszawa, 2009 3. Fleischer M., Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2006 4. Heczko P., Zakażenia szpitalne; podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. PZWL, Warszawa 2009 5. Kabata J., Badania laboratoryjne w codziennej praktyce: wartości referencyjne i interpretacje. Składnica Medyczna LSM Gdańsk 2005 6. Magdzik W., Zakażenia i zarażenia człowieka : epidemiologia, zapobieganie i zwalczanie. PZWL, Warszawa 2001 7. Prokopowicz D.(red.) Zakażenia, obraz kliniczny, rozpoznawanie i leczenie. Ekonomia i środowisko, Białystok 2004 8. Walewska E., Ścisło L.,(red.)Procedury pielęgniarstwa w chirurgii : podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2012. 9. Wardyn K.,(red.) zakażenia układu moczowego. Wyd. Czelej, Lublin 2006 10. Kilańska D., Trzcińska A. (red), Ekspozycja zawodowa w praktyce Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2014
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cirus M., Pielęgniarstwo operacyjne. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2007 2. Śledzińska A., Saneta A., Gładysz A., (red) Enterokoki jako bakterie zakażeń szpitalnych., Wyd. Wydawnictwo Continuo Wrocław 2009:

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	30
Samokształcenie (Semestr II)	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2

9. Uwagi

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

im. Stanisława Piłonia
w Krośnie

Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 9/17
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
im. Stanisława Piłonia w Krośnie

z dnia 10 maja 2017 roku

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Język migowy P1P_POP-JM
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Sign language
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	ks. dr Antoni Michno

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	do wyboru
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład – 30 h, Samokształcenie – 20 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia, Patologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 1 (S) = 2	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	30 30 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia w sumie: ECTS	5 5 10 20 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności wykorzystania alfabetu palcowego oraz znaków migowych do komunikowania się studenta z pacjentem głuchoniemym. Umiejętność nawiązywania kontaktu z osobą głuchoniemą. Gromadzenie podstawowych informacji o stanie zdrowia pacjenta. Informowania osoby głuchoniemej o proponowanych i podejmowanych działaniach medycznych
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metoda podająca (Semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Język migowy w zakresie terminologii medycznej. 2. Sposoby porozumiewania się osoba głuchoniemą. 3. Znaki daktylograficzne, statyczne, dynamiczne, liczbowe, geograficzne. 4. Informowanie pacjenta o postępowaniu diagnostycznym. 5. Sposoby powiadamiania rodziny i udzielania pomocy.

Samokształcenie (Semestr II):

1. Informowanie pacjenta o podstawowych zbiegach pielęgnacyjnych.
2. Pozyskiwanie informacji o pacjencie i jego środowisku.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_POP-JM	w zakresie wiedzy (Semestr II): Wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania.	C_W44	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_POP-JM	Rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu.	C_W45		
P1P_POP-JM	Rozpoznaje znaki daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta.	C_W46		
P1P_POP-JM	Zna zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym.	C_W47		
P1P_POP-JM	w zakresie umiejętności (Semestr II): Nawiązuje kontakt z osobą słabosłyszącą i niesłyszącą.	C_U64	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_POP-JM	Posługuje się językiem migowym w terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie.	C_U65		
P1P_POP-JM	Posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych.	C_U66		
	w zakresie kompetencji społecznych: Nie dotyczy			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II				
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	50	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	50	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Dryżałowska G., Rozwój językowy dziecka z uszkodzonym słuchem a integracja. Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego Warszawa 2007
2. Koncewicz D., Szczepankowski B., Język migowy w terapii. Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Łódź 2008
3. Krakowiak K., Studia i szkice wychowaniu dzieci z uszkodzeniami słuchu. Wyd. KUL, Lublin 2006
4. Mayerscough P. R., Jak rozmawiać z pacjentem. Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2001
5. Prillwitz S., Język, komunikacja i zdolności poznawcze niesłyszących. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1996

Literatura uzupełniająca:

1. Szczepankowski B., Podstawy języka migowego. Podręcznik dla nauczycieli. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1988
2. Szczepankowski B., Język migowy. Pierwsza pomoc medyczna. Wyd. Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1996
3. Szczepankowski B., Niesłyszący – głusi – głuchoniemi. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1999

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	30
Samoksztalcenie (Semestr II)	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2

9. Uwagi

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Promocja zdrowia psychicznego P1P_POP-PZP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Promotion of mental health
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	NIE DOTYCZY
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Mgr A. Dubniewicz

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy opieki pielęgniarstwa
Status przedmiotu:	do wyboru
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 30 h, Samokształcenie - 20 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić od- powiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia, Patologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 1 (S) = 2		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy	Wykład	Stacjonarne 30	Niestacjonarne

zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	w sumie: ECTS	30 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia w sumie: ECTS	5 5 10 20 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Wykształcenie u studentów umiejętności rozpoznawania potrzeb w zakresie zdrowia psychicznego. Analizowanie emocji własnych oraz emocji innych osób. Konstrukttywne radzenie sobie ze stresem. Propagowanie zdrowego stylu życia. Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia psychicznego.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metoda podająca (Semestr II): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr II):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie psychiczne jako funkcja rozwoju psychicznego. 2. Konstrukcje osobowości i ich wpływ na zdrowe zachowanie. 3. Emocje a zdrowe zachowanie. 4. Efektywne komunikowanie się pacjenta a zdrowe zachowanie. 5. Promowanie zdrowia psychicznego jako możliwość kształtowania pożądanego wzorów zachowań. <p>Samokształcenie (Semestr II):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy zdrowia psychicznego dzieci. 2. Problemy zdrowia psychicznego młodzieży. 3. Problemy zdrowia psychicznego jako możliwość kształtowania pożądanego wzorów zachowań.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_POP-PZP	w zakresie wiedzy (Semestr II): Charakteryzuje teorie rozwojowe zdrowia psychicznego i definiuje zdrowie psychiczne;	C_W47	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_POP-PZP	Rozpoznaje zagrożenia i pozytywne czynniki w kształtowaniu zdrowia psychicznego;	C_W48		
P1P_POP-PZP	Omawia stres jako determinant równowagi biopsychospołecznej organizmu w aspekcie zdrowia psychicznego	C_W49		
P1P_POP-PZP	Wykazuje rolę pielęgniarki w profilaktyce wypalenia zawodowego, agresji, przemocy i mobbingu w różnych okresach życia człowieka.	C_W50		
P1P_POP-PZP	w zakresie umiejętności (Semestr II): Podejmuje działania promujące własne zdrowie psychiczne i zdrowie psychiczne zróżnicowanych odbiorców opieki i miejsc jej świadczenia w tym rozpoznawanie sieci wsparcia społecznego.	C_U67	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_POP-PZP	Podejmuje działania zapobiegające oraz diagnostyczne w zakresie występowania przemocy, agresji, mobbingu, wypalenia zawodowego.	C_U68		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	50	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	50	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Boski P.: Kulturowe ramy zachowań społecznych, Wyd. PWN Warszawa 2009. 2. Bąbel P.: Analiza zachowania, Gdańskie Wyd. Psychologiczne Gdańsk 2010. 3. Davies T., Craig T.K.J. (red.): ABC zdrowia psychicznego, Medical Press Gdańsk 1999. 4. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panek W.: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie, Wyd. Czelej Lublin 2003. 5. Płotka A.: Zdrowy styl życia psychicznego, Wyd. NeuroCentrum Lublin 2003.
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojciechowska M.: Problemy zdrowia psychicznego. Wydawnictwo AHE Łódź, 2010 2. Suchowierska M., Ostaszewski P., Bąbel P.: Analiza zachowania. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2010 3. Jarosz E., Wysocka E.: Diagnoza psychopedagogiczna. Wydawnictwo Akademickie Żak, 2012
3. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr II)	30
Samokształcenie (Semestr II)	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za modul/przedmiot	2
9. Uwagi	

MODUŁ

KSZTAŁCENIE OGÓLNE

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Wychowanie fizyczne KO-WF
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physical education
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	mgr Grzegorz Sobolewski

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenia ogólnego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I i II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Ćwiczenia: I semestr - 30 h II semestr - 30 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwiercie- dlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Brak przeciwwskazań lekarskich do podejmowania aktywności fizycznej

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	-----	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz cał- kowita liczba punktów ECTS osią-	Ćwiczenia	30	

ganych na tych zajęciach:			
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	-----		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	-----	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Ćwiczenia	30	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	-----		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Podniesienie lub utrzymanie możliwie wysokiego poziomu wydolności fizycznej, sprawności motorycznej, koordynacji ruchowej. Przygotowanie studenta do czynnego uczestnictwa w kulturze fizycznej poprzez popularyzowanie i trwałe zainteresowanie aktywnymi sposobami wykorzystania czasu wolnego. Ukształtowanie pożądanych postaw osobowościowych niezbędnych do prowadzenia zdrowego stylu życia.
Metody dydaktyczne:	Ćwiczenia sprawnościowe

Treści kształcenia:	Ćwiczenia (Semestr I, II): W ramach zajęć wychowania fizycznego studenci mają do wyboru zajęcia z pływania, aerobiku, tenisa stołowego, kulturystyki, zespołowych gier sportowych (piłka siatkowa, koszykowa, nożna-odmiana halowa, unihokej) oraz łyżwiarstwa i turystyki pieszej, tańców, form obozów letnich – wodnych i obozów zimowych narciarskich, a dla osób czasowo niezdolnych do wyżej wymienionych zajęć organizowane są zajęcia korekcyjno-wyrównawcze.
----------------------------	--

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
KO-WF	w zakresie wiedzy (Semestr I, II): zna zasady bezpiecznego korzystania z obiektów sportowych i sprzętu sportowego	W01	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
KO-WF	zna zasady przygotowania organizmu do wysiłku fizycznego	W02		
KO-WF	zna znaczenie higieny osobistej po zajęciach sportowych	W03		
KO-WF	w zakresie umiejętności (Semestr I, II): posiada umiejętność włączania się w prozdrowotny styl życia z wyborem aktywności na całe życie	U04	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
KO-WF	potrafi przeprowadzić rozgrzewkę	U05		
KO-WF	w zakresie kompetencji społecznych (Semestr I, II): dostrzega potrzebę ciągłej aktywności ruchowej przez całe życie	K06	Ćwiczenia	Frekwencja i aktywność na zajęciach

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Ćwiczenia (zaliczenie z oceną)	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	30	1		

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Ćwiczenia (zaliczenie z oceną)	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	30	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa: -----

Literatura uzupełniająca: -----

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Ćwiczenia (Semestr I, II)	60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	-

9. Uwagi

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Wprowadzenie do studiowania P1P_MKO_WS
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Introduction to the studying
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Mgr Małgorzata Dziura

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenia ogólnego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykłady - 15 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	-----

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) = 1		
		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąga-	Wykład	15	

nnych na tych zajęciach:	w sumie:	15	
	ECTS	1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności studiowania, a zatem wiedzy o procesie własnego uczenia się oraz umiejętności organizowania warsztatu własnej pracy niezbędnego do efektywnego korzystania z różnorodnych form kształcenia.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (semestr I): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr I):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie ze swoistością kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, planem kształcenia i formami realizacji zajęć (Kierownik Zakładu Pielęgniarstwa) 2. Funkcjonowanie ludzkiej pamięci podstawą uczenia się i studiowania <ul style="list-style-type: none"> ○ uczenie się jako czynność i proces ○ zasady efektywnego uczenia się ○ style uczenia się ○ poznanie własnego stylu preferencji uczenia się/studiowania ○ rodzaje inteligencji ○ samoocena indywidualnych możliwości 3. Organizacja materiału przyjazna naszej pamięci <ul style="list-style-type: none"> ○ Charakterystyka i etapy zapamiętywania ○ Metody i techniki pamięciowe ○ indywidualny styl zapamiętywania ○ zasady zapamiętywania materiału- rola kodowania wielorakiego

4. Motywy uczenia się/studiowania
  - Istota i rodzaje motywacji
  - Przegląd motywów uczenia się/ studiowania
  - Sposoby zwiększania motywacji do nauki
  - Motywacja w pracy grupowej/ zespołowej
5. Sztuka skutecznego planowania uczenia się
  - Efektywne zarządzanie czasem, ustalanie priorytetów
  - Uczestniczenie w zajęciach
  - Organizacja przestrzeni nauki
  - Czemu służą praktyki studenckie
  - Samodzielne studiowanie- możliwość e-learningu
6. Jak radzić sobie trudnościami studiowania? Czas zadbać o siebie! Co sprawia nam największe trudności? Gdzie szukać pomocy? Stres - techniki relaksacyjne i pozytywne myślenie? Egzamin... i co dalej...?

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_MKO_ WS	w zakresie wiedzy (Semestr I): Zna zasady efektywnego uczenia się.	KO_W1	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_MKO_ WS	Posiada wiedzę dotyczącą swoistości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo .	KO_W2		
P1P_MKO_ WS	w zakresie umiejętności (Semestr I): Posiada umiejętność samodzielnego studiowania.	KO_U1	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_MKO_ WS	Posiada umiejętność organizowania własnego warsztatu pracy i korzystania z różnych form kształcenia.	KO_U2		
P1P_MKO_ WS	Posiada umiejętność odczytywania planów kształcenia i form realizowanych zajęć.	KO_U3		
	w zakresie kompetencji społecznych:			
	NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
-----------------	----------	-------------	-------------	------------	------------	-------------

Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (zaliczenie z oceną)	15	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	15	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cieciura M.: Jak skutecznie studiować. Poradnik nie tylko dla studentów i maturzystów. WIZJA PRESS&IT, Warszawa 2007 2. Silberman M.: Uczymy się uczyć, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005 3. Drygen G.: Vos J.: Rewolucja w uczeniu. Zysk i S-ka, Poznań 2003
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fisher R. : Uczymy jak myśleć. WSiP, Warszawa 1999

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	15
Punkty ECTS za modul/przedmiot	1

9. Uwagi

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Elementy kultury współczesnej P1P-KO_EKW
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Elements of modern cultures
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Prof. Kazimierz Sikora

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Kształcenia ogólnego
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok I, semestr II
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Ćwiczenia audytoryjne - 30 godz.
W przypadku studiów międzyobszarych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednio efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	-----

3. Bilans punktów ECTS (Semestr II)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (C) = 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąga-	Ćwiczenia audytoryjne	30	

nnych na tych zajęciach:	w sumie:	30	
	ECTS	1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Przygotowanie słuchaczy do świadomego i czynnego udziału w kulturze; kształtowanie pożądanych społecznie postaw i zachowań cechujących przyszłe elity zawodowe i intelektualne, rozbudzenie wrażliwości etycznej i estetycznej; rozwinięcie pożądanych w życiu zawodowym sprawności komunikacyjnych, aktywizacja w zakresie uczestnictwa w kulturze współczesnej
Metody dydaktyczne:	Ćwiczenia z elementami wykładu, prezentacji i wykorzystaniem materiałów audiowizualnych
Treści kształcenia:	Wykład (Semestr II): <ol style="list-style-type: none"> 1. Kultura osobista i kultura języka. 2. Język mediów i reklamy – strategie komunikacyjne, metody perswazji. 3. Wiedza o komunikacji społecznej. 4. Kultura współczesna i jej przejawy. 5. Rola mediów i nowych kanałów komunikacyjnych 6. Komunikacja interpersonalna w dobie internetu (portale społecznościowe itp.). 7. Aktualne zjawiska we współczesnej kulturze polskiej i światowej.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Effekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Effekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P-KO_EKW	W zakresie wiedza (Semestr II): Zna zasady etykiety ogólnej i indywidualnej	K.O.W4	Ćwiczenia	Zaliczenie

P1P-KO_EKW	Zna język mediów i reklamy – strategie komunikacyjne, metody perswazji	K.O.W5		z oceną
P1P-KO_EKW	W zakresie umiejętności (Semestr II): Słuchacz potrafi zachować się stosownie do obowiązujących w polskim obyczaju towarzyskim i zawodowym reguł;	K.O.U6	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
P1P-KO_EKW	Umie wykorzystać posiadaną kompetencje kulturowo-komunikacyjne w różnych okolicznościach życia studenckiego, w kontaktach służbowych, ogólnych i prywatnych.	K.O.U7		
P1P-KO_EKW	Potrafi posługiwać się rzeczowymi argumentami w dyskusji	K.O.U8		
P1P-KO_EKW	W zakresie kompetencji społecznych (Semestr II): student wykazuje gotowość szerzenia wzorów dobrego zachowania (kultury osobistej) i językowej poprawności (kultury języka)	K.O.K1	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
P1P-KO_EKW	Student wykazuje troskę o zachowanie dziedzictwa narodowego i odpowiedni poziom kultury osobistej w środowisku własnym i zewnętrznym	K.O.K2		
P1P-KO_EKW	troszczy się o odpowiedni poziom stosunków międzyludzkich w miejscu pracy, potrafi porozumiewać się i współpracować w grupie	K.O.K3		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr II

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Ćwiczenia audytoryjne (zaliczenie z oceną)	30	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	30	1		

7. Zalecana literatura	
Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Jarczyński, Etykieta w biznesie. Wyd. II, rozsz., Warszawa 2015. 2. M. Marcjanik, Grzeczność w komunikacji językowej, Warszawa 2017 (lub wyd. wcześniejsze) 3. T. Rojek, Polski savoir-vivre, Warszawa 1984 4. Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, red. A. Kłoskowska, Wrocław 1991 5. Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2006 6. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, red. Andrzej Mencwel, Warszawa 2003 7. D. Strinati, Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998 8. Kultura języka polskiego, t. 1 (2008), t. 2 (2012), t. 3 (2012), PWN, Warszawa 9. A. Markowski, Jak dobrze mówić i pisać po polsku, Warszawa 2000
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Marcjanik, Słownik językowego savoir-vivre'u, Warszawa 1915.
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Ćwiczenia audytoryjne (Semestr II)	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	1
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Wykłady tematyczne
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Thematic lectures
Kierunek studiów:	Wszystkie kierunki studiów
Specjalność/specjalizacja:	
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne / studia niestacjonarne
Koordinator przedmiotu:	dr Piotr Łopatkiewicz

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Moduł kształcenia ogólnego
Status przedmiotu:	obowiązkowy (do wyboru)
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	I rok, sem I
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 15 h (do wyboru jeden z bloków tematycznych)
W przypadku studiów międzyobszarych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Wprowadzenie do studiowania

3. Bilans punktów ECTS (Semestr I)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) = 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całko-	Wykład	15	

wita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	w sumie: ECTS	15 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą w zakresie: dziejów architektury Polski i regionu, historii najnowszej, wybranych aspektów współczesnej turystyki, literatury współczesnej, lub cywilizacyjnych zagrożeń i szans dla środowiska. Wypracowanie umiejętności rozumienia i interpretacji wybranych zjawisk w zakresie dziedzictwa architektonicznego, najnowszej historii i literatury polskiej, współczesnych trendów w turystyce, lub zagrożeń cywilizacyjnych dla środowiska. Wpojenie właściwych postaw względem różnorodnych aspektów dziedzictwa kulturowego człowieka lub środowiska przyrodniczego.
Metody dydaktyczne:	Metody podające (Semestr I): wykład informacyjny, pogadanka, objaśnienie lub wyjaśnienie Metody problemowe (Semestr I): wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr I): Wykład tematyczny: Architektura Polski i regionu Prowadzący: dr Piotr Łopatkiewicz <ol style="list-style-type: none"> 1. Początki budownictwa i architektury na ziemiach polskich, architektura przedromańska i romańska (X-XII w.) 2. Architektura gotycka w Polsce, zróżnicowania regionalne, najważniejsze przykłady w regionie (XIII-XV w.) 3. Architektura okresu Renesansu w Polsce oraz czołowe realizacje tej w regionie (XVI w.) 4. Barok i rokoko w architekturze na ziemiach polskich, zróżnicowania regionalne, ważniejsze przykłady w regionie (XVII-XVIII w.) 5. Architektura nowoczesna na ziemiach polskich: klasycyzm, historyzm, secesja i modernizm (2. poł. XVIII-XX w.) Wykład tematyczny: Wybrane aspekty współczesnej turystyki

Prowadzący: **dr Rafał Kapica**

1. Kontrowersje we współczesnej turystyce
2. Turystyka do miejsc ery atomowej
3. Legalna i nielegalna eksploracja Czarnobylskiej Strefy Wykluczenia
4. Zagospodarowanie terenu dla turystyki i rekreacji
5. Bezpieczeństwo uprawiania turystyki kwalifikowanej

Wykład tematyczny: **Historia współczesna regionu**

Prowadzący: **mgr Jerzy Świst**

1. Zmiana wschodniej granicy RP i jej skutki dla naszego regionu.
2. Zbrojne podziemie ukraińskie - UPA.
3. Akcja "Wisła" - przyczyny, przebieg, skutki.
4. Stosunki państwo - Kościół: kard. Wyszyński, abp Tokarczuk, abp Michalik.
5. Zróżnicowanie religijne i etniczne naszego regionu.

Wykład tematyczny: **Ukryte sensy kultury popularnej**

Prowadzący: **dr Adam Nowakowski**

1. Wprowadzenie do tematyki wykładu: Kultura popularna i obowiązki humanisty wobec społeczeństwa. Segment I: Batman. Kompas moralny Bruce'a Wayne'a. Dlaczego Batman nie zabija Jokera? Batman v Superman, albo dlaczego Mroczny Rycerz jest lepszy od Człowieka ze Stali. Batman, Superman i filozofia przyjaźni.
2. Segment II: Wampiry. Zakazana miłość. Wampiry a wegetarianizm. Wampirza moralność.
3. Segment III: Simpsonowie. Ned Flanders i miłość bliźniego. Nietzsche, Bart i immoralizm. Czy hipokryzja może być etyczna? Pan Burns i poszukiwania szczęścia.
4. Segment IV: Gwiezdne Wojny. Makiawelizm w Odległej Galaktyce. R2-D2, C3-PO i człowieczeństwo droidów. Yoda, Jedi i stoicyzm.
5. Segment V: Myszmasz. Natura egoizmu Hana Solo. Czy muzycy są coś winni fanom? Peter Griffin i jego pies Brian - kto jest bardziej ludzki?

Wykład tematyczny: **Cywilizacyjne zagrożenia i szanse dla środowiska**

Prowadzący: **dr inż. Stanisław Rymar**

3. Możliwości rozwoju geoturystyki w obrębie Pogórza Karpackiego.
4. Możliwości wykorzystania wód mineralnych dla celów gospodarczych w obszarach dawnych kopalni naftowych.
5. Z historii badań geologicznych Pogórza Karpackiego.
6. Geoinformacja przestrzenna w dokumentowaniu osadnictwa wiejskiego Doliny Sanu w początkach XX w.
7. Geologia inżynierska i geotechnika w świetle uwarunkowań norm EUROKOD 7.
8. Człowiek – przestrzeń – środowisko geologiczne.
9. Osuwiska i powódzie jako element zagrożeń środowiskowych.
10. Rozwój warsztatu rysunkowego polskiego inżyniera w oparciu o działalność architektoniczną Jana Sasa-Zubrzyckiego.
11. Techniki i technologie intensyfikacji wydobycia węglowodorów. Historia i współczesność (Tematyka eksploatacji gazu ze złóż łupkowych).

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	w zakresie wiedzy (Semestr I): Architektura Polski i regionu Ma podstawową wiedzę i zna podstawowe pojęcia związane z historią architektury Polski i regionu	K_W_0 1	Wykład	Zaliczenie z oceną
	Wybrane aspekty współczesnej turystyki Ma podstawową wiedzę i zna podstawowe procesy i tendencje zachodzące w zakresie współczesnej turystyki	K_W_0 2		
	Historia współczesna Ma podstawową wiedzę i rozumie podstawowe procesy zachodzące w obrębie historii najnowszej	K_W_0 3		
	Literatura współczesna Ma podstawową wiedzę i rozumie podstawowe procesy zachodzące w obrębie literatury najnowszej	K_W_0 4		
	Cywilizacyjne zagrożenia i szanse dla środowiska Ma podstawową wiedzę dotyczącą cywilizacyjnych zagrożeń dla środowiska.	K_W_0 5		
	w zakresie umiejętności (Semestr I): Architektura Polski i regionu Student potrafi interpretować zjawiska w zakresie dziedzictwa architektonicznego człowieka	K_U_01		
	Wybrane aspekty współczesnej turystyki Student potrafi interpretować zjawiska zachodzące we	K_U_02		

	współczesnej turystyce		Wykład	Zaliczenie z oceną
	Historia współczesna Student potrafi interpretować zjawiska zachodzące we współczesnej historii Polski	K_U_03		
	Literatura współczesna Student potrafi interpretować zjawiska zachodzące w literaturze najnowszej	K_U_04		
	Cywilizacyjne zagrożenia i szanse dla środowiska Student potrafi interpretować zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym oraz identyfikuje zagrożenia związane ze środowiskiem	K_U_05		
	w zakresie kompetencji społecznych (Semestr I): Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowane dziedzictwo kulturalne lub środowisko przyrodnicze	K_K_01	Wykład	Zaliczenie z oceną
	Rozumie potrzebę przekazywania społeczeństwu informacji i opinii dotyczących szeroko rozumianej humanistyki, kultury oraz osiągnięć techniki inżynierskiej	K_K_02		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr I

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (zaliczenie z oceną)	15	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Razem:	15	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	-----
Literatura uzupełniająca:	-----

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr I)	15

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	15
Punkty ECTS za modul/przedmiot	1
9. Uwagi	

II ROK

MODUŁ - PODSTAWY OPIEKI PIEŁĘGNIARSKIEJ

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Farmakologia NP-FA
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pharmacology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	Dr B. Kumiega

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki podstawowe
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok II, semestr III
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 30 h Ćwiczenia audytoryjne - 15h Samokształcenie - 20 h
W przypadku studiów międzyobszarych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Fizjologia, Biofizyka, Biochemia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr III)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1(W)+0,5(C)+0,5(S)=2	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całko-	Wykład	30	
	Ćwiczenia audytoryjne	15	

wita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	w sumie:	45	
	ECTS	1,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	5	
	Przygotowanie do egzaminu	10	
	w sumie:	20	
	ECTS	0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji poprawnego monitorowania farmakoterapii w zakresie działania ubocznego podawanych leków, przedawkowania leku oraz interpretowanie samodzielności pielęgniarstwa w zakresie przygotowania i podawania leków.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające (Semestr III): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie Ćwiczenia - Metody praktyczne (Semestr III): opis, pokaz, objaśnienie
Treści kształcenia:	Wykłady(Semestr III): <ol style="list-style-type: none"> 1. Farmakologia ogólna. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki (losy leków ustroju, mechanizmy działania leków, receptory farmakologiczne, interakcje leków) 2. Układ wegetatywny. Leki wpływające na funkcje układu przywspółczulnego i współczulnego. 3. Leki nasenne i uspokajające. 4. Zależności lekowe. Alkohol metylowy i etylowy. Nikotyna. 5. Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe. 6. Leki wpływające na krzepnięcie krwi. 7. Ogólne zasady chemioterapii zakażeń drobnoustrojami. 8. Receptura ogólna, źródła informacji o lekach, postaci leków, elementy recepty. 9. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.

10. Leki stosowane w premedykacji, znieczulenie ogólne, neuroleptoanalgezyja.
11. Farmakologia krwi- środki krwiopochodne i krwiozastępcze, niedokrwistości.
12. Dopalacze
13. Leki a zdrowie publiczne
14. Media a przemysł farmaceutyczny
15. Zna zasady wystawiania recept. Zna informatory farmaceutyczne i bazy danych o produktach leczniczych.

Ćwiczenia (Semestr III):

1. Receptura ogólna, źródła informacji o lekach, postaci leków, elementy recepty, recepta narkotyczna. Rodzaje dawek, obliczanie dawek dla dzieci. Drogi podawania i wydalania leków. Zasady zapisywania leków gotowych i magistralnych.
2. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.
3. Leki psychotropowe (leki anksjolotyczne, neuroleptyki, leki antydepresyjne, sole litu).
4. Leki stosowane w nadciśnieniu, dusznicy bolesnej. Leki moczopędne . Leki stosowane w miażdżycy.
5. Witaminy, leki przeciwnowotworowe, immunofarmakologia.
6. Antybiotyki bakteriobójcze i bakteriostatyczne.
7. Leki przeciwgrzybiczne, przeciwwirusowe.
8. Leki stosowane w leczeniu gruźlicy.
9. Zasady powstawania i nauka korzystania z Ulotki Przylekowej
10. Krytyczna analiza reklam leków OTC i Suplementów diety
11. Umie wykonać czynność wypisania recepty w ramach zleceń lekarskich

Samokształcenie (Semestr III):

1. Farmakologia ogólna. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki
2. Zależności lekowe. Alkohol metylowy i etylowy. Nikotyna.
3. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.
4. Leki stosowane w premedykacji, znieczulenie ogólne, neuroleptoanalgezyja.
5. Farmakologia krwi- środki krwiopochodne i krwiozastępcze, niedo-

- krwistości.
6. Środki odkażające i antyseptyczne.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
NP-FA	w zakresie wiedzy (Semestr III): Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne;	A_W16	Wykład	Egzamin
NP-FA	Omawia podstawowe zasady farmakoterapii;	A_W17		
NP-FA	Charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	A_W18		
NP-FA	Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	A_W22		
NP-FA	Zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	A_W23		
NP-FA	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	A_W24		
NP-FA	Zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, postaci i drogi podania leków	A_W25		
NP-FA	w zakresie umiejętności (Semestr III): Ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach;	A_U8	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
NP-FA	Różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze;	A_U9		
NP-FA	Zna problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi ;	A_U10		
NP-FA	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	A_U18		
NP-FA	Posiada umiejętności umożliwiające wystawienie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich	A_U19		

NP-FA	Posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywnościowego zleconych przez lekarza	A_U20		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY	-	-	-

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr III

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	50	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia audtoryjne	15	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	65	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leki a Zdrowie Publiczne - wybrane zagadnienia (red P. Januszewicz, M. Binkowska Bury , Z.E. Fijałek). Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2012 2. Rajtar-Cynke G., (red.), Farmakologia – podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, Wyd. Czelej, Lublin, 2002. 3. Neal M.J., Farmakologia w zarysie, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2005 4. Korbut R. Farmakologia tajemnice, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009 5. W. Kostowskiego Farmakologia Tom 1 i 2
-------------------------------	--

Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rang H.P. (red.) Farmakologia kliniczna , Czelej ,Lublin 2001 2. Herman Z.S. Kmieciak-Kołady K., Farmakologia: podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, kompendium dla studentów wydziałów lekarskich i farmaceutów, Śląska Akademia Medyczna Katowice 2001
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr III)	30
Ćwiczenia audytoryjne (Semestr III)	15
Samokształcenie (Semestr III)	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	65
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2
9. Uwagi	

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawowa Opieka Zdrowotna P1P_POP-POZ
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Primary Health Care
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	mgr Agnieszka Kijowska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy Opieki Pielęgniarskiej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok II, semestr IV Rok IV, semestr VII
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 40h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe)	Samokształcenie – 25 h Zajęcia praktyczne – 120 h Praktyki zawodowe – 200 h
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr IV)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1,5 (W) +1 (S) = 2,5	Stacjonarne
---	-----------------------------	-------------

A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład	40
	w sumie:	40
	ECTS	1,5
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	10
	Praca w sieci	5
	Przygotowanie do zaliczenia	10
	w sumie:	25
ECTS	1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne	120
	w sumie:	120
	ECTS	4
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY	

Bilans punktów ECTS (Semestr VII)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:		
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	200
	w sumie:	200
	ECTS	9
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obsza-	NIE DOTYCZY	

rom (zgodnie z p. 2)		
4. Opis przedmiotu		
Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wprowadzenie w założenia opieki środowiskowej, a także przygotowanie do samodzielnego diagnozowania potrzeb zdrowotnych jednostki/ rodziny/społeczności, identyfikowanie problemów zdrowotnych oraz organizowanie opieki pielęgniarskiej nad jednostką/ rodziną zgodnie z potrzebami środowiska i obowiązującymi standardami.	
Metody dydaktyczne:	<p>Wykład - Metody podające (semestr IV): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie</p> <p>Zajęcia praktyczne (semestr IV): metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie</p> <p>Praktyki zawodowe (semestr VII): metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie</p>	
Treści kształcenia:	<p>Wykłady (Semestr IV):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowa opieka zdrowotna jako podsystem opieki zdrowotnej. 2. Miejsce pielęgniarek i położnych w realizacji celów i zadań określonych dla podstawowej opieki zdrowotnej. 3. Kontraktowanie usług realizowanych przez pielęgniarki w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. 4. Podstawy opieki środowiskowej – modele opieki nad zdrowiem rodziny. 5. Pielęgniarstwo środowiskowe i pielęgniarstwo rodzinne w realizacji założeń podstawowej opieki zdrowotnej. 6. Standardy i procedury opieki pielęgniarskiej dla potrzeb podstawowej opieki zdrowotnej. Mierniki jakości opieki. 7. Wystawienie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich jako zadanie pielęgniarki poz <p>Zajęcia praktyczne (Semestr IV):</p> <p>I. Opieka pielęgniarska nad rodziną w środowisku zamieszkania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specyfika i organizacja pracy pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej w placówkach POZ. 2. Rozpoznanie sytuacji zdrowotno- socjalnej wśród wybranych rodzin (analiza, wywiad, pomiary, badania). 3. Zakres zadań oraz formy i metody pracy pielęgniarskiej w opiece nad zdrowiem rodziny z osobą przewlekle chorą w różnym wieku. 4. Ocena stanu zdrowia, określenie i eliminowanie czynników zagrożenia zdrowia i rozpowszechniania chorób. 5. Specyfika i odrębności procesu pielęgnowania w środowisku domowym pacjenta. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samo opieki i opieki nieprofesjonalnej. 	

II. Opieka pielęgniarska w środowisku nauczania i wychowania:

1. Czynniki warunkujące zdrowie ucznia. Zachowania zdrowotne dzieci i młodzieży.
2. Główne problemy zdrowotne, społeczne i szkolne uczniów. Opieka pielęgniarska w środowisku nauczania i wychowania.
3. Diagnozowanie czynników warunkujących zdrowie ucznia.
4. Specyfika zadań pielęgniarki w opiece nad zdrowiem ucznia.
5. Dokumentacja medyczna ucznia.

III. Opieka pielęgniarska w środowisku pracy:

1. Zapoznanie ze strukturą organizacyjną poradni, przychodni i personelem.
2. Badania wstępne, okresowe i kontrolne. Choroba zawodowa – definicja, przyczyny, zapobieganie.
3. Dokumentacja medyczna w medycynie pracy.
4. Zagrożenia zdrowia występujące w środowisku pracy .
5. Program pielęgniarskiej opieki nad pracującymi w wybranym środowisku pracy – pracownik huty szkła.

Praktyki zawodowe (Semestr VII):

1. Specyfika organizacji pracy pielęgniarki środowiskowo/rodzinnej w placówkach POZ. Zróżnicowanie zadań pielęgniarki w poszczególnych formach zatrudnienia.
2. Standard wyposażenia gabinetu pielęgniarki środowiskowej/rodzinnej (zapoznanie ze sprzętem i innymi środkami potrzebnymi pielęgniarsce przy realizacji jej zadań).
3. Przygotowanie i przeprowadzenie wizyty w środowisku – podstawowe badania i pomiary w ocenie stanu zdrowia, wizyta patrolowa , testy przesiewowe.
4. Sposoby prowadzenia dokumentacji pielęgniarskiej w placówkach POZ.

Samokształcenie (Semestr IV):

1. Organizacja podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i innych krajach.
2. Wybrane zagadnienia opieki nad zdrowiem pracujących:
  - zagrożenie bezrobociem jako przyczyna stresu w miejscu pracy
  - kobieta ciężarna pracująca zawodowo (ochrona prawna), czynniki negatywne wpływające na przebieg i wynik ciąży, stres zawodowy.

3. Opieka pielęgnarska nad rodziną:

- promocja zdrowia w środowisku rodzinnym/domowym pacjenta:
dworactwo zdrowotne w wybranych sytuacjach zdrowotnych i fazach życia rodziny.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_POP-POZ	w zakresie wiedzy (Semestr IV): Charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia;	C_W17	Wykład	Egzamin
P1P_POP-POZ	Zna system zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej;	C_W18		
P1P_POP-POZ	Wskazuje determinanty i mierniki jakości podstawowej opiece zdrowotnej;	C_W19		
P1P_POP-POZ	Omawia modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgnarskiej w ramach podstawowej opiece zdrowotnej;	C_W20		
P1P_POP-POZ	Formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy.	C_W21		
P1P_POP-POZ	Formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej.	C_W22		
P1P_POP-POZ	Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w tym: świadczenia gwarantowane, i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym;	C_W23		
P1P_POP-POZ	Ocena środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	C_W24		
P1P_POP-POZ	Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgnarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta;	C_W25		
P1P_POP-POZ	Stosuje standardy i procedury pielęgnarskie w podstawowej opiece zdrowotnej;	C_W26		

P1P_POP-POZ	Zna środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	C_W51		
P1P_POP-POZ	w zakresie umiejętności (Semestr IV, VII): Monitoruje stan zdrowia pacjenta we wszystkich etapach pobytu chorego w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu.	C_U7	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną
P1P_POP-POZ	Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w tym: świadczenia gwarantowane, zapewnianie opieki nad pacjentem chorym.	C_U42		
P1P_POP-POZ	Ocena środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży.	C_U43		
P1P_POP-POZ	Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta.	C_U44		
P1P_POP-POZ	Stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece medycznej.	C_U45		
P1P_POP-POZ	Posiada umiejętności doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawienie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz potrafi udzielić informacji o ich stosowaniu.	C_U 69		
	w zakresie kompetencji społecznych: NIE DOTYCZY			

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr IV

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
--------------	---------------	------	-------	-------

Wykład (samo-kształcenie, egzamin)	65	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	120	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	185	1		

Semestr VII

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	200	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	200	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kilańska Dorota (red.) Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wyd. Makmed, Lublin 2008. 2. Pielęgniarka rodzinna. The family nurse, opracowanie: Madrean Schroeder, Fadwa Affara Międzynarodowa Rada Pielęgniarek 2001. Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie 2009 tłumaczenie: dr n hum. Małgorzata Kisilowska na zlecenie Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego redakcja merytoryczna: mgr Dorota Kilańska http://www.ptp.na1.pl/pliki/pdf/ICN_Piel_rodzinna_2009.pdf 3. Kawczyńska-Butrym / red. DIAGNOZA pielęgniarska Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 1999. 4. Kawczyńska-Butrym Z.: Rodzina- Zdrowie-Choroba. Koncepcja i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego Wyd. CZELEJ, Lublin 2001 5. Kawczyńska-Butrym Z.: Podstawy pielęgniarstwa rodzinnego Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 1996. 6. Steciwko A.(red.): Medycyna rodzinna – co nowego? T. I i II Wydawnictwo Medyczne Cornetis, Warszawa 2010 7. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. T.2 Wyd. Makmed, Lublin 2008. 8. Oblacińska A., Ostrega W. (red.) - Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2003
-------------------------------	---

Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saultz John W. (red.): Podręcznik medycyny rodzinnej. Redakcja naukowa wydania polskiego: Jerzy Barycki, wydawnictwo Czelej , Lublin 2005 2. Kawczyńska-Butrym Z.: Rodzina- Zdrowie-Choroba. Wyd. CZELEJ, Lublin 2004 3. Kawczyńska-Butrym Z.: Wyzwania Rodziny; zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość. Wyd. Makmed, Lublin 2008 ; 4. Sztembis B., Ślusarska B., Zarzycka D. , i in.: Klasyfikacja Procedur pielęgniarstwa dla potrzeb POZ http://www.igichp.edu.pl/pracprof.htm 5. Narodowy Fundusz Zdrowia: Szczegółowe informacje poprzedzające zawieranie umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych zakresie podstawowej opieki zdrowotnej dla ubezpieczonych w Narodowym Funduszu Zdrowia na rok 2012 (wraz z załącznikami) 6. Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej (wersja 1.0), Makmed. Lublin 2009
----------------------------------	---

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr IV)	40
Zajęcia praktyczne (Semestr IV)	120
Samokształcenie (Semestr IV)	25
Praktyki zawodowe (Semestr VII)	200
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	385
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	15,5

9. Uwagi

MODUŁ – NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo ginekologiczne P1P_OS-PGiPG
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Obstetrics, gynecology andgynecologicalnursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	Mgr Krystyna Krygowska

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Opieka specjalistyczna
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok II , semestr III i IV
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne
W przypadku studiów międzyobszarych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Wykład - 40 h, Samokształcenie - 20 h Zajęcia praktyczne - 80 h Praktyki zawodowe - 40 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia , Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (semestr III)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1,5 (W) +0,5 (S) = 2	Stacjonarne	Niestacjonarne
---	-----------------------------	--------------------	-----------------------

A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład	40	
	w sumie:	40	
	ECTS	1,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	5	
	Praca w sieci	5	
	Przygotowanie do egzaminu	10	
	w sumie:	20	
ECTS	0,5		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne	80	
	w sumie:	80	
	ECTS	4	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (semestr IV)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne	Niestacjonarne
	_____		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	_____		
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	_____		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	40	
	w sumie:	40	
	ECTS	2	

D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		
--	-------------	--	--

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z położnictwa i ginekologii i pielęgniarstwa ginekologicznego oraz ukształtowanie umiejętności praktycznych w przedmiotowym zakresie tematycznym, jak również postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarzkiej na poziomie określonym zdefiniowanymi kompetencjami.
Metody dydaktyczne:	<p>Wykłady - Metody podające (Semestr III): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie</p> <p>Zajęcia praktyczne (Semestr III): metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie</p> <p>Praktyki zawodowe (Semestr IV): metoda przypadków, pokaz w warunkach naturalnych, objaśnienie</p>
Treści kształcenia:	<p>Wykłady – Klinika (semestr III)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Continuum hormonalne w życiu kobiety. 2. Biologia rozrodu. 3. Antykoncepcja. 4. Niepłodność małżeńska jako problem medyczny i społeczny. 5. Zmiany ogólnoustrojowe i sterowanie hormonalne w ciąży. 6. Fizjologia porodu i porodu. 7. Współczesne metody diagnostyczne w fizjologii i patologii ciąży. 8. Symptomatologia krwawień w ciąży wczesnej i później. 9. Wybrane zagadnienia z patologii w ciąży (konflikt serologiczny, poród przedwczesny). 10. Profilaktyka onkologiczna i promocja zdrowia w ginekologii. 11. Stany zapalne narządu rodnego. 12. Problemy wieku przekwitania – substytucja hormonalna. <p>Wykłady – Pielęgniarstwo Położniczo-Ginekologiczne (semestr III)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biologiczny rytm płodności. Opieka nad kobietą w różnych fazach życia. 2. Opieka koncepcyjna jako forma promocji zdrowia. 3. Fizjologia ciąży. 4. Fizjologia porodu. 5. Psychoprofilaktyka położnicza – przygotowanie małżonków do ról rodzicielskich.

6. Badanie położnicze.
7. Współczesne trendy w karmieniu naturalnym.
8. Nowoczesne trendy w planowaniu rodziny.
9. Wybrane zagadnienia z patologii ciąży.
10. Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii.
11. Profilaktyka raka sutka i raka szyjki macicy.

Zajęcia praktyczne (semestr III):

1. Edukacja ciężarnej odnośnie higieny i odżywiania.
2. Opieka nad rodzącą z uwzględnieniem zaleceń WHO odnośnie prowadzenia porodu.
3. Fizjologia porodu – obserwacja i pielęgnowanie położnicy po porodzie fizjologicznym.
4. Przygotowanie ciężarnej do cięcia cesarskiego. Pielęgnowanie w porodu po cięciu cesarskim.
5. Obserwacja i pielęgnowanie noworodka dojrzałego i donoszone go.
6. Opieka nad noworodkiem niedojrzałym.
7. Pielęgnowanie i przygotowanie do samo pielęgnowania ciężarnych z poronieniem.
8. Opieka nad ciężarną, rodzącą, położnicą w rzucawce.
9. Pielęgnowanie w najczęstszych stanach zapalnych narządu rodnego u kobiet.
10. Opieka nad kobietą chorą na nowotwór narządu rodnego (rak szyjki macicy, rak trzonu, rak jajnika) i piersi.
11. Postępowanie diagnostyczno – terapeutyczne i pielęgnacyjne u kobiet nietrzymaniem moczu.
12. Opieka nad kobietą w okresie klimakterium i senium.

Praktyki zawodowe (semestr IV):

1. Samodzielne nawiązywanie kontaktu z ciężarną, położnicą lub chorą.
2. Samodzielne ocenianie stanu zdrowia (wstępne i bieżące), ustalanie rozpoznawania pielęgniarstwa i proponowanie oraz realizowanie wybranych form opieki pielęgniarstwa.
3. Samodzielne przyjmowanie pacjentki do oddziału, zakładanie dokumentacji pielęgniarstwa.
4. Oddział położniczo – noworodkowy:

5. Realizowanie pełnego zakresu zadań w opiece nad położnicą po porodzie fizjologicznym, zabiegowym, operacyjnym i noworodkiem.
6. Oddział ginekologiczny:
7. Realizowanie pełnego zakresu zadań w opiece nad chorą ginekologicznie leczoną zachowawczo i operacyjnie.
8. Udział w wybranych elementach procesu leczenia pacjentów.

Samokształcenie (semestr III):

1. Relaksacja i wzbudzona laktacja – udział pielęgniarki w rozwiązaniu problemów związanych z karmieniem piersią.
2. Zaburzenia w sferze psychicznej u położnicy („baby blues”, depresja, psychoza poporodowa) – udział pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów.
3. Rozpoznawanie objawów płodności po porodzie, w czasie karmienia piersią.
4. Połóg po cięciu cesarskim metodą Misgav Ladach (bez peritonizacji).

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P_OS-PGiPG	w zakresie wiedzy (semestr III): Zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta;	D.W12	Wykład	Egzamin
P1P_OS-PGiPG	Wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej;	D.W21		
P1P_OS-PGiPG	Charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego;	D.W22		
P1P_OS-PGiPG	Zna zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i położu;	D.W23		
P1P_OS-PGiPG	Identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	D.W24		
P1P_OS-PGiPG	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia;	D.W52		

P1P_OS-PGiPG	w zakresie umiejętności (semestr III, IV): Pobiera materiał do badań diagnostycznych;	D.U9	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i sprawdzane w 1/3 w czasie egzaminu, w 1/3 w czasie zajęć praktycznych i w 1/3 w czasie praktyk zawodowych.
P1P_OS-PGiPG	Prowadzi rozmowę terapeutyczną;	D.U22		
P1P_OS-PGiPG	Dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	D.U32		
P1P_OS-PGiPG	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne	D.U34		
P1P_OS-PGiPG	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie	D.U35		
P1P_OS-PGiPG	w zakresie kompetencji społecznych (semestr III, IV): Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu	D.K2	Wykład / Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe / Samokształcenie	Postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
P1P_OS-PGiPG	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece	D.K3		
P1P_OS-PGiPG	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych	D.K4		
P1P_OS-PGiPG	Przestrzega praw pacjenta	D.K5		
P1P_OS-PGiPG	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe	D.K6		
P1P_OS-PGiPG	Przestrzega tajemnicy zawodowej	D.K7		
P1P_OS-PGiPG	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	D.K8		
P1P_OS-PGiPG	Prezentuje postawę otwartości na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta	D.K9		
P1P_OS-PGiPG	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami	D.K10		

6. Sposób obliczania oceny końcowej						
Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowa	2	3	3,5	4	4,5	5
Semestr III						
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik		
Wykład (samokształcenie, egzamin)	60	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny		
Zajęcia praktyczne	80	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny		
Suma:	140	1				
Semestr IV						
Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik		
Praktyki zawodowe	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny		
Suma:	40	1				
7. Zalecana literatura						
Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Położnictwo i ginekologia. Tom I i II. Red: Grzegorz Bręborowicz , PZWL 2015 r. 2. Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Autorzy: Joachim Dudenhausen, Willibald Pschyrembel, PZWL 2014 r. 3. Ginekologia praktyczna. Red: Willibald Pschyrembel ,PZWL 2015 r. 4. Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Podręcznik dla studiów medycznych. Red: Celina Łepecka – Klusek , PZWL 2015 r. 5. Stany naglące w położnictwie. Red: Ewa Dmoch – Gajzlerska , PZWL 					

2011 r.

6. Opieka nad kobietą ciężarną. Red: Agnieszka Bień, PZWL 2009 r.

Literatura uzupełniająca: -----

3. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (semestr III)	40
Samokształcenie (semestr III)	20
Zajęcia praktyczne (semestr III)	80
Praktyki zawodowe (semestr IV)	40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	180
Punkty ECTS za modul/przedmiot	8

9. Uwagi

MODUŁ – OPIEKA SPECJALISTYCZNA

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Badania naukowe w pielęgniarstwie P1P-POP-BNwP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Research in Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	brak
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	Prof. nadzw. Danuta Zarzycka

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Podstawy Opieki Pielęgniarskiej
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok III, semestr V, VI Rok IV, semestr VII
Forma i wymiar zajęć według planu studiów: W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Stacjonarne Wykład - 30 h, Seminaria - 20 h Samokształcenie - 30 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarska Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Podstawy pielęgniarstwa; Filozofia i etyka pielęgniarstwa; Socjologia, Psychologia

3. Bilans punktów ECTS – Semestr V

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2(W)+1(S)= 3		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału	Wykład	Stacjonarne 30	Niestacjonarne

nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	w sumie: ECTS	30 2	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Opanowanie kompetencji przeszukiwania i wartościowania źródeł wiedzy naukowej Opracowanie koncepcji projektu pracy licencjackiej i jego realizacja w sumie: ECTS	5 25 30 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS – Semestr VI

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1(Sem)= 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Seminarium w sumie: ECTS	10 10 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	_____		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS – Semestr VII

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1(Sem)= 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Seminarium w sumie: ECTS	10 10 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	_____		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	_____		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest ukształtowanie wśród studentów kompetencji krytycznej analizy wyników badań naukowych i ich użyteczności w praktyce opieki nad pacjentem wykazanej w projekcie pracy licencjackiej oraz odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy.
Metody dydaktyczne:	Wykłady - Metody podające (Semestr V): wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja okrągłego stołu, dyskusja typu: burza mózgów Seminarium – Metody praktyczne (Semestr VI, VI): pokaz, objaśnienie, prezentacja
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr V): <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarstwo jako nauka. 2. Obszar badawczy pielęgniarstwa. 3. Paradygmaty w pielęgniarstwie. 4. Przedmiot, cel i obszar badań w pielęgniarstwie. 5. Etapy postępowania badawczego. 6. Metodyka badań w tym studium indywidualnego przypadku. 7. Wykorzystywanie badań pielęgniarstkich w praktyce. 8. Etyka w badaniach naukowych.

9. Ochrona własności intelektualnej.

Seminarium (Semestr VI):

1. Opracowywanie harmonogramu pracy
2. Opracowywanie planu pracy licencjackiej

Seminarium (Semestr VII):

1. Opracowywanie i dyskusja nad fragmentami pracy licencjackiej
2. Tworzenie grupy dyskusyjnej nad prezentacjami prac ze wskazaniem na autokorektę, korektę koleżeńską i promotorską

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
P1P-POP-BNwP	w zakresie wiedzy (Semestr V): Definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	C.W33.	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P-POP-BNwP	Charakteryzuje etapy postępowania badawczego;	C.W34.		
P1P-POP-BNwP	Opisuje metody i techniki badań;	C.W35.		
P1P-POP-BNwP	Określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania;	C.W36.		
P1P-POP-BNwP	Zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej;	C.W37.		
P1P-POP-BNwP	Określa znaczenie etyki w badaniach naukowych;	C.W38.		
P1P-POP-BNwP	w zakresie umiejętności (Semestr VI, VII): Uczestniczy w realizacji projektu badawczego.	C.U54.	Seminarium	Zaliczenie z oceną
P1P-POP-BNwP	Krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych.	C.U55.		
P1P-POP-BNwP	Wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem.	C.U56.		
P1P-POP-BNwP	Uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów.	C.U57.		
P1P-POP-BNwP	Opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym.	C.U58.		
P1P-POP-BNwP	Analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych	C.U59.		

BNwP	(np. artykuły naukowe).			
P1P-POP- BNwP	Postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej.	C.U60.		
P1P-POP- BNwP	w zakresie kompetencji społecznych (Semestr V, VI, VII): Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu.	D.K2.	Wykład, Semina- rium	Zaliczenie z oceną

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena licz- bowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr V

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształceni- nie)	60	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	30	1		

Semestr VI

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Seminarium	10	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	10	1		

Semestr VII

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Seminarium	10	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	10	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie WL PZWL, Warszawa 2011 2. Lesińska-Sawicka M.(red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, 2009 3. Stodolak A.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. WSM, Legnica
-------------------------------	--

	2011.
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Węglińska M.: Jak pisać pracę magisterską, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Warszawa 2007. 2. Poznańska S.: Przewodnik etyczny w pielęgnarskich badaniach naukowych. Wyd. OVO, Warszawa 1997.
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr V)	30
Seminarium (Semestr VI, VII)	20
Samokształcenie (Semestr V)	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	6
9. Uwagi	

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTY PRZEDMIOTÓW

REALIZOWANYCH W CENTRUM SYMULACJI MEDYCZNEJ

MODUŁ – PODSTAWY OPIEKI PIEŁĘGNIARSKIEJ

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Badanie fizykalne P1P-POP-BF
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Physical Assessment
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	prof. nadzw. dr hab. Danuta Zarzycka

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok II, semestr 3
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład -10 h Ćwiczenia - 15 h Samokształcenie - 15 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić od- powiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr 3)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 0,5 (C) + 0,5 (S) = 2	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach:	Wykłady w sumie: ECTS:	10 10 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Opanowanie materiału teoretycznego niezbędnego do realizacji ćwiczeń Przygotowanie się do zaliczenia końcowego w sumie: ECTS:	5 10 15 0,5	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia laboratoryjne/symulacja medyczna w sumie: ECTS:	15 15 0,5	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Studenci będą posiadali wiedzę i umiejętności w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta dorosłego z wykorzystaniem technik badania podmiotowego i fizykalnego. Ukształtowanie umiejętności zapisywania i interpretowania wyników badania ze zwróceniem uwagi na różnicowanie stanów fizjologii i patologii dla potrzeb gromadzenia informacji niezbędnych do realizacji opieki pielęgniarskiej.
Metody dydaktyczne:	Wykład - metody podające: wykład informacyjny, wykład problemowy, film. Ćwiczenia –metody praktyczne: pokaz, ćwiczenia, instruktaż bieżący Symulacja medyczna: metoda 4 kroków
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr 3): 1. Badanie podmiotowe pacjenta dorosłego, zasady i zakres badania. 2. Badanie przedmiotowe, istota, techniki badania. 3. Badanie skóry i jej wytworów, analizowanie wyników i dokumentowanie. 4. Badanie naczyń krwionośnych i węzłów chłonnych. 5. Odrębności w ocenie stanu zdrowia osoby starszej.

6. Odrębności w ocenie stanu zdrowia dziecka.

Ćwiczenia (Semestr 3):

1. Badanie głowy i szyi w tym: narządów zmysłu (SM), gruczołu tarczowego.
2. Badanie klatki piersiowej: w tym badanie serca, badanie płuc i gruczołów sutkowych (SM)
3. Badanie jamy brzusznej.
4. Badanie układu nerwowego: ocena stanu psychicznego, ocena centralnego i obwodowego układu nerwowego.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 3)			
P1P-POP-BF	Omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania;	C.W30.	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P-POP-BF	Charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	C.W31.	Wykład / Symulacja medyczna	Zaliczenie z oceną
P1P-POP-BF	Określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	C.W32.	Wykład	Zaliczenie z oceną
	W zakresie umiejętności (semestr 3)			
P1P-POP-BF	Przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje, interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej i jej dokumentowania;	C.U49.	Ćwiczenia / Symulacja medyczna	Zaliczenie z oceną
P1P-POP-BF	Rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym;	C.U50.	Ćwiczenia / Symulacja medyczna	Zaliczenie z oceną
P1P-POP-BF	Wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego;	C.U51.	Ćwiczenia / Symulacja medyczna	Zaliczenie z oceną
P1P-POP-BF	Dokumentuje wyniki badania fizykalnego i ich wykorzystywanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta;	C.U52.	Ćwiczenia / Symulacja medyczna	Zaliczenie z oceną
P1P-POP-BF	Wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi.	C.U53.	Ćwiczenia / Symulacja	Zaliczenie z oceną

			medyczna	
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 3)			
P1P-POP-BF	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	D.K2.	Wykład / Ćwiczenia / Symulacja medyczna / Samokształcenie	Zaliczenie z oceną

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 3

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie)	25	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia	15	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	40	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	1. Dyk D.: Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2013
Literatura uzupełniająca:	1. Bickley L.S.: Przewodnik Batesa po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Termedia, Poznań 2011 2. Bickley L.S. Kieszonkowy przewodnik po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Termedia, Poznań 2014

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
----------------------------------	--------------------------------

Wykład (Semestr 3)	10
Ćwiczenia (Semestr 3)	15
Samokształcenie (Semestr 3)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	40
Punkty ECTS za modul/przedmiot	2
9. Uwagi	

MODUŁ – NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne P1P- OS- ChWiPI
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Internal diseases and nursing in internal diseases
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	dr n. med. Renata Rabiasz, mgr Katarzyna Studnicka

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok II, semestr 3 i 4 Rok IV, semestr 7
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład – 65 h Zajęcia Praktyczne - 120 h Praktyki Zawodowe - 160 h Samokształcenie - 35 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	-----

Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiazkowe)	Okregowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Anatomia, Fizjologia, Badanie fizykalne

3. Bilans punktów ECTS – (Semestr 3)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) = 2,5	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	30 30 2,5	Nie dotyczy
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS	Zajęcia praktyczne w sumie: ECTS	120 120 4,5	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (Semestr 4)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 1 (S) = 2	Stacjonarne	Niestacjonarne
---	--------------------------	-------------	----------------

A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład	35	Nie dotyczy
	w sumie: ECTS	35 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	10	
	Praca w sieci	10	
	Przygotowanie do egzaminu	15	
w sumie: ECTS	35 1		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	80	
	w sumie: ECTS	80 3	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (Semestr 7)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:		Nie dotyczy
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:		

C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	80	
	w sumie:	80	
	ECTS	3	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji sprawowania opieki nad pacjentem leczonym zachowawczo z uwzględnieniem indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską oraz opracowywanie i wdrażanie planu opieki we współpracy z pacjentem, jego rodziną, opiekunem i innymi pracownikami opieki zdrowotnej.
Metody dydaktyczne:	Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. Zajęcia praktyczne –metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna. Praktyki zawodowe – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.
Treści kształcenia:	Wykłady – Choroby wewnętrzne - (semestr 4) <ol style="list-style-type: none"> 1. Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy (etiopatogeneza, objawy, leczenie). Choroba refleksowa przełyku . 2. Przewlekłe zapalenie i marskość wątroby. 3. Ostre i przewlekłe zapalenie trzustki i nieswoiste zapalenie jelit. 4. Cukrzyca typu 1i 2 – symptomatologia , diagnostyka zasady leczenia insuliną i lekami doustnymi, kryteria wyrównania, rola pielęgniarki w realizacji leczenia i edukacji pacjenta. 5. Schorzenia tarczycy – choroba Grawer- Basedowa- symptomatologia diagnostyka i leczenie. 6. Funkcja układu krążenia i mechanizmy kompensacyjne. Objawy chorób układu krążenia ocena objawów groźnych dla życia. 7. Obrzęk płuc i wstrząs kardiogeny- przyczyny, objawy, zasady postępowania i udzielania pierwszej pomocy. 8. Symptomatologia i rozpoznawanie chorób układu oddechowego. 9. Przewlekła choroba obturacyjna płuc, astma oskrzelowa. 10. Zapalenie płuc opłucnej, gruźlica, rak , niewydolność oddechowa i zatowarość. 11. Reumatoidalne zapalenie stawów.

12. Układowe choroby tkanki łącznej (kolagenozy). Reumatyzm tkanek miękkich.
13. Choroby układu czerwono-krwinkowego - niedokrwistość.
14. Choroby układu biało-krwinkowego- leuko- i limfocytozy odczynowe, limfo i mieloproliferacje.
15. Infekcje dróg moczowych.
16. Przewlekła i ostra niewydolność nerek.
17. Zna rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych

Wykłady – Pielęgniarstwo internistyczne – (semestr 3)

1. Problemy pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych zależne od charakteru i przebiegu procesu chorobowego.
2. Zespół terapeutyczny, zadania pielęgniarki wobec chorego podczas hospitalizacji.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobą niedokrwinną serca.
4. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z przewlekłą niewydolnością krążenia.
5. Opieka pielęgniarska nad chorym z astmą oskrzelową, obturacyjną chorobą płuc i przewlekłą niewydolnością oddechową.
6. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy oraz z marskością wątroby.
7. Postępowanie pielęgniarskie wobec chorego z zapaleniem pęcherzyka i dróg żółciowych.
8. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy.
9. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych cukrzycą typu I i II.
10. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z zapaleniem układu moczowego i przewlekłą niewydolnością nerek.
11. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z białaczką i niedokrwistością
12. Opieka pielęgniarska nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów i osteoporozą.
13. Opieka nad chorym umierającym.

Zajęcia praktyczne – (semestr 3)

1. Charakterystyka oddziału internistycznego - zadania pielęgniarki internistycznej.
2. Ostre zespoły wieńcowe - problemy opiekuńcze pacjentów- sposoby ich rozwiązywania.
3. Edukacja zdrowotna pacjenta z chorobą niedokrwienną serca i nadciśnieniem tętniczym.
4. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z astmą oskrzelową i chorobą zapalną układu oddechowego
5. Udział pielęgniarki internistycznej w fizjoterapii układu oddechowego.
6. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą wrzodową żołądka lub dwunastnicy.
7. Pielęgnacja chorego z marskością wątroby oraz udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym, obciążającym.
8. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu chorych z chorobami nerek oraz planowanie opieki i edukacji w zakresie samoopieki.
9. Wieloaspektowość opieki pielęgniarskiej pacjenta leczonego z powodu białaczki.
10. Pielęgnowanie pacjenta z niedokrwistością .
11. Rozpoznanie, kontrola i leczenie cukrzycy – zadania pielęgniarki.
12. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy.
13. Opieka pielęgniarska wobec pacjenta z RZS i osteoporozą.
14. Choroby nowotworowe –profilaktyka– rola pielęgniarki.
15. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta przewlekle chorego w podeszłym wieku.

Praktyki zawodowe (semestr 4)

1. Organizowanie stanowiska pracy.
2. Ocena stanu funkcji układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, krwiotwórczego, narządów zmysłu, ruchu, gruczołów wewnętrznego wydzielania poprzez pomiar, obserwację, wywiad, analizę dokumentacji, analizę wyników badań.
3. Pobieranie materiałów do badań diagnostycznych.
4. Asystowanie przy punkcjach narządów wewnętrznych
5. Przygotowanie chorego i asystowanie przy badaniach endoskopowych

Praktyki zawodowe (semestr 7)

1. Podawanie leków różnymi drogami.
2. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych.

3. Prowadzenie poradnictwa odnośnie trybu życia z chorobą.
4. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjno-opiekuńczych na skórze i błonach śluzowych.
5. Dokumentowanie działań pielęgniarских.

Samokształcenie – (semestr 4)

1. Pogłębianie treści wykładowych.
2. Przygotowanie do kolokwium semestralnego z treści przedstawianych na wykładach.
3. Przygotowanie się do egzaminu.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 3,4)			
P1P- OS- ChWiPI	Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku;	D.W1.	Wykład	Egzamin
P1P- OS- ChWiPI	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi;	D.W3.	Wykład / Symulacja medyczna	Egzamin
P1P- OS- ChWiPI	Zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku;	D.W4.	Wykład	Egzamin
P1P- OS- ChWiPI	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo - ginekologicznym i w opiece paliatywnej;	D.W5.	Wykład	Egzamin
P1P- OS- ChWiPI	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia;	D.W6.	Wykład	Egzamin
P1P- OS- ChWiPI	Zna zasady przygotowania opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych wobec pacjentów w różnym wieku i	D.W7.	Wykład	Egzamin

	stanie zdrowia;			
P1P- OS- ChWiPI	Charakteryzuje techniki procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym uzależnionym od wieku stanu zdrowia chorego;	D.W9.	Wykład	Egzamin
P1P- OS- ChWiPI	Zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego;	D.W14.	Wykład	Egzamin
P1P- OS- ChWiPI	Zna rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych	D.W52.	Wykład	Egzamin
	W zakresie umiejętności (semestr 3,4,7)			
P1P- OS- ChWiPI	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	D.U1.	Zajęcia praktyczne / Symulacja me- dyczna / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej)
P1P- OS- ChWiPI	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.U2.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawo- dowe	i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki.
P1P- OS- ChWiPI	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych , chorób i uzależnień;	D.U3.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P- OS- ChWiPI	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego;	D.U4.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P- OS- ChWiPI	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób;	D.U5.	Zajęcia praktyczne / Symulacja me- dyczna / Praktyki zawodowe	

P1P- OS- ChWiPI	Organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	D.U6.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe
P1P- OS- ChWiPI	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłaniach pooperacyjnych;	D.U10.	Zajęcia praktyczne / Symulacja me- dyczna / Praktyki zawodowe
P1P- OS- ChWiPI	Podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;	D.U11.	Zajęcia praktyczne / Symulacja me- dyczna / Praktyki zawodowe
P1P- OS- ChWiPI	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem psychicznym i fizycznym;	D.U12.	Zajęcia praktyczne / Symulacja me- dyczna / Praktyki zawodowe
P1P- OS- ChWiPI	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	D.U13.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe
P1P- OS- ChWiPI	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;	D.U25.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe
P1P- OS- ChWiPI	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	D.U26.	Zajęcia praktyczne / Symulacja me- dyczna / Praktyki zawodowe
P1P- OS- ChWiPI	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych;	D.U27.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe

			Praktyki zawodowe	
P1P- OS- ChWiPI	Dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	D.U32.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P- OS- ChWiPI	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U33.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 3,4,7)			
P1P- OS- ChWiPI	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.	Wykład / Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe / Samokształcenie	Postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
P1P- OS- ChWiPI	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2		
P1P- OS- ChWiPI	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		
P1P- OS- ChWiPI	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.		
P1P- OS- ChWiPI	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
P1P- OS- ChWiPI	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.		
P1P- OS- ChWiPI	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		

P1P- OS- ChWiPI	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		
P1P- OS- ChWiPI	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.		
P1P- OS- ChWiPI	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 3

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład	30	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia Praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	120	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	150	1		

Semestr 4

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie,	70	0,8	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

egzamin)				
Praktyki zawodowe	80	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma:	150	1		

Semestr 7

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	80	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Pędich W.: Choroby wewnętrzne. PZWL, Warszawa 2000
2. Gajewski P. (red.): Choroby wewnętrzne. Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków, 2012
3. Oliver A. Leach, Gijs I. van Boxel. (red. nauk. Kokot F. ; tł. z jęz. ang. 4. wyd. Wencka B. oraz Czupryniak A., Franek E., Kokot F., Kuczera M., Nowicki M.). Choroby wewnętrzne. Wydawnictwo Urban & Partner , Wrocław 2016
4. Barinow-Wojewódzki A.: (red. Nauko.): Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
5. Uchmanowicz I., Jankowska-Polańska B.. Jakość życia w chorobach wewnętrznych -wybrane kwestionariusze badawcze. Wydawnictwo ECKP, Wrocław 2013
6. Jurkowska G., Łagoda K.: (red. Brzostek T.). Pielęgniarstwo internistyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
7. Duława J.: (red.): Vademecum medycyny wewnętrznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015
8. Cisoń-Apanasewicz U.: Zadania i kompetencje pielęgniarki w opiece nad pacjentem w wybranych stanach internistycznych. Wydawnictwo Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, Nowy Sącz 2012
9. Pączek L., Mucha K. i Foroniewicz B. Choroby wewnętrzne: podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2004
10. Szczeklik A.:Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM. T. 2. Kraków, Medycyna Praktyczna 2006

11. Kokot F.(red.). Interna. PZWL, Warszawa 2006 (tom 1-3)
12. Wierusz B. – Wysocka (red.):Choroby wewnętrzne : podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego , Poznań 2008
13. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne : podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2009
14. Chevallier L. : 60 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych. Wydawnictwo Urban &Partner, 2015

Literatura uzupełniająca:

1. Kokot F.: Choroby wewnętrzne. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2000, wyd. VII
2. Hunt P., Sendell B. Pielęgniarstwo dorosłych z określonymi zaburzeniami fizjologicznymi, PZWL Warszawa 1990
3. Pierzchała W. Choroby płuc. Wyd. I polskie, red., Wydawnictwo 2011
4. Strojek K. Atlas stopy cukrzycowej. Wyd. I polskie, red., Wydawnictwo Urban&Partner 2012
5. Opolski G., Lukas W., Steciwko A. (red.): Choroby serca i naczyń : poradnik lekarza rodzinnego. Wydawnictwo Via Medica, 2006
6. Graeme P. Currie. Wyd. pol. pod red. Brzeckiej A.:(aut. Peter J. Barnes et al. ; aut. tł. wyd. pol. Smereka J.) : ABC przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2013
7. Lehnen J. ; (tł. Kułak A.]; red. Panaszek B., Pluta J., Bohater P.): Choroby dróg oddechowych. MedPharm Polska, Wrocław 2011
8. Dąbrowski A. (red.): Gastroenterologia. Cz. 1 i 2. Medical Tribune Polska, Warszawa 2011
9. Nicholas J. Talley; red. Sunanda V. Kane, Michael B. Wallace ; (tł. z jęz. ang.: Chojnacki C. et al.). Jelito cienkie, jelito grube, trzustka. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013
10. Sieradzki J.; współpr. red. Czupryniak L. i Małecki M.: Cukrzyca. Via Medica, Gdańsk 2015
11. Wyka J., Mikołajczak J., Biernat J.: Co warto wiedzieć o diecie w cukrzycy? : dieta z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów. MedPharm Polska, Wrocław, 2008
12. Dmoszyńska A.: Hematologia. Medical Tribune Polska, Warszawa 2011
13. Malinowska-Lipień I, Fornagiel Sz., (red.): Pielęgniarstwo hematologiczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015
14. Dorfmüller M., Dietzfelbinger H., Psychoonkologia : diagnostyka, metody terapeutyczne, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011

15. Łącka K.: Choroby tarczycy : diagnostyka i leczenie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2001
16. Gomez J. (tłumaczenie: Murawski C.): Jak radzić sobie z chorobami tarczycy. Wydawnictwo Feeria, Łódź 2007
17. Puszczewicz M.: (red.): Reumatologia, Medical Tribune Polska , Warszawa 2012
18. Gomez J.(przeł. Wejchert-Spodenkiewicz A.): Jak radzić sobie z osteoporozą i jej zapobiegać, Wydawnictwo Feeria, Łódź 2007
19. Czerwiński E (red.): Osteoporoza: problem interdyscyplinarny, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015

3. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (semestr 3,4)	65
Samokształcenie (semestr 4)	35
Zajęcia praktyczne (semestr 3)	120
Praktyki zawodowe (semestr 4,7)	160
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	380
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	15

9. Uwagi

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne P1P_OS_PiPP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Pediatrics and pediatric nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	dr n. o zdr. Edyta Kwilosz

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski, Angielski
Rok studiów, semestr: *)	Rok II, semestr 3 i 4 (W, S, ZP i PZ) Rok IV, semestr 7 (PZ)
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład 65h- (35 - K, 30 - P)
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Zajęcia praktyczne – 160 h Praktyki zawodowe – 160 h Samokształcenie - 30h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia, Psychologia, Patologia

3. Bilans punktów ECTS (semestr 3)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) = 1	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	30 30 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne w sumie: ECTS	80 80 4	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (semestr 4)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2,5(W) + 1(S) = 3	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	35 35 2,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do egzaminu w sumie ECTS	10 5 15 30 1	

C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne	80	
	Praktyki zawodowe	80	
	w sumie:	160	
	ECTS	6	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (semestr 7)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:			
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	80	
	w sumie:	80	
	ECTS	3	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	<p>Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z odrębnościami anatomicznymi wieku rozwojowego, zaznajomienie z poszczególnymi okresami rozwoju u dzieci i młodzieży, a także najczęściej występującymi zaburzeniami/chorobami tego okresu.</p> <p>Postępowanie poprzez realizację ról zawodowych w sposób holistyczny, tolerancyjny i opiekuńczy z poszanowaniem odrębności i praw dziecka w zapewnieniu zdrowia i jego ochronie oraz z uwzględnieniem z zapotrzebowania determinowanego schorzeniami wieku rozwojowego.</p>
------------------------	--

Metody dydaktyczne:	<p>Wykład - metoda podająca (semestr 3, 4) : wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie</p> <p>Zajęcia praktyczne (semestr 3, 4): metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna.</p> <p>Praktyki zawodowe (semestr 4, 7): metody praktyczne, instruktaż, pokaz seminarium</p>
Treści kształcenia:	<p>Wykłady - klinika (Semestr 3):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy augsologii i charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych dziecka. 2. Podstawy immunologii, szczepienia ochronne. 3. Odrębności okresu noworodkowego i niemowlęcego, typowe choroby u noworodka. 4. Choroby górnych i dolnych dróg oddechowych. 5. Choroby układu pokarmowego. 6. Choroby układu moczowego. 7. Choroby serca i nadciśnienie tętnicze. 8. Choroby układu krwiotwórczego i onkologiczne. 9. Najczęstsze choroby zakaźne u dzieci. 10. Główne stany nagłe w pediatrii. 11. Choroby narządów ruchu i tkanki łącznej u dzieci. 12. Choroby metaboliczne, niedoborowe i endokrynologiczne. <p>Wykłady - Pielęgniarstwo Pediatriczne (Semestr 3):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikowanie, zasady współpracy z pacjentem pediatrycznym i jego rodziną. 2. Pojęcie rozwoju w pediatrii. Udział pielęgniarki w wybranych działaniach profilaktycznych wobec populacji wieku rozwojowego (badania przesiewowe). <p>Zajęcia praktyczne (Semestr 3):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z topografią oddziału dziecięcego. Organizacja opieki nad matką i dzieckiem w Polsce. 2. Współczesne zagrożenia zdrowotne wpływające na rozwój i życie dzieci. 3. Rola pielęgniarki w adaptacji dziecka do środowiska szpitalnego. 4. Udział pielęgniarki w interdyscyplinarnej ocenie stanu zdrowia dziec-

ka.

5. Wybrane problemy pielęgnacyjne w opiece nad zdrowym niemowlęciem .
6. Aktualne zalecenia żywieniowe dzieci i młodzieży.
7. Ocena podstawowych elementów rozwoju psychomotorycznego dziecka w wieku niemowlęcym.
8. Charakterystyka rozwoju somatycznego i psychicznego u dziecka w wieku poniemowlęcym.
9. Rola pielęgniarki w procesie prozdrowotnego wychowywania dzieci.
10. Udział pielęgniarki we wczesnej diagnostyce zaburzeń w rozwoju somatycznym- metodologia testu przesiewowego- interpretacja wyników.

Wykłady - Pielęgniarstwo Pediatriczne (Semestr 4):

1. Zagrożenia zdrowotne, które mają wpływ na rozwój i życie dzieci w okresie przedszkolnym i szkolnym.
2. Aktualne zalecenia żywieniowe u niemowląt, dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym .
3. Biegunka ostra i przewlekła. Problemy pielęgnacyjne u dziecka z biegunką.
4. Podstawy opieki nad noworodkiem i wcześniakiem. Charakterystyka poszczególnych etapów rozwoju dziecka
5. Choroby i stany zagrożenia życia u noworodka i wcześniaka.
6. Bio - psychospołeczne następstwa, choroby przewlekłej u dziecka, jego rodziców i rodziny .
7. Uwarunkowania i profilaktyka alergii i nietolerancji pokarmowych u dzieci. Udział pielęgniarki w leczeniu i monitorowaniu.
8. Rola i zadania pielęgniarki wobec dziecka z cukrzycą.
9. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu stanu dziecka.
10. Rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych w pediatrii.

Samokształcenie (Semestr 4):

1. Wybrane problemy pielęgnacyjne w opiece nad zdrowym niemowlęciem.
2. Postępowanie w przypadku wystąpienia kolki u niemowląt.
3. Niedokrwistości u dzieci.
4. Zasady pielęgnacji skóry dziecka.
5. Pielęgnowanie dziecka z anginą.

Zajęcia praktyczne (Semestr 4):

1. Różnice w sprawowaniu opieki nad dzieckiem z powodu choroby ostrej i przewlekłej.
2. Najczęściej występujące choroby układu pokarmowego u dzieci- problemy pielęgnacyjne i profilaktyka.
3. Profilaktyka niedokrwistości i krzywicy u dzieci.
4. Problemy diagnostyczno- opiekuńcze u dzieci z chorobą układu moczowego.
5. Opieka nad dzieckiem z chorobą górnych i dolnych dróg oddechowych.
6. Zadania edukacyjne i opieka nad dzieckiem z cukrzycą.
7. Wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie dziecka w wieku pokwitania.
8. Zadania pielęgnacyjne w nowoczesnym leczeniu i monitorowaniu astmy.
9. Opieka i profilaktyka powikłań w opiece nad dzieckiem nieprzytomnym.
10. Dokumentacja dziecka hospitalizowanego w oddziale dziecięcym.
11. Podsumowanie zajęć praktycznych.

Praktyki zawodowe (Semestr 4):

1. Edukacja i opieka nad dzieckiem z fenyloketonurią.
2. Profilaktyka chorób zakaźnych u dzieci.
3. Zasady postępowania w drgawkach gorączkowych.
4. Wybrane zaburzenia rozwoju psychoruchowego u dzieci.
5. Zadania pielęgniarstwa w nowoczesnym leczeniu i monitorowaniu przebiegu oraz pielęgnacji dziecka z mukowiscydozą.

Praktyki zawodowe (Semestr 7):

1. Zasady monitorowania dziecka w oddziale intensywnej terapii. Nadzór bez przyrządowy i przyrządowy.
2. Opieka nad dzieckiem z zapaleniem ucha środkowego.
3. Znajomość zasad prawidłowego odżywiania dzieci chorych, drogą enteralną i parenteralną.
4. Metody stymulacji rozwoju noworodka.

5. Opieka wobec dziecka z zespołem nerczycowym.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (Semestr 3, 4):			
P1P_OS_PiP P	Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku;	D.W1.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia ;	D.W2.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku;	D.W4.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anesteziologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej;	D.W5.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia;	D.W6.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarские stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;	D.W9.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;	D.W10.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;	D.W11.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta;	D.W12.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);	D.W14.	Wykład	Egzamin

P1P_OS_PiP P	Wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi;	D.W18.	Wykład/ Symulacja medyczna	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.	D.W19.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem.	D.W20.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PiP P	Zna rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych	D.W52.	Wykład	Egzamin
	W zakresie umiejętności (Semestr 3, 4, 7):	D.U.1.		Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej) i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki.
P1P_OS_Pi PP	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;		Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_Pi PP	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.U.2.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_Pi PP	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	D.U.3.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_Pi PP	Ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju;	D.U.7.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	

P1P_OS_Pi PP	Pobiera materiał do badań diagnostycznych;	D.U.9.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_Pi PP	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	D.U.13.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_Pi PP	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	D.U.26	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_Pi PP	Dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	D.U.32	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_Pi PP	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U33.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
	W zakresie kompetencji społecznych (Semestr 3, 4, 7):			
P1P_OS_PiP P	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K.	Wykład / Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe / Samokształ- cenie	Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1.Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2.Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6
P1P_OS_PiP P	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2.		
P1P_OS_PiP P	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		
P1P_OS_PiP P	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.		Ocena jest dokonywana

P1P_OS_PiP P	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.	na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
P1P_OS_PiP P	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.	
P1P_OS_PiP P	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.	
P1P_OS_PiP P	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.	
P1P_OS_PiP P	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.	
P1P_OS_PiP P	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.	

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 3

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	Wynik
Wykład	30	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	80	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	110	1		

Semestr 4

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	65	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne	80	0,3	Ocena uzyskana	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu

(w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)			przez studenta	wagi oraz oceny
Praktyki zawodowe	80	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	225	1		

Semestr 7

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	80	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Cepuch G., Krzeczowska B., Perek M., Twarduś K.: Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego. WL PZWL, Warszawa 2011
2. Cepuch G., Perek M.(red.): Modele opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu. WL PZWL, Warszawa 2012.
3. Ciechaniewicz W.(red.): Pielęgniarstwo. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006
4. Dietrich Michalk, Eckhard Schönau: Diagnostyka różnicowa w pediatrii, Urban&Partner, Wrocław 2014
5. Dyk D.: Badania fizyczne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
6. Gill D., O'Brien N.: Badania kliniczne u dzieci. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.
7. Jeszka J., Krawczyński M.: Algorytmy żywienia dzieci, Elsevier Urban & Partner, Wrocław. 2013
8. Jodłowska M., Woynarowska B., Oblacińska A.: Test przesiewowy do wykrywania zaburzeń w rozwoju fizycznym u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Materiały metodyczne dla pielęgniarek szkolnych oraz lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. IMiDZ, Warszawa 2007
9. Krawczyński M. (red.): Propedeutyka pediatrii, PZWL, Warszawa 2009
10. Kaczmarski M., Piskorz-Ogórek K. (red.): Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Wybrane zagadnienia. Wyd. Help-Med, Kraków 2014
11. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panek W. (red.): Komunikacja

wanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wyd. Czelej, Lublin 2003

12. Kubicka K., Kawalec W.: *Pediatrics t 1,2*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010
13. Obuchowicz A. (red.): *Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007
14. Muscari M.E.: *Pediatrics i pielęgniarstwo pediatryczne*. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005.
15. Pawlaczyk B.(red.) :*Pielęgniarstwo pediatryczne*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.
16. Pilewska-Kozak A.B.(red.): *Opieka nad wcześniakiem*. WL PZWL, Warszawa 2009.
17. Radzikowski A., Banaszekiewicz A.(red.): *Pediatrics*. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa. Medipage, Warszawa 2008.
18. Rakowska-Róźiewicz D.: (red.): *Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym*, Czelej, Lublin 2001
19. Strobel S., Marks S.D., Smith P.K., El HabbalM.H.,Spitz L.: *Choroby wieku dziecięcego*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
20. Wojnarowska B.(red.): *Profilaktyka w pediatrii*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Brough H., Alkurdi R., Nataraja R.: *Pediatrics błyskawicznie*. WL PZWL, Warszawa 2006.
2. Cabalska B.: *Wybrane choroby metaboliczne u dzieci*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2002
3. Kuliński W., Zeman K.: *Fizjoterapia w praktyce*. WL PZWL, Warszawa 2012.
4. Piskorz-Ogórek K. (red.): *Wybrane programy edukacji zdrowotnej w pediatrii*. Wyd. Verlag Dashofer, Warszawa 2012
5. Rudkowski Z.: *Choroby zakaźne i pasożytnicze u dzieci*, Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2015
6. Szajewska H., Socha P., Horvath A. i wsp.: *Zasady żywienia zdrowych niemowląt. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci*. „Standardy Medyczne – Pediatrics”. 2014, 11, 321–338
7. Wojciechowska M.(red.): *Wyzwania współczesnej pediatrii*. Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2011.
8. Szczapa J. (red.): *Podstawy neonatologii*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008

9. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (semestr 3, 4)	65
Zajęcia praktyczne (semestr 3, 4)	160
Praktyki zawodowe (semestr 4, 7)	160
Samokształcenie (semestr 4)	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	415
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	17,5
9. Uwagi	

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne P1P_ OS-CHiPCH
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Surgery and Surgical Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	mgr Małgorzata Moskal - Szybka

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok II semestr 3 - W, ZP semestr 4 - W, S, PZ Rok IV semestr 7 - PZ
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne: Wykłady - 30 h (sem. 3), 35 h (sem. 4)
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Zajęcia praktyczne - 120 h (sem. 3) Praktyki zawodowe - 80 h (sem. 4), 80 h (sem. 7) Samokształcenie - 35 h (sem. 4)
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie

Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia, Patologia
--	--

3. Bilans punktów ECTS (semestr 3)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) = 2,5 ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	30 30 2,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne w sumie: ECTS	120 120 4,5	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (semestr 4)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 1 (S) = 2 ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	35 35 1	

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece	10	
	Praca w sieci	10	
	Przygotowanie do egzaminu	15	
	w sumie	35	
	ECTS	1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	80	
	w sumie:	80	
	ECTS	3	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (semestr 7)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne	Niestacjonarne
	_____		
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	_____		
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	_____		
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	80	
	w sumie:	80	
	ECTS	3	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z zakresu chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego oraz ukształtowanie umiejętności praktycznych wynikających z przedmiotowego zakresu tematycznego jak również postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarstwa na poziomie określonym wcześniej zdefiniowanymi kompetencjami.
Metody dydaktyczne:	<p>Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.</p> <p>Zajęcia praktyczne –metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna.</p> <p>Praktyki zawodowe – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.</p>
Treści kształcenia:	<p><u>Wykłady - Chirurgia (semestr 3):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krew, preparaty krwiopochodne i krwiozastępcze. Wskazania i zasady przetaczania krwi. 2. Odczyny poprzetoczeniowe. 3. Urazy głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, układu moczowego, narządu ruchu. 4. Zakażenia w chirurgii. 5. Rodzaje ran. 6. Znieczulenia – rodzaje , wskazania i przebieg. <p><u>Wykłady - Pielęgniarstwo Chirurgiczne (Semestr 3):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proces pielęgnowania w praktyce pielęgniarki w oddziale chirurgicznym. 2. Organizacja opieki chirurgicznej. Adaptacja pacjenta w oddziale chirurgicznym. 3. Rodzaje i zasady zlecenia badań diagnostycznych 4. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego wykonanego w trybie planowanym. 5. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego wykonanego w trybie nagłym. 6. Udział pielęgniarki w opiece pooperacyjnej. 7. Udział pielęgniarki w rozpoznaniu powikłań pooperacyjnych. 8. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń wodno-elektrolitowych. <p><u>Zajęcia praktyczne (semestr 3):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych i opieka pielęgniarska po ich wykonaniu. 2. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego usunięcia wyrostka robaczkowego i pęcherzyka żół-

ciowego.

3. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego na żołądku.
4. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego przepukliny brzusznej.
5. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego z powodu niedrożności przewodu pokarmowego.
6. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego na gruczole tarczowym.
7. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego na gruczole piersiowym.
8. Stan i diagnoza pielęgniarska pacjenta przygotowywanego do zabiegu operacyjnego wyłonienia stomii. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec chorego ze stomią.
9. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta z chorobą wątroby i trzustki.
10. Zasady żywienia w chirurgii.
11. Rodzaje i pierwsza pomoc w złamaniach.
12. Pielęgnowanie pacjenta oparzonego i z odmrożeniem.

Wykłady – Chirurgia (semestr 4):

1. Chirurgia jednego dnia.
2. Pierwsza pomoc w chirurgii.
3. Urazy termiczne.
4. Żylna choroba zakrzepowo – zatorowa.
5. Powikłania pooperacyjne.

Wykłady - Pielęgniarstwo Chirurgiczne (Semestr 4):

1. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym usunięcia wyrostka robaczkowego i pęcherzyka żółciowego.
2. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym na żołądku.
3. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym przepukliny brzusznej.
4. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu niedrożności przewodu pokarmowego.
5. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym żylaków odbytu.
6. Przygotowanie pacjenta i opieka po zabiegu operacyjnym na gruczole tarczowym.

7. Edukacyjna rola pielęgniarki w kamicy układu moczowego.
8. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta z żylakami kończyn dolnych.
9. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta z niedokrwieniem kończyn dolnych.
10. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta z zespołem stopy cukrzycowej.

Praktyka zawodowa (semestr 4):

1. Samodzielne nawiązywanie i utrzymywanie kontaktu terapeutycznego z chorym i jego rodziną.
2. Samodzielne ocenianie stanu zdrowia pacjenta wstępne i bieżące.
3. Udział w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych.
4. Udział w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego w różnych jednostkach chorobowych w oddziale zabiegowym.
5. Udział w opiece pooperacyjnej nad pacjentem w różnych jednostkach chorobowych.
6. Diagnoza pielęgniarska w chirurgii.
7. Proponowanie i realizowanie wybranych form opieki pielęgniarskiej w oddziale zabiegowym.

Samokształcenie (semestr 4):

1. Rola pielęgniarki w przypadku powikłań w zakresie gojenia się rany pooperacyjnej.
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce, wczesnym wykrywaniu i leczeniu żylnej choroby zakrzepowo-zatorowej (żchzz) i jej następstw.
3. Pielęgnowanie chorego we wstrząsie hipowolemicznym.
4. Pielęgnowanie pacjenta cierpiącego z powodu urazu klatki piersiowej.
5. Pielęgnowanie chorego z zaburzeniami wodno - elektrolitowymi.
6. Działania diagnostyczno - terapeutyczne wobec pacjenta z pooperacyjnym ryzykiem wystąpienia ostrej niewydolności nerek.
7. Opieka pielęgniarska nad chorym z przetoką odżywczą przewodu pokarmowego.
8. Pierwsza pomoc, udział w terapii i czynności pielęgnacyjne wobec pacjenta z urazem jamy brzusznej.

Praktyka zawodowa (semestr 7):

1. Samodzielne rozpoznawanie stanu pacjenta w chorobach układu pokarmowego.
2. Samodzielne rozpoznawanie stanu pacjenta w chorobach naczyń obwodowych.

3. Samodzielne rozpoznawanie stanu pacjenta w chorobach układu moczowego / układu ruchu.
4. Samodzielne rozpoznawanie stanu pacjenta w urazach głowy, klatki piersiowej i brzucha.
5. Udział w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych.
6. Udział w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego w różnych jednostkach chorobowych w oddziale zabiegowym.
7. Udział w opiece pooperacyjnej nad pacjentem w różnych jednostkach chorobowych.
8. Udział w wybranych elementach procesu leczenia pacjentów w oddziale zabiegowym.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt Kierunkowy	Forma zajęć	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 3,4)			
P1P_OS-CHiPCH	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej;	D.W5.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-CHiPCH	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia;	D.W6.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-CHiPCH	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-CHiPCH	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarские stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;	D.W9.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-CHiPCH	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);	D.W14.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-CHiPCH	Zna zasady żywienia chorych z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych;	D.W30.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-CHiPCH	Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	D.W31.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-CHiPCH	Zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie planowanym i nagłym	D.W32.	Wykład	Egzamin

	oraz w chirurgii jednego dnia;			
P1P_ OS-CHiPCH	Zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania powikłaniom pooperacyjnym;	D.W33.	Wykład	Egzamin
P1P_ OS-CHiPCH	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie;	D.W34.	Wykład/ Symulacja medyczna	Egzamin
P1P_ OS-CHiPCH	Wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia;	D.W35.	Wykład	Egzamin
P1P_ OS-CHiPCH	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.	D.W52.	Wykład	Egzamin
	W zakresie umiejętności (semestr 3,4,7)			
P1P_ OS-CHiPCH	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	D.U1.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej) i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarstwa.
P1P_ OS-CHiPCH	Pobiera materiał do badań diagnostycznych;	D.U9.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P_ OS-CHiPCH	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych;	D.U10.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_ OS-CHiPCH	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	D. U12.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P_ OS-CHiPCH	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	D.U13.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_ OS-CHiPCH	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej;	D.U19.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna /	

			Praktyki zawodowe
P1P_OS-CHiPCH	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo – pielęgnacyjnego;	D.U20.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe
P1P_OS-CHiPCH	Pielegnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną;	D. U21.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe
P1P_OS-CHiPCH	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;	D.U25.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe
P1P_OS-CHiPCH	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	D.U26.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe
P1P_OS-CHiPCH	Oceni poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	D.U29.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe
P1P_OS-CHiPCH	Dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów zdrowotnych pacjenta;	D.U32.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe
P1P_OS-CHiPCH	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U33.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 3, 4, 7)		

P1P_OS-CHiPCH	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.	Wykład / Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe / Samokształcenie	Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6. Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw - (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
P1P_OS-CHiPCH	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2.		
P1P_OS-CHiPCH	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		
P1P_OS-CHiPCH	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.		
P1P_OS-CHiPCH	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
P1P_OS-CHiPCH	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe	D.K6.		
P1P_OS-CHiPCH	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		
P1P_OS-CHiPCH	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		
P1P_OS-CHiPCH	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.		
P1P_OS-CHiPCH	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowne	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Wykład	30	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	120	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	150	1		

Semestr 4

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	70	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Praktyki zawodowe	80	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	150	1		

Semestr 7

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	80	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walewska W., Ścisło L. (red): Procedury pielęgniarskie w chirurgii: podręcznik dla studentów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2012 2. Bączyk G., Kapała W.: Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed-i pooperacyjnym w chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii. UM, Poznań 2012 3. Garden OJ., Bradbury AW., Forsythe JLR.: Chirurgia podręcznik dla studentów. Wyd. Urban & Partner Wrocław 2012 4. Noszczyk W. (red.): Chirurgia, t. I i II. PZWL, Warszawa 2009 5. Głuszek S. (red): Chirurgia: podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wyd. "Czelej", Lublin 2008 6. Walewska E. (red): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. PZWL, Warszawa 2006 7. Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii: wybrane problemy z praktyki pielęgniarskiej oddziałów chirurgii ogólnej, Wyd. "Czelej", Lublin 2006 8. Szmitd J., Kuźdżał J. (red): Podstawy chirurgii. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2009
-------------------------------	--

Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fibak J. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa 2010 2. Gaździk T.: Ortopedia i traumatologia, t.1–2. PZWL, Warszawa, 2009 3. Noszczyk W. (red): Chirurgia tętnic i żył obwodowych. T. 2. Wyd. PZWL, Warszawa 2007 4. Sobotka L.: Podstawy żywienia klinicznego. PZWL, Warszawa 2013 5. Karcz D. (red): Chirurgia endoskopowa: w diagnostyce i leczeniu schorzeń przewodu pokarmowego. Krakowskie Wyd. Medyczne, Kraków 2000 6. Noszczyk W. (red): Chirurgia: repetytorium Wyd. PZWL. Warszawa 2009 7. Condon W.: Kompendium postępowania chirurgicznego, Wyd. PZWL, Warszawa 1995 8. Szewczyk M., Jawień A. (red.): Leczenie ran przewlekłych. PZWL, Warszawa 2013
----------------------------------	--

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (semestr 3,4)	65
Zajęcia praktyczne (semestr 3,4)	120
Praktyki zawodowe (semestr 4, 7)	160
Samokształcenie (semestr 4)	35
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	380
Punkty ECTS za modul/przedmiot	15

9. Uwagi

MODUŁ – NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

*Zgodnie z Regulaminem studiów 2019 od roku akademickiego 2019/2020 ulega zmianie sposób obliczania oceny końcowej. Ocenę końcową oblicza się na podstawie wag poszczególnych form zajęć. Uzyskany wynik przelicza się na ocenę wg poniższego zestawienia:

dostateczny	3,0	przy wyniku do	3,24;
plus dostateczny	3,5	przy wyniku	3,25 – 3,74
dobry	4,0	przy wyniku	3,75 – 4,24
plus dobry	4,5	przy wyniku	4,25 – 4,74
bardzo dobry	5,0	przy wyniku powyżej	4,74.

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia P1P OS_AiPZZ
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Anesthesiology and nursing in the danger of life
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	mgr Alicja Śnieżek

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok III, semestr 6
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład 60 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Zajęcia praktyczne – 40 h Praktyki zawodowe – 40 h Samokształcenie – 30 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr 6)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3,5 (W) + 1 (S) = 4,5	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	60 60 3,5	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	10 5 15 30 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe w sumie: ECTS	40 40 80 4	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie postawy i umiejętności bezwzględnego ratowania życia i zdrowia człowieka niezależnie od jego światopoglądu, stanu, wyznawanej religii, rasy z poszanowaniem godności ludzkiej i traktowaniem życia jako nadrzędnej wartości.
Metody dydaktyczne:	<p>Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.</p> <p>Zajęcia praktyczne –metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna.</p> <p>Praktyki zawodowe – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.</p>
Treści kształcenia:	<p>Wykłady – Klinika – Anestezjologia (Semestr 6):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stany zagrożenia życia. 2. Resuscytacja dorosłych i dzieci. 3. Resuscytacja noworodka.

4. Niewydolność oddechowa - rodzaje, leczenie.
5. Wstrząs septyczny.
6. Ostra niewydolność nerek w OIT.
7. Anestezja szczegółowa – odmienność znieczulenia w poszczególnych dziedzinach.

Wykłady – Pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (Semestr 6):

1. Organizacja pracy i podstawowe techniki terapeutyczne stosowane w OIT.
2. Intensywny nadzór bezprzyrządowy i przyrządowy.
3. Zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej.
4. Opieka nad pacjentem nieprzytomnym.
5. Zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego we wstrząsie.
6. Opieka nad pacjentem z ostrą niewydolnością krążenia.
7. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z ostrą niewydolnością oddechową.
8. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z obrzękiem płuc.
9. Zasady żywienia chorego w OIT.
10. Zadania opiekuńcze nad chorym z ostrą niewydolnością nerek.
11. Pielęgowanie chorego z obrażeniami wielonarządowymi.
12. Pielęgowanie chorego w stanie ciężkiej sepsy.
13. Postępowanie w wybranych stanach zagrożenia życia: stan padaczkowy, stan astmatyczny, hipotermia, oparzenia, wstrząs anafilaktyczny.
14. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do znieczulenia ogólnego i przewodowego.
15. Opieka nad pacjentem znieczulonym w chirurgii, laryngologii, położnictwie, okulistyce.
16. Zadania pielęgniarki podczas znieczulenia dzieci.

Zajęcia praktyczne (Semestr 6):

1. Organizacja pracy na Oddziale Intensywnej Terapii. Podstawowe techniki terapeutyczne stosowane na oddziale.
2. Udział pielęgniarki w monitorowaniu pacjenta w stanach zagrożenia życia leczonych w oddziale.

3. Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem w wstrząsie.
4. Pielęgnowanie chorego z ostrą niewydolnością oddechową.
5. Zadania pielęgniarki w znieczuleniu ogólnym. Podsumowanie zajęć praktycznych w oddziale.

Praktyki zawodowe (Semestr 6):

1. Pielęgnowanie chorego nieprzytomnego.
2. Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem z ostrą niewydolnością krążenia.
3. Pielęgnowanie chorego z ostrą niewydolnością nerek.
4. Udział pielęgniarki w wentylacji mechanicznej.
5. Zadania pielęgniarki w znieczuleniu przewodowym. Podsumowanie praktyk zawodowych w oddziale.

Samokształcenie (Semestr 6):

1. Charakterystyka stanów zagrożenia życia.
2. Metody monitorowania chorych w stanach zagrożenia życia.
3. Metody terapii stosowane w oddziale intensywnej opieki medycznej.
4. Zasady postępowania reanimacyjnego.
5. Opieka nad chorym po reanimacji.
6. Zapobieganie zakażeniom w oddziale intensywnej terapii.
7. Opieka psychologiczna nad pacjentem hospitalizowanym w OIT.

6. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 6)			
P1P OS_AiPZ Ż	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W8.	Wykład	Egzamin

P1P OS_AiPZ Ż	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);	D.W14.	Wykład / Symulacja medyczna	Egzamin
P1P OS_AiPZ Ż	Zna zasady przygotowania sali operacyjnej do zabiegu w znieczuleniu ogólnym i regionalnym;	D.W41.	Wykład	Egzamin
P1P OS_AiPZ Ż	Charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	D.W42.	Wykład	Egzamin
P1P OS_AiPZ Ż	Zna przebieg procesu znieczulania oraz zasady i metody opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	D.W43.	Wykład	Egzamin
P1P OS_AiPZ Ż	Charakteryzuje metody znieczulenia regionalnego i zadania pielęgniarki anestezjologicznej w trakcie i po znieczuleniu regionalnym;	D.W44.	Wykład	Egzamin
P1P OS_AiPZ Ż	Rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi;	D.W45.	Wykład	Egzamin
P1P OS_AiPZ Ż	Zna zasady profilaktyki zakażeń w oddziałach intensywnej terapii i na bloku operacyjnym;	D.W47.	Wykład	Egzamin
P1P OS_AiPZ Ż	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.	DW.52.	Wykład	Egzamin
	W zakresie umiejętności (semestr 6)			
P1P OS_AiPZ Ż	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej) i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki.
P1P OS_AiPZ Ż	Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji	D.U8.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P OS_AiPZ Ż	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia.	D.U16.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	

P1P OS_AiPZ Ż	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo – perystaltycznej;	D.U19.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P OS_AiPZ Ż	Pielegnuje pacjenta z przetoką , rurką intubacyjną i tracheotomijną.	D.U21.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 6)			
P1P OS_AiPZ Ż	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.	Wykłady / Zajęcia praktyczne	Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
P1P OS_AiPZ Ż	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2.	Symulacja medyczna	
P1P OS_AiPZ Ż	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.	Praktyki Zawodowe	
P1P OS_AiPZ Ż	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.	Samo-kształcenie	
P1P OS_AiPZ Ż	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
P1P OS_AiPZ Ż	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.		
P1P OS_AiPZ Ż	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		
P1P OS_AiPZ Ż	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		
P1P OS_AiPZ Ż	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.		
P1P OS_AiPZ Ż	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
------------------------	-----------------	--------------------	--------------------	-------------------	-------------------	--------------------

Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 6

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	90	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	40	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Praktyki zawodowe	40	0,2	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	170	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywne opieki. Klinika i pielęgniarstwo: podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014 2. Krajewska-Kułak E., Rolka H., Jankowiak B., (red.) Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2014 3. Kózka M., Płaszewska - Żywko L.: Procedury pielęgniarskie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015 4. Nutbeam T., Daniels R.: Procedury zabiegowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 5. Marino P., Intensywna terapia. Urban & Partner, Wrocław 2009 6. Mayzner-Zawadzka E. (red.), :Anestezja kliniczna z elementami intensywnej terapii i leczenia bólu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009 7. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2014
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2014 2. Kózka M. (red.), Stany zagrożenia życia. Wydawnictwo UJ, Kraków 2001 3. Zawadzki A.: Medycyna ratunkowa i katastrof. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014 4. Andres J. (red.) Wytyczne resuscytacji 2015. Kraków 2016

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr 6)	60
Zajęcia praktyczne (Semestr 6)	40
Praktyki zawodowe (Semestr 6)	40
Samokształcenie (Semestr 6)	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	170
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	8,5
9. Uwagi	

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne - P1P_OS_GIPG
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Geriatrics and Geriatric Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny
Forma studiów:	studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	mgr Edyta Szydło

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok III, semestr 5 Rok IV, semestr 7
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 50 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Samokształcenie – 30 h Zajęcia praktyczne – 80 h Praktyki zawodowe – 80 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (semestr 5):

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 (W) + 1 (S) = 4	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	50 50 3	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	7,5 7,5 15 30 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne w sumie: ECTS	80 80 4,5	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (semestr 7)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:			

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (nie-wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	80	
	w sumie:	80	
	ECTS	3	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów kompetencji samodzielnego pielęgnowania osób starszych oraz odpowiedzialności i sumienności w działaniach diagnostycznych, leczniczych i opiekuńczych podejmowanych wobec seniora.
Metody dydaktyczne:	Wykład - Metody podające: metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. Zajęcia praktyczne: metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna. Praktyki zawodowe: metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.
Treści kształcenia:	Wykłady – Geriatria (Semestr 5): <ol style="list-style-type: none"> 1. Wywiad kliniczny i specyfika badania pacjenta w starszym wieku. Całościowa ocena geriatryczna 2. Ogólna charakterystyka chorób w wieku starszym Odmienność symptomatologii i przebiegu chorób. 3. Główne problemy geriatryczne: zespoły mózgowie np. choroba Alzheimera, zaburzenia funkcji układu autonomicznego, stany zaburzenia świadomości, nietrzymanie moczu i stolca, odleżyny, choroby kości i złamania, upadki i zaburzenia chodu, choroba zwyrodnieniowa stawów, żylaki i przewlekłe owrzodzenia podudzi. 4. Wybrane problemy kliniczne w geriatrii: Osteoporoza, Zapalenia płuc, POCHP, Cukrzyca typu II, Zespół Alzheimera i inne zespoły otępienie, Niedożywienie i otyłość, Choroba niedokrwienna serca, Nadciśnienie tętnicze, Niewydolność serca - diagnostyka, leczenie, profilaktyka. Wykłady – Pielęgniarstwo geriatryczne (Semestr 5): <ol style="list-style-type: none"> 1. Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania starości. Teorie starzenia się człowieka.

2. Gerohigiena- profilaktyka przedwczesnej starości,
3. Systemy organizacji opieki geriatrycznej oraz rodzaje i formy świadczeń na rzecz osób starszych i ich opiekunów na świecie i w Polsce. Organizacja pielęgniarstwa opieki geriatrycznej.
4. Standardy w geriatricy i procedury postępowania pielęgniarki w wybranych problemach klinicznych w geriatricy.
5. Rodzina jako główny realizator opieki nad osobą starszą w domu- wydolność pielęgnacyjno opiekuńcza rodziny a zadania pielęgniarki w realizacji opieki w domu.
6. Problemy socjomedyczne w starszym wieku- możliwość wsparcia w środowisku lokalnym- zadania pielęgniarki
7. Optymalna jakość życia osób starszych przewlekle chorych, długotrwale unieruchomionych. Opieka paliatywna w geriatricy. Opieka terminalna nad człowiekiem starszym.

Zajęcia praktyczne (Semestr 5):

1. Fizjologia procesu starzenia się. Różnice między starzeniem się kobiet i mężczyzn.
2. Wyznaczniki pielęgniarstwa opieki geriatrycznej. Ocena stanu zdrowia i badanie starszego pacjenta.
3. Narzędzia, skale pielęgniarstwa oceny geriatrycznej
4. Prozdrowotne style życia w starości: żywienie w starszym wieku. Zadania pielęgniarki w promocji zdrowego życia osób starszych.
  - 4.1 Aktywność fizyczna w starszym wieku. Zadania pielęgniarki w aktywizacji seniora
  - 4.2 Człowiek stary w szpitalu- proces pielęgnowania w wybranych stanach. Rola pielęgniarki w leczeniu szpitalnym człowieka starszego- procedury postępowania pielęgniarki w wybranych problemach klinicznych.
5. Specyfika pracy z osobą starszą w wybranych oddziałach szpitala – specyfika przyjęcia chorego w oddział.
6. Przygotowanie człowieka starszego do wypisu ze szpitala
7. Sylwetka pielęgniarki geriatrycznej. Możliwość specjalizacji i formy podnoszenie kwalifikacji.

Praktyki zawodowe (Semestr 7):

1. Standardy w geriatricy i procedury postępowania pielęgniarki w wybranych problemach klinicznych w geriatricy.
2. Sylwetki osób starszych cieszących się uznaniem jako przykład harmonijnie, pomyślnie przebiegającego procesu starzenia się.
3. Optymalna jakość życia osób starszych przewlekle chorych, długotrwale unieruchomionych. Opieka paliatywna w geriatricy. Opieka terminalna nad

człowiekiem starszym.

4. Odrębność przebiegu chorób w starszym wieku.
5. Praca z osobą starszą w oddziale.
6. Jakość życia osób starszych przewlekle chorych

Samokształcenie (Semestr 5):

1. Konsekwencje wynikające z przemian demograficznych dla życia społecznego i specyfiki opieki pielęgniarstwa nad zdrowiem świadczeniobiorców.
2. Człowiek stary jako autorytet.
3. Wartość starości w rodzinie i społeczeństwie jako potencjał dla opieki pielęgniarstwa
4. Swoiste, indywidualne potrzeby osób starszych i uwarunkowania społeczne, które mogą łagodzić lub utrudniać przeżywanie starości oraz sposoby wspomagania niezależności w starszym wieku.
5. Sylwetki osób starszych cieszących się uznaniem jako przykład harmonijnie, pomyślnie przebiegającego procesu starzenia się.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 5)			
PIP_OS_GIPG	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W2.	Wykłady	Egzamin
PIP_OS_GIPG	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej;	D.W5.	Wykłady	Egzamin
PIP_OS_GIPG	Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia;	D.W10.	Wykłady	Egzamin
PIP_OS_GIPG	Charakteryzuje proces starzenia w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym;	D.W13.	Wykłady	Egzamin

PIP_OS_GIPG	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);	D.W14.	Wykłady / Symulacyjna	Egzamin
PIP_OS_GIPG	Różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji;	D.W15.	Wykłady	Egzamin
PIP_OS_GIPG	Charakteryzuje narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin;	D.W16.	Wykłady	Egzamin
PIP_OS_GIPG	Zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną;	D.W17.	Wykłady	Egzamin
PIP_OS_GIPG	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia	D.W52.	Wykłady	Egzamin
	W zakresie umiejętności (semestr 5, 7)			
PIP_OS_GIPG	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	D.U1.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej) i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawo-
PIP_OS_GIPG	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.U2.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
PIP_OS_GIPG	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	D.U3.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	

PIP_OS_GIPG	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	D.U4.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	dzie pielęgniarki.
PIP_OS_GIPG	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób;	D.U5.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
PIP_OS_GIPG	Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;	D.U8.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
PIP_OS_GIPG	Pobiera materiał do badań diagnostycznych;	D.U9.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
PIP_OS_GIPG	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	D.U13.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
PIP_OS_GIPG	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;	D.U25.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
PIP_OS_GIPG	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	D.U26.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
PIP_OS_GIPG	Tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania;	D.U30.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	

PIP_OS_GIPG	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U33.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 5)			
PIP_OS_GIPG	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.	Wykład / Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe / Samokształcenie	<p>Postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają:</p> <p>1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I</p> <p>2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.</p>
PIP_OS_GIPG	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2.		
PIP_OS_GIPG	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		
PIP_OS_GIPG	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.		
PIP_OS_GIPG	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
PIP_OS_GIPG	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.		
PIP_OS_GIPG	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		
PIP_OS_GIPG	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		
PIP_OS_GIPG	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta ;	D.K9.		
PIP_OS_GIPG	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.		

6. Sposób obliczania oceny końcowej						
Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słowna	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 5

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	80	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia Praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	80	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	160	1		

SEMESTR 7

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	80	1,0	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	80	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008 2. Grodzicki T., Skalska A.(red.): Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006 3. Galus K.: Geriatria. Wybrane zagadnienia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007 4. Kachaniuk H.: Diagnostyka w pracy z człowiekiem starszym W: Diagnostyka pielęgniarska (red.) Z. Kawczyńska – Butrym PZWL, Warszawa 1997
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Abrams W.B., Beers M.H., Berkow R., (Galus K., Kocemba J. red. wydania polskiego): MSD Podręcznik geriatry. Wrocław 1999 2. Rosenthal T, Naughton B., Williams M.,(redakcja naukowa wydania pol-

	<p>skiego: Pączek L., Niemczyk M.): Geriatria. Wydawnictwo Czelej, 2009</p> <p>3. Prusiński A. Neurogeriatria. Praktyczne problemy neurologii wieku podeszłego. Wydawnictwo Czelej 2004</p> <p>4. Krzyżowski J. : Psychogeriatria, Medyk Warszawa 2004</p> <p>5. Grodzicki T. i in., Kardiologia u osób w wieku podeszłym. Medical Press Gdańsk 2003</p> <p>6. Kędziora- Kornatowska K., Muszalik M.: Kompendium pielęgnowania pacjenta w starszym wieku Wydawnictwo Czelej, Lublin 2007.</p>
--	---

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr 5)	50
Zajęcia praktyczne (Semestr 5)	80
Praktyki Zawodowe (Semestr 7)	80
Samokształcenie (Semestr 5)	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	240
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	11,5

9. Uwagi

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne P1P_OS-NiPN
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Neurology and neurologic nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	mgr Małgorzata Dziura

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok III , semestr 5 i 6
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 50 h Samokształcenie - 30 h Zajęcia praktyczne - 80 h Praktyki zawodowe - 80 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr 5)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 (W) + 1 (S) = 4	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	50 50 3	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	10 5 15 30 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne w sumie: ECTS	80 80 4,5	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (Semestr 6)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:			
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / la-	Praktyki zawodowe	80	

laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	w sumie: ECTS	80 4	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Określanie zakresu i charakteru roli zawodowej pielęgniarki tj.: opiekuńczej, wychowawczej, promującej zdrowie, profilaktycznej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej z uwzględnieniem swoistości zapotrzebowania determinowanego schorzeniami neurologicznymi.
Metody dydaktyczne:	Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. Zajęcia praktyczne –metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna. Praktyki zawodowe – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.
Treści kształcenia:	Wykłady – Neurologia (Semestr 5): <ol style="list-style-type: none"> 1. Anatomia i fizjologia układu nerwowego. 2. Choroby naczyniowe. 3. Urazy ośrodkowego układu nerwowego i nerwów obwodowych. 4. Guzy mózgu. 5. Choroby zwyrodnieniowe kręgosłupa, zespoły korzeniowe, zespoły cieśni. 6. Choroby demielinizacyjne. 7. Zespoły pozapiramidowe. 8. Padaczka. 9. Bóle głowy, nerwobóle. 10. Zaburzenia snu, demencja. Wykłady – Pielęgniarstwo neurologiczne (Semestr 5): <ol style="list-style-type: none"> 1. Biopsychospołeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób neurologicznych. 2. Zasady odżywiania w chorobach neurologicznych, prozdrowotny styl życia. 3. Rozpoznanie pielęgniarstwa i planowanie działań wobec chorych po udarach mózgowych. 4. Specyfika opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta z guzem mózgu.

5. Problemy opiekuńcze i procedury ich rozwiązywania w chorobach demielizacyjnych.
6. Problemy pielęgniarские chorych z padaczką.
7. Problemy pielęgniarские w chorobach degeneracyjnych OUN (choroba Parkinsona, choroba Alzheimera).
8. Zasady pielęgnowania chorego po urazie czaszkowo-mózgowym.
9. Problemy opiekuńcze i zasady ich rozwiązywania u chorych z zespołem korzeniowym i dyskopatią w różnych fazach leczenia.
10. Ustalenie planu opieki nad pacjentem z bólem głowy.

Zajęcia praktyczne (Semestr 5):

1. Nawiązanie kontaktu z pacjentem z zaburzeniami komunikacji. Proces pielęgnowania pacjenta z zaburzeniami świadomości.
2. Problemy pielęgniarские pacjenta z zaburzeniami ruchowymi. Plan opieki nad pacjentem z zaburzeniami czucia.
3. Zagadnienie odżywiania w chorobach neurologicznych.
4. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem po udarze niedokrwiennym i krwotocznym.
5. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem w ostrej fazie stwardnienia rozsianego. Przygotowanie do samoopieki chorego na stwardnienie rozsiane.
6. Planowanie opieki nad pacjentem z paraplegią i tetraplegią– procedury opiekuńcze.
7. Rozpoznanie stanu i planowanie opieki nad pacjentem z zespołem korzeniowym.
8. Ustalenie planu opieki nad pacjentem z wodogłowiem. Procedury diagnostyczne w neurologii.
9. Rozpoznanie stanu i planowanie opieki nad pacjentem z guzem mózgu.
10. Pielęgnowanie pacjenta z nadciśnieniem śródczaszkowym.

Praktyki zawodowe (Semestr 6):

1. Sprawowanie specjalistycznej opieki neurologicznej nad pacjentem długotrwale unieruchomionym.
2. Pielęgnowanie skóry i jej wytworów, błon śluzowych z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych u pacjenta ciężko chorego.
3. Monitorowanie pacjenta ciężko chorego. Podłączanie i obsługa zestawów do kroplowych wlewów dożylnych.

4. Monitorowanie, ocena i pielęgnowanie miejsca wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego.
5. Prowadzenie dokumentacji opieki nad chorym: karty obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki.
6. Zapewnienie właściwego ułożenia porażonych/niedowładnych kończyn u pacjenta po udarze mózgu.
7. Zapewnienie pacjentowi kompleksowej opieki pielęgniarstwa przed, w trakcie i po punkcji lędźwiowej.
8. Wdrożenie procedur postępowania przeciwoleżynowego u chorych neurologicznie.
9. Zaspokojenie pacjentowi potrzeby odżywiania-karmienie przez sondę, dopajanie.
10. Dokonywanie bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarstwa.

Samokształcenie (Semestr 5):

1. Udział pielęgniarki w usprawnianiu pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi. Ćwiczenia bierne, czynne, pionizacja, ćwiczenia oddechowe i izometryczne. Przygotowanie chorego i jego rodziny do samoopieki i samopielęgnacji.
2. Problemy pielęgnacyjno-terapeutyczne u pacjentów w uszkodzeniach obwodowego układu nerwowego.
3. Istota pielęgnowania i leczenia pacjentów z chorobami mięśni, miażdżycy.
4. Pielęgnowanie i rehabilitacja chorych w chorobach otępiennych mózgu.
5. Postępowanie leczniczo – pielęgnacyjne z chorym nieprzytomnym.
6. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem z chorobą infekcyjną układu nerwowego.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 5)			

P1P_OS-NiPN	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi;	D.W3.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-NiPN	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezyjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej;	D.W5.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-NiPN	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);	D.W14.	Wykład / Symulacja medyczna	Egzamin
P1P_OS-NiPN	Zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	D.W26.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-NiPN	Wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób, urazów układu nerwowego i groźących powikłań;	D.W36.	Wykład	Egzamin
P1P_OS-NiPN	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.	D.W52.	Wykład	Egzamin
	W zakresie umiejętności (semestr 5, 6)			
P1P_OS-NiPN	Gromadzi informacje, formuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki;	D.U1.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej) i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki.
P1P_OS-NiPN	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego;	D.U4.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób;	D.U5.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;	D.U8.	Zajęcia praktyczne / Praktyki	

			zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Pobiera materiał do badań diagnostycznych;	D.U9.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych;	D.U10.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	D.U12.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	D.U13.	Zajęcia praktyczne / Praktyki zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki;	D.U28.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	D.U32.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_OS-NiPN	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U33.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 5, 6)			
P1P_OS-NiPN	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.	Wykład / Zajęcia	Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie,

P1P_OS-NiPN	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności , dążąc do profesjonalizmu;	D.K2.	praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe / Samo-kształcenie	natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
P1P_OS-NiPN	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		
P1P_OS-NiPN	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.		
P1P_OS-NiPN	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
P1P_OS-NiPN	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.		
P1P_OS-NiPN	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		
P1P_OS-NiPN	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		
P1P_OS-NiPN	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.		
P1P_OS-NiPN	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 5

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	80	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	80	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	160	1		

Semestr 6

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	waga	ocena	wynik
---------------------	----------------------	-------------	--------------	--------------

Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	80	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Adamczyk K.: Pielęgowanie chorych po udarach mózgowych . Wydawnictwo Czelej, Lublin 2003.
2. Adamczyk K.: Pielęgniarnstwo neurologiczne, Wydawnictwo Czelej , Lublin 2000.
3. Adamkiewicz B., Głabiński A., Klimek A. : Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o. Warszawa 2010.
4. Berlit P.: Neurologia . Kompedium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.
5. Członkowska A.: Leczenie w neurologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2004.
6. Domańska Ł., Borkowska A. R.: Podstawy neuropsychologii klinicznej. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2008.
7. Hausera S. L. (red.) ;Harrison- neurologia w medycynie klinicznej. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2012.
8. Jaracz K. (red): Pielęgniarnstwo neurologiczne: podręcznik dla studiów medycznych . Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
9. Jabłońska R, Ślusarz R. (red): Wybrane problemy pielęgnacyjne pacjentów w schorzeniach układu nerwowego . Wydawnictwo Continuo , Wrocław 2012.
10. Kozubski W., Liberski P.P. (red.) Neurologia. Urban & Partner , Wrocław, 2008.
11. Kozubski W., Liberski P.: Neurologia : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red): Procedury pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red):Diagnozy i interwencje pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Lublin 2008.
3. Podemski R. (red): Kompedium neurologii. Via Medica, Gdańsk 2008.
4. Szewczyk T. M., Ślusarz R.(red.) : Pielęgniarnstwo w neurochirurgii. Wydawnictwo Medyczne Borgis, Warszawa 2006.

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr 5)	50
Zajęcia praktyczne (Semestr 5)	80
Praktyki zawodowe (Semestr 6)	80
Samokształcenie (Semestr 5)	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	240
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	12,5
9. Uwagi	

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Opieka Paliatywna P1P_OS_OP
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Care palliative
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	mgr Stanisława Olszyk

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok III, semestr 6,7
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład 40 h
W przypadku studiów między obszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	Zajęcia Praktyczne - 40 h Praktyki zawodowe - 40h Samokształcenie – 20 h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Biologia, Fizjologia, Fizyka

3. Bilans punktów ECTS (Semestr 6)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 (W) + 1 (S) = 3	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład w sumie: ECTS	40 40 2	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia z oceną w sumie: ECTS	5 5 10 20 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia Praktyczne w sumie: ECTS	40 20 2	
D. W przypadku studiów między obszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

3. Bilans punktów ECTS (Semestr 7)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:			

B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (nie-wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe w sumie: ECTS	40 40 2	
D. W przypadku studiów między obszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów umiejętności opartych o wiedzę naukową i profesjonalną do podjęcia działań w celu zapewnienia maksymalnej jakości życia osób z zaawansowaną, przewlekłą i postępującą chorobą nowotworową (i inną) , objęcia opieką i realizowania skutecznego wsparcia dla osób umierających i ich rodzin.
Metody dydaktyczne:	Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. Zajęcia praktyczne – metody aktywizujące : studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna Praktyki zawodowe – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr 6): <ol style="list-style-type: none"> 1. Ból nowotworowy (definicja, częstość występowania, patomechanizm). 2. Diagnostyka bólów nowotworowych. 3. Zasady leczenia bólu nowotworowego – farmakoterapia (analgetyki nieopiodowe, słabe opioidy, silne opioidy). 4. Inne dolegliwości występujące w przebiegu choroby nowotworowej. 5. Leczenie bólu nowotworowego u dzieci – przyczyny bólu, zasady postępowania przeciwbólowego i przeciw-lekowego. 6. Podstawy i znaczenie rehabilitacji psychopedagogicznej usprawnianiu pacjentów chorych na nowotwór. 7. Ewolucja postaw psychicznych ludzi terminalnie chorych w odniesieniu do śmierci. 8. Wpływ choroby nowotworowej na życie samych chorych ich rodzin i

na społeczeństwo.

9. Organizacja opieki paliatywno-hospicyjnej w Polsce. Opieka terminalna w warunkach domowych i stacjonarnych.
10. Charakterystyka populacyjno-kliniczna chorych objętych opieką terminalną.

Zajęcia praktyczne (Semestr 6):

1. Zapoznanie z różnorodnymi formami organizacji opieki paliatywnej w Polsce i na świecie.
2. Praktyczne realizowanie opieki nad pacjentem w zaawansowanej fazie choroby nowotworowej: opieka nad chorym, opieka nad rodziną i bliskimi, opieka nad dawcami wsparcia.
3. Praktyczne zastosowanie interdyscyplinarnego modelu opieki paliatywnej.
4. Jakość opieki i jakość życia osoby umierającej i rodziny. Zasady konstruowania standardów opieki i praktyki profesjonalnej. System oceny jakości opieki. Budowa standardów szczegółowych. Ocena jakości własnych świadczeń.
5. Zastosowanie wybranych metod redukcji stresu i radzenia sobie w sytuacji przewlekłego stresu.
6. Wsparcie duchowe. Droga do świata wewnętrznego.
7. Wychowanie do śmierci: budowanie hierarchii wartości, poszukiwanie sensu i celu własnego życia i istnienia. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość – refleksja w doświadczeniu osobistym. Podstawy świadomego i kreatywnego życia.
8. Człowiek w obliczu cierpienia i umierania.
9. Opieka w żałobie. Wsparcie w osieroceniu.

Praktyki zawodowe (Semestr 7):

1. Organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie.
2. Opieka nad pacjentem w zaawansowanej fazie choroby nowotworowej: opieka nad chorym, opieka nad rodziną i bliskimi, opieka nad dawcami wsparcia.
3. Wymiary opieki paliatywnej.
4. Pacjent ocentryczny i interdyscyplinarny model opieki paliatywnej.
5. Jakość opieki i jakość życia osoby umierającej i rodziny. Zasady konstruowania standardów opieki i praktyki profesjonalnej. Ocena jakości i poziomu świadczeń.
6. Komunikacja interpersonalna. Zasady właściwej komunikacji z cho-

rym i jego rodziną. Zasady przekazywania

7. niepomyślnych wiadomości. Komunikacja w zespole interdyscyplinarnym.
8. Stres i radzenie sobie w sytuacji przewlekłego stresu.
9. Wychowanie do śmierci: budowanie hierarchii wartości, poszukiwanie sensu i celu życia i istnienia.
10. Człowiek w obliczu cierpienia i umierania.
11. Opieka w żałobie. Wsparcie w osieroceniu.

Samokształcenie (Semestr 6):

1. Umiejętności praktyczne w zakresie ukierunkowanej promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i profilaktyki chorób nowotworowych:
2. - choroby nowotworowe w Polsce i na świecie – aktualna sytuacja epidemiologiczna i prognozy na najbliższą przyszłość
3. Opieka w chorobie nowotworowej - wsparcie chorego i jego rodziny w trakcie procesu diagnozowania
4. Opieka komplementarna i wspomagająca w chorobie nowotworowej:- rola pielęgniarki onkologicznej w respektowaniu prawa chorego do korzystania z wszelkich dostępnych form i metod pomocy w sytuacji przewlekłej, daleko zaawansowanej i postępującej choroby
5. Działania na rzecz profesjonalizacji Pielęgniarstwa Onkologicznego w Polsce: omówienie kierunków rozwoju pielęgniarstwa onkologicznego
6. Metody samokształcenia: - analiza literatury zawodowej

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	w zakresie wiedzy (semestr 6)			
P1P_OS_OP	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);	D.W14.	Wykład / Symulacja medyczna	Zaliczenie z oceną
P1P_OS_OP	Zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych;	D.W50.	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_OS_OP	Zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego;	D.W51.	Wykład	Zaliczenie z oceną
P1P_OS_OP	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.	D.W52.	Wykład	Zaliczenie z oceną

	w zakresie umiejętności (semestr 6)			
P1P_OS_ OP	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	D.U1.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej) i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarstwa.
P1P_OS_ OP	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa;	D.U13.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_ OP	Instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;	D.U18.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_ OP	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik w tym pompy obrotowo- perystaltycznej;	D.U19.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_ OP	Pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną;	D.U21.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_ OP	Prowadzi rozmowę terapeutyczną;	D.U22.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_ OP	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	D.U26.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna /	

			Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_OP	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe;	D.U29.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_OP	Tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania;	D.U30.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_OP	Dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	D.U32.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_OP	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawienie skierowań na określone badania diagnostyczne;	D.U34.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_OP	Potrafi przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	D.U35.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
	w zakresie kompetencji społecznych (Semestr 6)			
P1P_OS_OP	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.	Wykłady / Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna /	Wszystkie podstawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1.Poraz pierwszy na zajęciach
P1P_OS_OP	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2		
P1P_OS_OP	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		

P1P_OS_OP	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.	Praktyki Zawodowe / Samokształcenie	praktycznych z podstaw pielęgniarstwa- rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z opieki paliatywnej rok III semestr VI Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
P1P_OS_OP	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
P1P_OS_OP	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.		
P1P_OS_OP	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		
P1P_OS_OP	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		
P1P_OS_OP	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.		
P1P_OS_OP	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 6

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	60	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	40	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	100	1		

Semestr 7

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> de Walden- Gałuszko K., Kaptacz A.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017 de Walden-Gałuszko K., Kübler-Ross E. :Podstawy opieki paliatywnej. PZWL, Warszawa 2004 de Walden-Gałuszko K., Kaptacz A. : Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWL, Warszawa 2007 Unger C. i Weis J.; Onkologia : niekonwencjonalne i wspomagające sposoby terapii - strategie terapeutyczne. Med.Pharm, Wrocław 2008 Drosik A., Rubach M. : Podręcznik stanów nagłych w onkologii. Warszawa 2006
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> Aries P. Człowiek i śmierć. PIW , Warszawa 1992 Wronkowski Z.: Chemioterapia i radioterapia. PZWL, Warszawa 2007 Pawłęga J.: Zarys onkologii. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002 Jeziorski A., Rutkowski P., Chirurgia onkologiczna. PZWL, Warszawa 2018 Kübler-Ross E.: Rozmowy o śmierci i umieraniu. Poznań 1998 Wójcik A., Pyszora A.: Fizjoterapia w opiece paliatywnej PZWL, Warszawa 2013

8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr 6)	40
Zajęcia praktyczne (Semestr 6)	40
Praktyki zawodowe (Semestr 7)	40
Samokształcenie (Semestr 6)	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	140
Punkty ECTS za modul/przedmiot	7

9. Uwagi

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy Ratownictwa Medycznego P1P_OS-RM
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Fundamentals of Emergency Medicine
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	mgr Agata Zbylut

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok 3, semestr 5
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 20 h Samokształcenie - 20 h Ćwiczenia warsztatowe - 15 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednio efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr 5)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 (W) + 1 (S) = 2	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiąganych na tych zajęciach:	Wykłady Ćwiczenia warsztatowe w sumie: ECTS	20 15 35 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (nie-wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do zaliczenia w sumie: ECTS	5 5 10 20 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:			
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia. Kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań umożliwiających skuteczne prowadzenie czynności ratowniczych.
Metody dydaktyczne:	Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie Ćwiczenia - metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna.
Treści kształcenia:	Wykłady (Semestr 5): <ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce. 2. Metody udrażniania dróg oddechowych. 3. Wypadek komunikacyjny - zasady postępowania miejscu zdarzenia. 4. Rozpoznanie i postępowanie ratownicze w nagłych stanach zagrożenia życia. 5. Zasady postępowania z nieprzytomnym z zachowanym oddechem i bez

oddechu.

6. Algorytm postępowania resuscytacyjnego w zakresie BLS u dorosłych i dzieci
7. Algorytm postępowania resuscytacyjnego w zakresie ALS u dorosłych i dzieci.
8. Postępowanie ratownicze w wypadkach masowych i katastrofach oraz w skażeniach chemicznych, radiacyjnych i biologicznych.
9. Zasady postępowania w hipotermii i oparzeniach.
10. Wstrząs.

Ćwiczenia (Semestr 5):

- 1 Pierwsza pomoc w złamaniach, zwichnięciach, skręceniach oraz transport poszkodowanego.
- 2 Wykonanie resuscytacji krążeniowo – oddechowej u dorosłych.
- 3 Wykonanie resuscytacji krążeniowo – oddechowej u dzieci.
- 4 Wykonanie defibrylacji AED – wskazania, zasady bezpieczeństwa.
- 5 Pierwsza pomoc w przypadku niedrożności dróg oddechowych.
- 6 Pierwsza pomoc w przypadku tonięcia.
- 7 Pierwsza pomoc w krwawieniach i w krwotokach.

Samokształcenie (Semestr 5):

- 1 Znaczenie szkoleń z zakresu pierwszej pomocy w społeczeństwie.
- 2 Akty prawne.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 5)			
P1P_OS-RM	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce);	D.W14.	Wykład / Symulacja medyczna	Zaliczenie z oceną
P1P_OS-RM	Zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	D.W40.	Wykład	Zaliczenie z oceną

P1P_OS- RM	Objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS - advanced life support);	D.W46.	Wykład / Symulacja medyczna	
P1P_OS- RM	Opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne;	D.W48.	Wykład	
P1P_OS- RM	Zna zasady pierwszej pomocy przedmedycznej.	D.W49.	Wykład	
	W zakresie umiejętności (semestr 5)			
P1P_OS- RM	Doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu pacjenta;	D.U14.	Ćwiczenia	Zaliczenie z oceną
P1P_OS- RM	Prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia;	D.U15.	Ćwiczenia	
P1P_OS- RM	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia;	D.U16.	Ćwiczenia / Symulacja medyczna	
P1P_OS- RM	Wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	D.U17.	Ćwiczenia / Symulacja medyczna	
P1P_OS- RM	Doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki.	D.U23.	Ćwiczenia	
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 5)			
P1P_OS- RM	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.	Wykład / Ćwiczenia / Symulacja medyczna / Samo- kształcenie	
P1P_OS- RM	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2.		
P1P_OS- RM	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		
P1P_OS- RM	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.		
P1P_OS- RM	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		

P1P_OS- RM	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.	wania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6 Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczególne kryteria oceny
P1P_OS- RM	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.	
P1P_OS- RM	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.	
P1P_OS- RM	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.	
P1P_OS- RM	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.	

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 5

Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, zaliczenie z oceną)	40	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Ćwiczenia (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	15	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	55	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 5. Jakubaszko J.(red) ;: ABC resuscytacji. Wydawnictwo Górnicki , Wrocław 2016 6. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 7. Kapłon-Kostowska U, Gumprecht K,(red): Stany zagrożenia życia u dzieci. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 8. Kózka M., Rumian B., Maślanka M.(red): Pielęgniarstwo ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 9. Zawadzki A.(red) : Medycyna ratunkowa i katastrof: podręcznik dla studentów uczelni medycznych . Wydawnictwo Lekarskie PZWL,
-------------------------------	---

	Warszawa 2011
	10. Stopfkuchen H.: Nagłe zagrożenia zdrowotne u dzieci: postępowanie ratunkowe. Wydawnictwo MedPharm, Wrocław 2013
	11. Andres J. (red.) Wytyczne resuscytacji 2015. Kraków 2016
Literatura uzupełniająca:	12. Campo T. M., Lafferty K.A. (red.): Stany nagłe: podstawowe procedury zabiegowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
	13. Buchfelder M., Buchfelder A.: Podręcznik pierwszej pomocy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
	14. Kliszcz J. :Psychologia w ratownictwie. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2012
	15. Kopta A.; Kwalifikowana pierwsza pomoc: podręcznik dla jednostek współpracujących z systemem PRM. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr 5)	20
Samokształcenie (Semestr 5)	20
Ćwiczenia (Semestr 5)	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2
9. Uwagi	

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne P1P_OS_PSiPPs
--	---

Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Psychiatry and Psychiatry Nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordynator przedmiotu:	mgr Stanisława Olszyk

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauka w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok III, semestr 5, 6
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład -50 h
W przypadku studiów międzyob- szarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordyna- tora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić od- powiednie efekty obszarowe):	Zajęcia praktyczne - 80 h Praktyki zawodowe - 40 h Samokształcenie - 30 h
Interesariusze i instytucje partner- skie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia, Fizjologia

3. Bilans punktów ECTS (Semestr 5)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 (W) + 1 (S) = 4	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczy- ciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zaję- ciach:	Wykład W sumie: ECTS	50 50 3	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (nie- wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z pla- nowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do egzaminu w sumie:	10 5 15	

	ECTS	30	
		1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne	80	
	w sumie:	80	
	ECTS	4	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	Nie dotyczy		

Bilans punktów ECTS (SEMESTR 6)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:			
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	40	
	w sumie:	40	
	ECTS	2	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z zakresu psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego oraz ukształtowanie umiejętności praktycznych wynikających z przedmiotowego zakresu tematycznego jak również postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarzkiej na poziomie określonym wcześniej zdefiniowanymi kompetencjami
Metody dydaktyczne:	Wykłady - Metody podające: metody podające: wykład informacyjny, opis,

prelekcje, objaśnienie.

Zajęcia praktyczne – Metoda przypadków: metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna.

Praktyki zawodowe – Metoda przypadków: metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.

Treści kształcenia:

Wykłady – Psychiatria (Semestr 5):

1. Organizacja leczenia psychiatrycznego. Opieka psychiatryczna i odwykowo-ambulatoryjna, dzienna i stacjonarna. Rozwój środowiskowych form opieki psychiatrycznej.
2. Pojęcie zdrowia i choroby w modelu salutogenetycznym i innych modelach przyjętych w medycynie. Działania promujące zdrowie psychiczne. Holistyczne podejście do psychoprophylaktyki, diagnozowania i leczenia zaburzeń psychicznych.
3. Badanie psychiatryczne: obserwacja, wywiad i ocena stanu psychicznego. Metody diagnostyczne w psychiatrii: kliniczne badania laboratoryjne, testy psychologiczne i badania neuroobrazowe mózgu. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych.
4. Objawy i zespoły psychopatologiczne. Definicja, podział urojeń i halucynacji. Obraz kliniczny zespołu paranoidalnego, katatonicznego, parafrenicznego i paranoicznego. Endogeny zespół depresyjny i maniakalny. Zespoły zaburzeń świadomości.
5. Zaburzenia afektywne: etiologia, patogeneza i obraz kliniczny choroby afektywnej jedno- i dwubiegunowej. Depresja maskowana, dystymia, depresja zimowa. Zasady terapii zaburzeń afektywnych. Samobójstwa-epidemiologia, czynniki ryzyka, leczenie i zapobieganie. Postępowanie w nagłych stanach psychiatrycznych.
6. Zaburzenia osobowości- definicja, etiologia i podział zaburzeń.
7. Zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i występujące pod postacią somatyczną. Obraz kliniczny zaburzeń lękowych, dysocjacyjnych, obsesyjno-kompulsywnych. Neurastenia. Zaburzenia adaptacyjne.
8. Zaburzenia odżywiania się: anoreksja i bulimia psychiczna.
9. Schizofrenia i zaburzenia schizoafektywne i urojeniowe. Etiopatogeneza schizofrenii. Zapobieganie nawrotom schizofrenii- leki przeciwpsychotyczne, psychoedukacja pacjentów i ich rodzin.
10. Zaburzenia psychiczne spowodowane uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Alkoholizm, psychozy alkoholowe. Nadużywanie i uzależnienie od narkotyków, środków uspokajających i nasennych. Dopalacze.
11. Wybrane zagadnienia z psychiatrii dziecięcej. Fobia szkolna, autyzm dziecięcy, zaburzenia zachowania i emocji, upośledzenie umysłowe, zespół hiperkinetyczny i choroba tikowa- obraz kliniczny i leczenie.
12. Psychoterapia. Psychozy wieku podeszłego. Problemy psychologiczne i społeczne związane ze starzeniem się. Analiza transakcyjna E. Berne'a.

13. Leczenie psychiatryczne. Formy terapii biologicznej: farmakoterapia, insulinoterapia, elektryczne leczenie drgawkowe. Złośliwy zespół po-neuroleptyczny.
14. Terapia kompleksowa w psychiatrii. Rodzaje psychoterapii, psychoedukacja, terapia rodzinna. Zasady społeczności leczniczej.
15. Zagadnienia prawne w psychiatrii. Regulacja prawna przyjęć do oddziałów psychiatrycznych, ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, opiniowanie sądowno- psychiatryczne.

Wykłady – Pielęgniarstwo psychiatryczne (Semestr 5):

1. Uwarunkowania i współczesne kierunki rozwoju opieki psychiatrycznej. Standaryzacja. Modele ochrony zdrowia psychicznego- nowe formy pielęgniarstwa psychiatrycznego.
2. Opieka pielęgniarska w psychiatrii środowiskowej. Nieprofesjonalne formy pomocy opieki nad chorym psychicznie, grupy wsparcia. Kluby, stowarzyszenia pacjentów, rodzin chorych psychicznie. Rehabilitacja osób z problemami psychicznymi, reintegracja w rodzinie, pracy, środowisku.
3. Złożoność życia psychicznego człowieka. Zdrowie psychiczne, czyli właściwy stan relacji między jednostką a środowiskiem. Czynniki kształtujące zdrowie psychiczne. Cechy zdrowia psychicznego . Definiowanie choroby psychicznej.
4. Zdrowy styl życia psychicznego. Kształtowanie zdrowia psychicznego i wyróżnienie jego głównych cech (uświadomienie i wdrażanie). Pielęgniarka jako specjalista w zakresie zdrowia psychicznego.
5. Promowanie zdrowia psychicznego, radzenie sobie ze stresem. Próby rozpoznawania modyfikacji zachowań poprzez zastosowanie afirmacji, pozytywnego myślenia, asertywności, treningu autogenego Schultza, treningu relaksacyjnego. Praca nad sobą i swoim egogramem. Trening świadomości (rozwijanie zdolności psychicznych, zdolność do uczuć, cele życiowe, rozwijanie pewności siebie, rozwój osobowości. Podświadomość i jej wykorzystanie w służbie życia. Dziesięć prawd racjonalnego odpoczynku. Edukacyjna działalność pielęgniarki w promowaniu (potęgowaniu) zdrowia psychicznego.
6. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego.
7. Problemy związane z hospitalizacją psychicznie chorych (przyjęcie, adaptacja i poznanie chorego).
8. Opieka pielęgniarska nad chorymi z zaburzeniami psychicznymi wieku: rozwojowego, dorosłego , podeszłego oraz nad osobami z uzależnieniami.
9. Bezpieczeństwo pacjenta i pielęgniarki w świetle aktualnych regulacji prawnych (samouszkodzenia: samobójstwo, myśli, tendencje, próby samobójcze, agresja w placówkach opieki psychiatrycznej- przyczyny , skala zjawiska, możliwości przeciwdziałania: stosowanie przymusu

bezpośredniego- wskazania, przeciwwskazania, formy przymusu , ograniczenia prawne.

10. Rola i zadania w zespole terapeutycznym. Społeczność lecznicza.
11. Wpływ zaburzeń psychicznych na pacjenta , rodzinę i osoby bliskie. Pojęcie ostracyzmu społecznego. Dylematy etyczne, moralne i prawne w kontakcie z chorym i jego rodziną. Terapia rodzin w psychiatrii.

Zajęcia praktyczne (Semestr 5):

1. Ustawodawstwo i konwencje dotyczące ochrony zdrowia psychicznego.
2. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego.
3. Struktura i organizacja psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
4. Diagnostyka chorób psychicznych.
5. Organizowanie opieki nad chorym psychicznie zgodnie z założeniami procesu pielęgnowania.
6. Efektywne komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną, zespołem terapeutycznym.
7. Techniki komunikowania się w sytuacjach trudnych.
8. Modyfikowanie celów, planów i działań pielęgniarskich.
9. Uczestniczenie w procesie psychoterapii.
10. Organizowanie przez pielęgniarką działań zmierzających do osiągnięcia przez chorego maksymalnej możliwej samodzielności w życiu codziennym.
11. Udział pielęgniarki w formułowaniu i modyfikowaniu standardów opieki.
12. Diagnoza pielęgniarska w praktyce pielęgniarstwa psychiatrycznego.

Praktyki zawodowe (Semestr 6):

1. Nawiązywanie kontaktu, zbieranie informacji o chorym, tworzenie relacji terapeutycznej, wrażliwe i aktywne słuchanie, empatia.
2. Efektywne obserwowanie stanu psychicznego pacjenta, jego zachowań relacji z innymi chorymi, rodziną, personelem.
3. Interpersonalne komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną, zespołem terapeutycznym.
4. Organizowanie pracy własnej w czasie dyżuru, organizowanie współpracy.
5. Podejmowanie elementarnych interwencji psychoterapeutycznych w relacji z pacjentem psychotycznym, depresyjnym, maniakalnym, autystycznym, wycofującym się, przezywającym lęk.

6. Różnicowanie relacji społecznych (międzyludzkich) terapeutycznych. Rozpoznanie przeżyć pacjenta i własnych w trakcie zajęć terapeutycznych.
7. Kształtowanie i rozwijanie u pacjenta podstawowych umiejętności społecznych.
8. Organizowanie różnych form socjalizacji pacjenta w oddziale.
9. Prowadzenie poradnictwa na temat trybu życia pacjenta z chorobą psychiczną.
10. Gromadzenie i analizowanie danych o kliencie/pacjencie, rozpoznawanie, realizowanie i ocenianie indywidualnej opieki z uwzględnieniem możliwości chorego do samoopieki.

Samokształcenie (Semestr 5):

1. Zaburzenia psychiczne wieku : rozwojowego, dorosłego, podeszłego oraz uzależnienia.
2. Pogłębienie wiedzy na temat filozofii i teorii pielęgnowania stosowanych w psychiatrii.
3. Zastosowanie procesu i modeli pielęgnowania w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi.
4. Psychopielęgnacja (cele , metody, zasady).
5. Znajomość poziomów komunikacji interpersonalnej.
6. Psychoterapia i socjoterapia.
7. Stany kryzysowe w psychiatrii.
8. Pojęcie normy i patologii w psychiatrii. Promocja zdrowia i profilaktyka zaburzeń psychicznych.
9. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego.
10. Opieka pielęgniarska w psychiatrii środowiskowej.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	W zakresie wiedzy (semestr 5)			
P1P_OS_PSiPPs	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia	D.W11.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PSiPPs	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurolo-			

	gicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce)	D.W14.	Wykład / Symulacja medyczna	Egzamin
P1P_OS_PSiPPs	Zna etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych	D.W27.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PSiPPs	Zna zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego	D.W28.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PSiPPs	Zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego	D.W29.	Wykład	Egzamin
P1P_OS_PSiPPs	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia	D.W52.	Wykład	Egzamin
	W zakresie umiejętności (Semestr 5, 6):			
P1P_OS_PsiPPs	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki;	D.U1.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej) i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki.
P1P_OS_PsiPPs	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego;	D.U4.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_PsiPPs	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską;	D.U13.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_PsiPPs	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia;	D.U16.	Zajęcia praktyczne /	

			Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_PS iPPs	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	D.U26.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OS_PS iPPs	Przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi.	D.U31.	Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 5, 6)			
P1P_OS_PSiPPs	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.		Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają: 1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa- rok I, semestr I 2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z opieki paliatywnej rok III semestr VI Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są
P1P_OS_PSiPPs	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2.		
P1P_OS_PSiPPs	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		
P1P_OS_PSiPPs	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.	Wykład / Zajęcia praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe / Samokształcenie	
P1P_OS_PSiPPs	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
P1P_OS_PSiPPs	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.		
P1P_OS_PSiPPs	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		
P1P_OS_PSiPPs	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		

P1P_OS _PSiPPs	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.	szczegółowe kryteria oceny.
P1P_OS _PSiPPs	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.	

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 6

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	80	0,6	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	80	0,4	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	160	1		

Semestr 7

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	Wynik
Praktyki zawodowe	40	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Suma	40	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

1. Bilikiewicz A.: Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny, Wyd. PZWL, Warszawa 2007
2. Ebert MH., Nurcombe B., Loosen PT., Leckman JF.: Psychiatria. Aktualności w rozpoznawaniu i leczeniu. Wyd. Czelej Lublin 2011
3. Górna K, Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2012
4. Heitzman J.: Psychiatria podręcznik dla studiów medycznych Wyd. PZWL, Warszawa 2007
5. Herald J. Schneider W. Kompendium psychiatrii, psychoterapii, medy-

	<p>cyny psychosomatycznej, Wyd. PZWL, Warszawa 2005</p> <p>6. Jarema M. (red.): Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. PZWL, Warszawa 2011</p> <p>7. Jarema M., Rabe-Jabłońska J.: Podręcznik dla studentów medycyny, Wyd. PZWL, Warszawa 2011</p> <p>8. Puri BK., Treasaden IH.: Psychiatria. Podręcznik dla studentów. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2014</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>1. Berne'a E.: W co grają ludzie, Wyd. PZWL, Warszawa 1994</p> <p>2. Dudek D.: Pacjent na oddziale psychiatrycznym, Wyd. PZWL, Warszawa 2010</p> <p>3. Koszewska I., Habrat-Pragłowska E.: O depresji, o manii, o nawracających zaburzeniach nastroju, Wyd. PZWL, Warszawa 2003</p> <p>4. Płotka A.: Zdrowy styl życia psychicznego, Wyd. Neuro Centrum, Lublin 2003</p> <p>5. Pużyński S.: Depresja i zaburzenia afektywne, Wyd. PZWL, Warszawa 2002</p> <p>6. Pużyński S.: Dylematy współczesnej psychiatrii : problemy kliniczne, etyczne, prawne, Wyd. Psychologii i Kultury, Warszawa 2015</p>
3. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (Semestr 5)	50
Zajęcia praktyczne (Semestr 5)	80
Praktyki zawodowe (Semestr 6)	40
Samokształcenie (Semestr 5)	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	200
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	10
9. Uwagi	

Tytuł projektu	Innowacyjne kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo - utworzenie Centrum Symulacji Medycznej w PWSZ w Krośnie
Numer projektu	POWR.05.03.00-00-0076/17

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych P1P_OS-RiPN
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Rehabilitation and cherishing incompetent
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Specjalność/specjalizacja:	Nie dotyczy
Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	Praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Koordinator przedmiotu:	mgr Beata Lorenc

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Język wykładowy:	Polski
Rok studiów, semestr: *)	Rok III, semestr 6 (W, S, ZP) Rok IV, semestr 7 (PZ)
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Stacjonarne Wykład - 40 h Samokształcenie - 20 h Zajęcia praktyczne - 80 h Praktyki zawodowe - 80 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednio efekty obszarowe):	
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Krośnie Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	----- Anatomia

3. Bilans punktów ECTS (semestr 6)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 (W) + 1 (S) = 3	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykład W sumie ECTS:	40 40 2	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do egzaminu W sumie ECTS:	5 5 10 20 1	
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Zajęcia praktyczne W sumie ECTS:	80 80 5	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

Bilans punktów ECTS (semestr 7)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:			
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na			

każde i sumaryczną liczbą ECTS:			
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyki zawodowe	80	
	W sumie	80	
	ECTS:	3	
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	NIE DOTYCZY		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z niepełnosprawnym i przewlekle chorym pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki
Metody dydaktyczne:	<p>Wykład - Metody podające (Semestr 6): wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie</p> <p>Zajęcia praktyczne (Semestr 6): metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna.</p> <p>Praktyki zawodowe (Semestr 7): metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.</p>
Treści kształcenia:	<p>Wykłady – Rehabilitacja (semestr 6):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niepełnosprawność – definicje, klasyfikacje 2. Przyczyny , skutki zdrowotne i społeczne niepełnosprawności 3. Aktualna koncepcja rehabilitacji wg WHO, ONZ 4. Zadania i zasady współpracy realizatorów rehabilitacji zawodowej i edukacji dzieci niepełnosprawnych 5. Osoba rehabilitowana jako podmiot 6. Neurofizjologiczne procesy rehabilitacji medycznej 7. Środki metody i bariery rehabilitacji społecznej i zawodowej 8. Ogólna taktyka postępowania rehabilitacyjnego 9. Zasady i taktyka postępowania rehabilitacyjnego osób w różnym wieku 10. Zasady i taktyka postępowania rehabilitacyjnego osób z różnym rodzajem niepełnosprawności 11. Profilaktyka pierwotna i wtórna niepełnosprawności jako zadanie interdyscyplinarne <p>Wykład – Pielęgowanie niepełnosprawnych (semestr 6):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rehabilitacja kompleksowa : lecznicza , zawodowa, społeczna. Rola pielęgniarki w zespole rehabilitacyjnym. 2. Ocena chorego z niepełnosprawnością i jego środowiska dla potrzeb re-

habilitacji kompleksowej.

3. Rodzaje i stopnie niepełnosprawności: jednorodna, skojarzona, niepełnosprawność narządu ruchu, narządu zmysłów, psychiczna.
4. Zaopatrzenie ortopedyczne i pomoce techniczne stosowane w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.
5. Zasady pielęgnowania i rehabilitacji pacjenta po amputacji kończyn
6. Zadania pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów po endoprotezoplastyce stawów biodrowego i kolanowego
7. Pielęgnowanie i rehabilitacja pacjentów po udarach mózgowych.
8. Problemy pielęgnacyjne w rehabilitacji pacjentów z chorobami reumatycznymi.
9. Zadania pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów z chorobami przewlekłe postępującymi: SM, choroba Parkinsona , choroba Alzheimerera
10. Problemy pielęgnacyjne i zadania pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów po urazach kręgosłupa
11. Zasady rehabilitacji w opiece nad pacjentem ze schorzeniami układu krążenia
12. Zasady rehabilitacji w pielęgnowaniu pacjenta ze schorzeniami układu oddechowego
13. Zadania pielęgniarki w rehabilitacji osób niewidomych i niesłyszących
14. Pielęgnowanie i usprawnianie dzieci z niepełnosprawnością
15. Opieka nad pacjentem z upośledzeniem umysłowym

Zajęcia praktyczne (semestr 6):

1. Charakterystyka oddziału rehabilitacji. Rola i zadania pielęgniarki w zespole rehabilitacyjnym.
2. Organizacja placówek rehabilitacji leczniczej. Zasady przyjęcia pacjenta. Prowadzenie dokumentacji medycznej. Podstawowe urządzenia stosowane w rehabilitacji medycznej. Rehabilitacja przyłóżkowa. Formy terapii zajęciowej.
3. Ocena chorego i jego środowiska dla potrzeb rehabilitacji kompleksowej: wydolność samoobsługowa, poruszanie się, zmiana pozycji. Skale do oceny stanu pacjenta.
4. Udział pielęgniarki w rehabilitacji: pionizacja czynna, bierna, asekuracja, stosowanie pomocy technicznych, przenoszenie chorych, nauka chodu.
5. Pielęgnowanie pacjenta w procesie rehabilitacji po urazie kręgosłupa.
6. Udział pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów po zawale mięśnia sercowego.

7. Zadania pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów po urazach czaszkowo-mózgowych.
8. Pielęgnowanie i usprawnianie pacjenta z endoprotezą stawu biodrowego. Przygotowanie pacjenta do samoopieki.
9. Pielęgnowanie i usprawnianie pacjentów w wieku geriatrycznym.
10. Powikłania unieruchomienia. Przeciwdziałanie zespołowi unieruchomienia.

Samokształcenie (semestr 6):

1. Najczęściej spotykane reakcje na utrwaloną niepełnosprawność. Udział pielęgniarki w akceptacji niepełnosprawności.
2. Czynniki wpływające na kształtowanie i zmianę postaw wobec osób niepełnosprawnych.
3. Udział pielęgniarki w kształtowaniu pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych.
4. Etapy i elementy procesu rehabilitacji ze szczególnym uwzględnieniem adaptacji i integracji społecznej.
5. Elementy rehabilitacji w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych od urodzenia, po urazach, w następstwie chorób przewlekłych.
6. Grupy wsparcia w rehabilitacji osób niepełnosprawnych (cele, zadania)

Praktyki zawodowe (Semestr 7):

1. Znaczenie aktywności ruchowej dla organizmu człowieka.
2. Przygotowanie pacjenta po amputacji kończyn do samoopieki. Przygotowanie rodziny oraz środowiska domowego, dobór pomocy technicznych.
3. Udział pielęgniarki w rehabilitacji pacjentek po mastektomii. Grupy wsparcia.
4. Rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością. Grupy wsparcia dla rodziców i dzieci. Formy pomocy materialnej.
5. Rehabilitacja dzieci ze skrzywieniami kręgosłupa.
6. Formy rehabilitacji pacjentów z chorobą alzheimera. Wsparcie i edukacja rodziny.
7. Rehabilitacja i pielęgnowanie pacjentów ze stwardnieniem rozsianym. Formy wsparcia i pomocy. Dostosowanie środowiska domowego do potrzeb pacjenta.
8. Udział pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów z chorobą parkinsona. Wsparcie pacjenta i jego rodziny.
9. Świadczenia przysługujące osobom z niepełnosprawnością.

10. Zastosowanie skal w ocenie stanu pacjenta.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
	w zakresie wiedzy (semestr 6)			Egzamin
P1P_OSRIPN	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia;	D.W6.	Wykład	
P1P_OSRIPN	Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia;	D.W10.	Wykład	
P1P_OSRIPN	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;	D.W11.	Wykład	
P1P_OSRIPN	Zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną;	D.W17.	Wykład	
P1P_OSRIPN	Zna następstwa długotrwałego unieruchomienia;	D.W25.	Wykład	
P1P_OSRIPN	Zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizjoterapia);	D.W37.	Wykład	
P1P_OSRIPN	Charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w jednostkach chorobowych;	D.W38.	Wykład / Symulacja medyczna	
P1P_OSRIPN	Zna formy rehabilitacji zawodowej;	D.W39.	Wykład	
P1P_OSRIPN	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia;	D.W52.	Wykład	
	W zakresie umiejętności (semestr 6,7)			

P1P_OSriPN	Gromadzi informacje , formułuje diagnozę pielęgniarską , ustala cele i plan opieki , wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki;	D.U1.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja Medyczna / Praktyki zawodowe	Zaliczenie z oceną Umiejętności kształtowane i oceniane w czasie zajęć praktycznych (w tym zajęć metodą symulacji medycznej) i praktyk zawodowych. Dokumentację indywidualną dla każdego studenta stanowi dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki.
P1P_OSriPN	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu różnych chorób;	D.U5.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja Medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_OSriPN	Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji;	D.U8.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja Medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_OSriPN	Pobiera materiał do badań diagnostycznych;	D.U9.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja Medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_OSriPN	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	D.U12.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja Medyczna / Praktyki zawodowe	
P1P_OSriPN	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta , jej dynamikę zmian I realizowaną opiekę pielęgniarską;	D.U13.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	

P1P_OSRI PN	Instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;	D.U18.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OSRI PN	Prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U24.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OSRI PN	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;	D.U25.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
P1P_OSRI PN	Dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	D.U32.	Zajęcia Praktyczne / Symulacja medyczna / Praktyki Zawodowe	
	W zakresie kompetencji społecznych (semestr 6, 7)			
P1P_OSRI PN	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D.K1.	Wykład / Zajęcia Praktyczne / Samokształcenie	Wszystkie postawy są kształtowane na w/w przedmiocie, natomiast ocenie podlegają:
P1P_OSRI PN	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu;	D.K2.	Symulacja medyczna / Praktyki zawodowe	1. Po raz pierwszy na zajęciach praktycznych z podstaw pielęgniarstwa – rok I, semestr I
P1P_OSRI PN	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	D.K3.		2. Drugi raz na zajęciach praktycznych z rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych – rok III, semestr 6
P1P_OSRI PN	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D.K4.		
P1P_OSRI PN	Przestrzega praw pacjenta;	D.K5.		
P1P_OSRI PN	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D.K6.		
P1P_OSRI PN	Przestrzega tajemnicy zawodowej;	D.K7.		Ocena jest dokonywana na podstawie opracowanego katalogu kryteriów (w

PIP_OSRIpN	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	D.K8.		postaci załącznika). Do poszczególnych postaw (10 kompetencji społecznych), są szczegółowe kryteria oceny.
PIP_OSRIpN	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	D.K9.		
PIP_OSRIpN	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	D.K10.		

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Zakres Wartości	0 – 2,99	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76- 4,25	4,26- 4,60	4,61 – 5,00
Ocena słownie	Niedostateczny	Dostateczny	Plus Dostateczny	Dobry	Plus Dobry	Bardzo dobry
Ocena liczbowo	2	3	3,5	4	4,5	5

Semestr 6

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	wynik
Wykład (samokształcenie, egzamin)	60	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
Zajęcia praktyczne (w tym zajęcia metodą symulacji medycznej)	80	0,5	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	140	1		

Semestr 7

Rodzaj	Liczba godzin	Waga	Ocena	wynik
Praktyki zawodowe	80	1	Ocena uzyskana przez studenta	Odczytywany z tabeli powyżej, jest wynikiem ilorazu wagi oraz oceny
suma	80	1		

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strugała M., Talarska D. (red). Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych.. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014 2. Barinow-Wojewódzki A. (red). Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 3. Kirenko J. , Parchomiuk M. Edukacja i rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym. Wydawnictwo Akademickie Wyższej Szkoły Społeczno-Przyrodniczej im. Wincentego Pola, Lublin 2006 4. Nowak Z. Podstawy kompleksowej rehabilitacji kardiologicznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015 5. Ćwirynkało K., Kosakowski C. (red). Rehabilitacja i edukacja osób z niepełnosprawnością wielozakresową. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń
-------------------------------	---

	<p>2012</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Kiwerski J., (red). Rehabilitacja medyczna, Lekarskie PZWL, Warszawa 2007 7. Maciąg – Tymecka I., (red). Rehabilitacja w chorobach dzieci i młodzieży: diagnostyka funkcjonalna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 8. Kwolek A., (red). Rehabilitacja w stwardnieniu rozsianym . Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015 9. Kwolek A., (red) . Rehabilitacja w udarze mózgu. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009 10. Kurpas D., Kassolik K.. (red). Rehabilitacja w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2010 11. Kruczyński J., Szulc A., (red). Wiktora Degi ortopedia i rehabilitacja, wybrane zagadnienia z zakresu chorób i urazów narządu ruchu dla studentów i lekarzy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Książopolska-Orłowska K., (red). Fizjoterapia w reumatologii . Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 2. Lawrence D. Alloplastyka stawu biodrowego. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009 3. Leszek J., (red) . Choroba Alzheimer: wybrane zagadnienia biologiczne i kliniczne. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2016 4. Barnes P. M., Ward A.B. Podręcznik rehabilitacji medycznej. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008 5. Opara J. Fizjoterapia w chorobie Parkinsona. Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki, Katowice 2014 6. Farnik-Brodzińska M., Trzaska M., Pierzchała W. Rehabilitacja w chorobach układu oddechowego. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2002 7. Kirenko J., Parchomiuk M. Edukacja i rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym. Wydawnictwo Akademickie Wyższej Szkoły Społeczno-Przyrodniczej im. Wincentego Pola, Lublin 2006 8. Tasiemski T. Usprawnianie po urazach rdzenia kręgowego . T. Tasiemski, Poznań cop. 2001 9. Cepuch G., Perek M. Modele opieki pielęgniarstwiej nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 10. Kwolek A.(red). Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
Wykład (semestr 6)	40

Zajęcia praktyczne (semestr 6)	80
Praktyki zawodowe (semestr 7)	80
Samokształcenie (semestr 6)	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	220
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	11
9. Uwagi	

